

NOTICE.
CUTTACK MUNICIPALITY

The following tenders are invited.

- (A) Shoeing about 20 bullocks on forefeet only and on pony monthly
- (B) Feeding charges of about 20 bullocks and a pony.
- (1) The tenderers can tender for whatever articles of food they wish or for all of them.
- (2) Unless low rates are accepted, no contract will be given.
- (3) The contract will be for 12 months commencing from 1st April 1882.
- (4) An average rate for the whole year must be given and not a rate varying with the market.
- (5) The tenders will be filed before the Vice Chairman during the office hours and will be received up to 1st March and arrangements made that day at 1 o'clock precisely.
- (6) The tenders will be of the following form

Description of articles	Quantity required for each bullock or pony per diem	Total quantity for 30 days.	Rate.	Price.
Birhi (kallai)	12 chittacks	0-22-8		
Koonda	1 seer	30 seers		
Kulhi	2 seers	60 seers		
Straw	12 bundles	360		

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟି ।

ଦଳଲେଖିତ ବାବଦରୀ ଶ୍ରେଣୀମାନ ଗ୍ରହଣ ବଦ୍ଧିତ ।

- (୧) ଗ୍ରାମ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ବଳଦ ବେକନ ସାମନା ଗୋଡ଼ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀ ଚଢ଼ି ଗ୍ରହଣିତ ସଲକଳା ଦେବ ।
 - (୨) ବଳଦ ଓ ଗୋଡ଼ାମାନଙ୍କର ଖୋଦାଳା ବାବଦ
 - (୩) ଦଳଲେଖିତ ଜନସମାଜକ ମଧ୍ୟରୁ କେତୁ ବ୍ୟକ୍ତି ସବୁ ଜନସ ସବାଗେ ଶ୍ରେଣୀ ବଦ ପାରେ କମ୍ ଚାହୁଁ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଜନସ ସବାଗେ ମଧ୍ୟ କରପାରେ
 - (୪) କମ୍ପିଉଣ୍ଡରେ ଶ୍ରେଣୀ ନ ଦେଲେ ବାଲୁକାଟ ଅଧିକ ନାହିଁ ।
 - (୫) ବାଲୁକାଟ ମାତ୍ର ନମଗ୍ନେ ଅଧିକେ ଓ ଭଲତ ସତ ଅପ୍ରେକ୍ଷାସ ଚା ୧ ପଦରୁ ଅଧ୍ୟ ଦେବ ।
 - (୬) ଏକବର୍ଷ ନମଗ୍ନେ ହାତାହାରି ରେଟ ଦବାବୁ ଦେବ ଓ ଯେତେବେଳେ କଳାରେ ସେ ରାତ୍ର ସବ ସେହୁପର ରେଟରେ ଜନସ ନିୟୁ ସିବ ନାହିଁ ।
 - (୭) ଶ୍ରେଣୀ ଦରଖାସ୍ତମାନ ବଦେର ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ଯାସ୍ତ୍ର ଗାଭସ୍ ବେହୁରମେଟ୍ ସାଦେବକ ବୁଝୁରେ ଅସନ୍ନା ମାର୍ଟମାସ ଚା ୧ ଉତ୍ତରକ ପ୍ରକେପ ହୋଇ ସେହୁପର ବେଳ ସାଦା ସମସ୍ତରେ ବାଲୁକାଟ ବନୋବସ୍ତ ଦେବ ।
- ଦଳଲେଖିତ ପାଇମରେ ଦରଖାସ୍ତ ବଦବାବୁ ଦେବ ।

ଯେତେ ସିଦ୍ଧ ସତ ଗୋଡ଼ା ବା ବାବଦକର ନମଗ୍ନେ ବାବଦ ଦରକାର ତାହା ।	୧ ୩୦ ନର ମୋଟ ।	ରେଟ	ପୂଲ୍ୟ
ସେ ୦ ୩	ସେ ୨୨୩		
ସେ ୧୯	ସେ ୩୦		
ସେ ୨	ମ ୧୨୦		
ଗାଏଡ଼ା	ଗ ୩୨୦		

unicipality,
uary, 1882.

G. E. MANISTY
Vice Chairman.

ମନୁଷ୍ୟର ଉଚ୍ଚଳାପାଦିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷ ।

କପିଳାସ ଶିବଯାତ୍ରା ।

ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ ଏ ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର
ପ୍ରଧାନ ଯାତ୍ରା ଅଟେ । ଏହି ଯାତ୍ରାକୁ ଅନେକ
ଦୂରରୁ ଯାତ୍ରୀ ଆସନ୍ତି, ମଧ୍ୟ ଦୂରେର ଉତ୍ତମର
ଦୋଳାନ ଓ ମହାଜନମାନେ ଆସି ଲୋକଙ୍କର
ଅଧିକାଂଶ ଅଭାବମୋତେ କରୁଥାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ-
ନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣାପେକ୍ଷା ଏବର୍ଷ ବେଶି କିଛି ଯାତ୍ରୀ
ହୋଇଥିବାର ଦେଖା ଯାଇଅଛି, ଅନାକ ୨୦
ହଜାରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଯାତ୍ରୀ ଦେବ । ଠାକୁର ଦର୍ଶନ
ଏବଂ ସମୁଦାୟ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଉଚ୍ଚାଗର ହୋଇ ଜାଗର
ଜାଳବା ଅତି ନାନାଦି ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ
ଜାଳାକ୍ରମଣ କରିବା ଏମାନଙ୍କର ମୋକ୍ଷଧର୍ମ ଓ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ, ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏବର୍ଷ ଦର୍ଶନକୁ
ଯାଇଥିଲି । ଦେଉଳ ଦୁଆରମୁଣ୍ଡରେ ବେତର
ଗର୍ଜନ ଓ ଲୋକଙ୍କର ହୋଳାହଳ ଦେଖି ଶୁଣି
ଏକବାର ଗୋହୋର ହୁଦକ୍ଷେତ୍ର ହୋଇଉଠିଲି
ହସର ଫେର ଯିବ ଦରବୁଦି ହୋଇ ରହିଲି,
ହେଉଲ ଉଭୟକୁ ଗଲେ ଜାଦଳ ଧର ଫେର
ଆସିବା ସଦଳ ବ୍ୟାପାର ନୁହେ, ବେଶାପାର
ଉତ୍ସରେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ସାହସ କରି ଦର୍ଶନ
କରିବାକୁ ଆସି ଲଜା କର ନାହାନ୍ତି, ବେ-
ତେକ ଅନେକ ଦୂରରୁ ଆସିଥିବାରୁ ଠାକୁର
ଦର୍ଶନ ନ କଲେ ସକ୍ଷୟ ବଫାଳ ହୋଇଯିବ,
ଏପରି ମନେ କରି ସାହସପଦକ ଯାଇ ବେଉଳ
ଦୁଆରମୁଣ୍ଡରେ ଜ୍ଞାନଦେଖାକ ଗର୍ଜନ ଗର୍ଜନାରେ

ଧୈର୍ଯ୍ୟବାକ୍ତମାନ ଭର ନ ପାରି ହଠାତ୍ ଫେର
ଆସୁଅଛନ୍ତି । ଏପରି ବେତାପାରରେ ବେତେକ
ଲୋକଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠ ହୋଇଅଛି । ଜଣକର
ମୁଣ୍ଡ ଫାଟି ଯାଇଅଛି । ଧକ୍କା ଥରୁ ଲାଗିବାରେ
ଗୋଟିଏ ଶିଳୋକର ଗର୍ଭପାତ ହୋଇଅଛି ।
କାହାର ନାକ କାନ ଫାଟି ଯାଇଅଛି । ଏପରି
ଅବସ୍ଥାରେ ଯାତ୍ରିକର ଓ ଦର୍ଶକଙ୍କର ଅବଶ୍ୟ
ଅସନ୍ତୋଷ ଜନ୍ମୁଥିବ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ । ଏପ୍ରକାର ଦଃକ୍ଷାମାନ ଦେଖି ଲୋକେ
ସେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଏଠାକୁ ଆସିବାକୁ ଲଜା କରବେ
ଏଥିପ୍ରକୃଷ୍ଟ ବହୁ ଭଲ ଆଶା କରିପାରୁ ନାହିଁ ।
ଏହାର ଭଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନ କଲେ ଏ ଯାତ୍ରା
ଶୀଘ୍ର ଶୟ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା, ଅତଏବ ଉପ-
ସ୍ତର ଗୁଳେ କିଛିର ମାନେଜର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ହର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀୟମାନଙ୍କୁ ଦଳୟ ପୁଞ୍ଜର ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ
ଗୋଟିଏ ବକ୍ତାଳା କର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର
ରହିବାର କଷ୍ଟ ସେପରି ମୋତେ କଲେ ସେହି
ପରି ଏ ବିଷୟରେ ଅନୁଗ୍ରହପୁଞ୍ଜର କିଛିର ଦୃଷ୍ଟି-
ପାତ କଲେ ଯାତ୍ରିକର ଦର୍ଶନ ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ
ସୁବିଧା ହୋଇ ଉଠିବ ଅତି କୌଣସି କଷ୍ଟ
ଦେବ ନାହିଁ । ଭକ୍ତ ।

। ଡ । ଜଣେ ଦର୍ଶକ
ହେବାନାଳ

ଏହି ଯାତ୍ରା ପ୍ରକରେ ଯାତ୍ରିକ ଦର୍ଶକରେ ଦର୍ଶନ ହେଉ-
ବା ଏଠ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ଯାତ୍ରୀମାନେ କରିବା ଦର୍ଶନପ-
କର ପ୍ରମାନ ଦର୍ଶ ଦେଉଅଛି । ଏହା ସୁରକ୍ଷା ଉପକା ଯତନ
ଅବଶ୍ୟକ—ଠ, ଘ, ଘ, ।

ଶ୍ରୀମଦପତ୍ର ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୧୭
୧୯୧୮

୧୯୧୭ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖରୁ ୧୯୧୮ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଅଧିକ ଦାଖଲ ମୂଲ୍ୟ ୫୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷାନ୍ତେ ୧୦
ମସିହା ପାଇଁ ଡାକମାଗୁଳ ୫୦

ଗର ସୋମବାର ଏଠାର ଗଜକଳ ପୁଲସ
ସହେବ ପ୍ରାୟ ଏକଗଜ କଣ ଉଲଟୁବଲ
ସଙ୍ଗେ ଦେଇ କଳମାନ ଦଗଲୁ ତତାଉ କଲେ
ଏଥିରୁ କିମ୍ପା କାରଣ ଅନୁମାନେ କୁହ
ହାନ୍ତି । କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ କଳାଦଣ୍ଡି ନିଜ-
ତ୍ତ୍ୱ କଳମାନେ ତ ଗୋଳମାଳ ଅରମ୍ଭ କରି-
ଅଛନ୍ତି ପ୍ରକୃତ କଥା ଅନୁବନ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶ
ସାଧକ ।

୧୯୧୭ ଟାଇଟଲ ନାମରେର ସମ୍ବାଦକ ଏ
ସମ୍ବାଦରେ ଭଲଭାବେ ପ୍ରକାଶ ଦାନ ପାଇଥି
ବାର ଦୃଢ଼ତା ସହଜ ସ୍ୱୀକାର କରି ଅଛନ୍ତି
ସାଥୀ,—

ଡେପୁଟି ସମ୍ପାଦକ—କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଚନ୍ଦ୍ର
ସମ୍ପାଦକ—କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖର୍ଜୀ
କର୍ମଚାରୀ—

ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା—ମୁରବିଦାବାଦ ପତ୍ରିକା ।
‘ଉଦ୍‌ବୋଧ’ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରକାଶକ ବାବୁ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖର୍ଜୀ ସର
ମାଜିର ସାହେବଙ୍କ ରଚିତ ମହାମାନ୍ୟ ପିନ୍ଧୁ
କରକର୍ତ୍ତା ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀମତୀ ଭବନେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ମୁତ
ସାମାଜିକ କାବଳବୃତ୍ତରୁ ବଙ୍ଗ ଉତ୍ତରରେ ପ୍ରକାଶ
କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁମାନେ ଅନଳ ସହଜ
ପଢ଼ିବୁଁ ଯେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ପ୍ରଦେଶର
ସମସ୍ତ ପୁଲ ଓ ଚଳେଇର ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ

ଏକାଂଶୁ ଦାନ କରିବାକୁ ମନସ୍ତୁ କରିଅଛନ୍ତି ।
ଏ ସୁସ୍ତକ ମହାମାନ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ସହେବଙ୍କ
ଉପୁଷିତ ଦେବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ମହୋଦୟ ଉକ୍ତରେ
ସମ୍ମତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଥକା ବିବାହର ବନ୍ଧୁ ମାନେ ସୁନାକୁରେ
ପ୍ରକଟର ହୋଇଥିବା ଏ ବିଷୟର ପ୍ରେରଣାପତ୍ର
ପାଠକର ଅବଶ୍ୟ ଅନଳ ଲଭିବେ । ଦକ୍ଷିଣେ
କମାକୁ ଉପମାନେ ଅଧ୍ୟାୟ ନୈଷ୍ଠିକ ଅଛନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳିତ ଦେବା
କତ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଛଇ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ବଗିଚ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ରମ୍ୟତା ସେହି ସବ୍ୟଧାରଣକ ଧନ୍ୟ-
କାଦର ପାଠ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କାସ୍ତୁରରେ
ଯେଉଁ ଲୋକ ଅପଣା ମତ ରକ୍ଷା କରିବା
ନିମିତ୍ତ ପରମ୍ପରା ଓ ଧନ ଭରଣ କରିବାକୁ
ଅସୁଲମାଣ ହୁଅା କରଇ ନାହିଁ ସେହି ପ୍ରକୃତ
ମନୁଷ୍ୟ ଏବଂ ଏହିପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କ ସଖା
ସେତେ ଦୂର ଦେବ ଉଚିତବର୍ଣ୍ଣର ଭେଦେ
ପ୍ରକୃତ ଭବନ ଦେବ ।

ମହାନଦୀ ଉପକରଣ ଏ, ଭଞ୍ଜିକାୟର
ଦୋଷଣା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ନ ତଳର ମାସ
ତା ୧୯ ରଖଠାରୁ ଅଧ୍ୟାୟ ଅଛନ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର-
କାରୀ କାହାଳିମାନ ପ୍ରତି ମଙ୍ଗଳକାର ଏବଂ
ଗୁଜୁରୀ ଦେଇ ତା ୧୫ ସମୟରେ ବଡ଼-
ଠାରୁ ଉଦ୍‌ବୋଧକୁ ଶୁଦ୍ଧ । ଏ ବନୋଦପୁର

କାରଣ ଏହିବ କଲିକତାରୁ ଉଦ୍‌ବୋଧକୁ ପ୍ରତି
ରୁଧିକାର ଏବଂ ସମ୍ଭାର ଏପରି ସମ୍ପଦରେ
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ କାହାଳି ଅସିବାର କଷ୍ଟତା ହୋଇଅଛି
ସମ୍ପଦରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ କରକ ଓ କଲିକତା
ସଙ୍ଗେ କାହାଳିଦ୍ୱାରା ଯୋଗ ଦେବା ବଡ଼
ସୁଖର ବିଷୟ ଅଛଇ ଏବଂ ଏହା ବନ୍ଧୁର
ଘୁଲି ପାଇଲେ ବିଶେଷ ସାଧାରଣ ଉପକାର
ଦେବ । ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ସମ୍ପାଦକ ହୋଇଯାନ୍ତାକୁ
ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ ଅସୁସ୍ଥତାରୁ ଏହା ଦେଇଅଛି ।

—*—

ପ୍ରେମ କନିଷ୍ଠନରୁ ବଞ୍ଚିପନରୁ ଜଣାଯାଏ
ଯେ ବନ୍ଧୁଦେଶର ରକ୍ଷା ସମସ୍ତ ଏକଦାକାୟା
ବାଣିଜ୍ୟ ରତ ମାସ ତ ୧୭ ଡେଇରୁ ରହିତ
କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ରକ୍ଷକ ନଗରରେ ପୁରୀ
ରକ୍ଷାକ ଏକେଥା ଏଥିର ସଦାକ ଗ୍ରାହକ-
ଶୀୟ ଗରଣିନେତ୍ରଙ୍କ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନୁର
ବୁଝିଦେଶର ସତା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଗରଣିନେତ୍ର-
ରକ୍ଷକ ନିକଟକୁ ପଞ୍ଜିକରଣ କର୍ତ୍ତୃକରେ
ଦେତେ ଲୋକ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପାଠ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଗରଣିନେତ୍ର ଇଣ୍ଡିୟା ସେନକଙ୍କ ସମ୍ପାଦକ ବନ୍ଦ-
ବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ଦୋର ସଦକ ସଠାକ
ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ ଚୁକ୍କାର
ସାଧନକର୍ତ୍ତା ସୁଧାକତ ସଦ୍‌ବୃତ୍ତ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ
କରୁଅଛନ୍ତି ନଂରେକଙ୍କ ସହଜକତ ଦେଲେ
କାହାଳିର ସମସ୍ତ ସମ୍ପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ
ଦେଲେ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏଥିରୁ ସେ ଅପଣା ସୁଧ୍ୟ-

ହେ ଚିତ୍ତକୁ ଦୋଳ ଯଥେଚ୍ଛାୟା ବୋଲି
ସାଧବେ ।

ବୋଧ ହୁଅଇ ଶମନ ରମାବାହିକା ଶଠକ-
ମାନେ ବିସ୍ମୃତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଦୁଇବର୍ଷ ଭଳି
ଏହି ମରଦଣ୍ଡା ରମଣୀ ଚିତ୍ତକୋଳା ଅସି ସମା-
ସ୍ୟାପରଣ ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ କବିତା ରଚନାରେ
ଲୋକ ଶାନ୍ତି ନିକଲେ ଏବଂ ବକଳା ଓ ଉତ୍ତର
ପଦ୍ମିନୀ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ସମାଦୃତ ଏବଂ
ପ୍ରଶଂସାପାତ୍ରୀ ହୋଇ ଶେଷରେ ବାବୁ ବିପିନ-
ଚନ୍ଦ୍ରା ଦାସ ଏମ, ଏ ଓ ବି, ଏଲଜ ସହ-
କବାଦ ସୂତ୍ରରେ ଆବଦ ଦେଲେ ବିପିନ ବାବୁ
ଅପଣା ବାବୁକଲରେ ଏଲଜ ସମାସମାୟ
ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଭାବୁରର ଅଦା-
ଇତରେ ଅଭିନୟ ଶୋଭାପା ସହଜ ଭୂକାଲକା
କର ନମସ୍ତେ ଉଦ୍ଭିତ ମାଗରେ ଅଗ୍ରସର ଦେଉ-
ଥିଲେ । ଗତ ପରଦର୍ଶକରୁ ଅଭିନୟ ଦୁଃଖର
ସହଜ ଅବସର ଦେଲୁ ଯେ ଭାବୁକର ଅକାଳ
ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏମନ୍ତ ପଦକୁ ବସାଇ
ରମାବାହି ଅପଣା ବିସଦ୍ୟ ଦଶା ବସୁକର
ଶୋକରେ କଟା ଅଛନ୍ତି ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା
ସମ୍ଭବ ଅଛି । ପରମେଶ୍ଵର ଭାବାର ଲଗ୍ନରେ
ଶ ଗଠାନ୍ତି ଏବଂ ବୋଲି ପାରେ । ରମାବାହି
ସରମାନ ନିକାନ୍ତ ନିସ୍ଵାସୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଦରସାସୁଅର ସ୍ଵପ୍ନାଧାରଣ ଭାବାର ପ୍ରତି
ସଂକଳ୍ପିତ ସଂଧ୍ୟା କରବେ ।

ହୃଦୟେଷୁ ଅଟନ୍ତି ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ ମେ-
ଦୋସୁରର ପ୍ରଜାମାନେ ନାଲକର୍ଣ୍ଣପୁରର ଅ-
ତୀରର ଏବଂ ଅନାୟୁକର ଅଦାୟ ସମ୍ପର୍କ
ରେ ବନ୍ଦନା ବଦନ୍ତମେଘରେ ଅଦେବନ କ-
ରୁଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଦରସାସୁମାନ କଲେକୃତ
ଏବଂ ସୁପରିଦେଶେଷ ଇଚ୍ଛାମାୟୁରର ଚିତ୍ତକୁ
ଭବନ୍ତି ଏବଂ ଉପୋକ୍ତ ନିମିତ୍ତ ଅଧିକାରେ ବିସ-
ମତେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ମତ କି ଶ୍ରୀପତୀରୁ
ଏବଂ ପଠଇ ଲଗା ଏବଂ ପ୍ରତିର ଦୃଷ୍ଟି
ହୋଇଥିଲେ ଦେବେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦ୍ଵାପ୍ରାୟ
କଲକର ଭଜା ମାଲଅଳ୍ପ ଅର ଭୈନି ଉତ୍ପନ୍ନ
ସମ୍ପର୍କରେ ଏକତ କଥାର ସେହିପ୍ରକାରେ ପ୍ରଜା-
ମାନେ ଲଗା ବଦଳଇ ଦେଉନାହାନ୍ତି ସେଠା-
ରେ ସାହିତ୍ୟିକ ଅଇକର ସକାୟ ନେବାଇବ
ଅର ସତ ନାହିଁ ତଥାତ ଉକ୍ତ ଅଇକର ବ୍ୟା-
କମାନ ସବେତୁ ବୋହୂକପ୍ରବାହିରେ ପ୍ରକାଶନ

କ ଦେଉଅଛି । ଏହା ଉପୋକ୍ତପାଠ ଶ୍ରେଣୀକଟ-
ସାହେବ ଅଭିଦେଇଅଛନ୍ତି କ ସେହିଠାରେ
ଥୋଇ ଦେଉ ଯେକୂ ବାସୁଅଛି କମ୍ କଥାର
ନିପାତ ବନଗୁଣ ଦେଇଥିବା ବସିପାଣିରେ
ନିଷ୍ଠାହୋଇ ଯାଇଅଛି ସେଠାରେ ତଳକର
ସମା ଦୟାସିବ ଏବଂ ଅର ସବନପ୍ରକରେ ପା
ଉପାସୁବା ଜଳକରଟକା ଅଇନମରେ ଅବସ୍ୟ
ଅଦାୟ ଦେବ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖି
କେସେ ଧୋଇ ଅବା ଅନୁଭୂତସୁକୁ ଦେଉ
କଲକର ଲମାଦେବାକୁ ଶ୍ରେଣୀକଟସାହେବ ପ୍ର-
ସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ।

ମୁନିସିପାଲିଟର ମୋରଦମା ।
ଉନକମ ବଜ ଓଗାଲକ ନାମରେ ମୁନି-
ସିପଲ ଅଇନ ଅକସାରେ ବୋଇଥିବା ମତ-
ଦମା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଅମ୍ବେମାନେ
ଲେଖିଥିଲୁ । ରହିରେ ଅଇନ ପଞ୍ଚତ ଦେ-
କେକ ହରହର ଅପତ୍ତି ଓଗାଲକ ପଞ୍ଚରୁ
ଦୋଇଥିଲ ତାହା କୁମବଦତା ଉଦ୍ଦେଶ ହୋଇ
ନାହିଁ ତାହା ଏହି-ସେ ମତଦମା ପ୍ରସଙ୍ଗେ କି-
ଏମାଜସ୍ଵେକିତଠାରେ ଥିଲୁ ଓଗାଲମାନେ ଅପ-
ତି କଲେ ଯେ ଜଞ୍ଜମେଜସ୍ଵର ମୁନିସିପାଲିଟର
ସଦକାଳ ସମାପତ ଅଛନ୍ତି ଓ ତାହାର ଅଦେଶା-
ନଗାରେ ଓକରସିପୁର ଅଇଯୋଗ କରୁଅଛି
ଅରଏବ ତଦାଦଠାରେ ମତଦମାର ବର୍ଣ୍ଣର
ଦୋଇ ନ ପାରେ କିଏମେଜସ୍ଵର ଏ ଅପ-
ତିକୁ ସୁକ୍ତିପୁକ୍ତି ଶୁଭ କର ମତଦମା ଦେଖ
ମେଜସ୍ଵରକୁ ଅପିତ କଲେ । ଓଗାଲକ ରାମ-
ରେ ଗୋଇଁ ସମତ ଦୋଇଥିଲ ସେଥିରେ
ଶମନ ଶୁଭରେଶ୍ଵର ବାଦନା ସୁରୁତ ଦେଖା
ହୋଇଥିଲ ଓଗାଲମାନେ ଅପତ୍ତି କଲେ ଯେ
ଏ ମତଦମା ମୁନିସିପାଲିଟର ଅଟେ ସରକାର-
କର ନୁହେଁ ଶମନ ଶୁଭରେଶ୍ଵର ବାଦନା
ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତି ଓ ଏପରି ଅସୁଭ ସମକରେ
ମତଦମା ତଳ ନ ପାରେ । ଦେଖର ପ୍ରଧାନ
ମେଜସ୍ଵର ଏ ଅପତ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ କରି ସଂଶୋ-
ଧତ ସମନ ତତ୍ପରଗାତୁ ଓଗାଲମାନଙ୍କ ଉପରେ
ଜାଣ କଲେ ଚିତ୍ତ ସେମାନେ ଅପତ୍ତି କଲେ
ସେ ଦେଖର ଦୁଇଜଣ ମେଜସ୍ଵର ମୁନିସି-
ପଲ କମିଶନର ଅଛନ୍ତି ଓ ଏହା ମୁନିସିପଲ
ମତଦମା ଅଟଇ ସୁଦୟ ଦେଖରେ ଏଥିର
ବନ୍ଦର ଦୋଇ ନ ପାରେ । ଏ ବସୟରେ
ଅନେକସମ ରାଜ ଚର୍ଚ୍ଚକର୍ତ୍ତା ଲେଖି ସରସେ-

ସେ ଦେଖର ପ୍ରଧାନ ମେଜସ୍ଵର ମତଦମା
ସୁଦତ ରହି ଅପତ୍ତି ବସୟ ଜଞ୍ଜମେଜସ୍ଵରକୁ
ଜଣାଇଲେ । ତତୁ ଜଞ୍ଜମେଜସ୍ଵର ତପେଣୀ
ମେଜସ୍ଵରକହାପ ଏ ମତଦମାର ବର୍ଣ୍ଣର
ଦେବାର ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ ମାଜଲେଖିଲେ ଯେ
ଅପତ୍ତି ତାହୁଁ ମାଜକର ନୁହେ । ଅମ୍ବମାନଙ୍କ
ବନ୍ଦନାରେ ଏ ଅପତ୍ତି ଅର ଯଥାର୍ଥ ଓ
ମାଜକର ଅଟଇ । କଲକତାରେ ଏକ ମତଦ-
ମାରେ ଏହିପରି ଅପତ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ।
ମୁନିସିପଲ ମତଦମାରେ ମୁନିସିପଲ କମିଶନ-
ରକହାପ ସୁଦୟର ଦେବାର ଦେବ ନୁହେ ଓ
ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶର ମନ ମାନବ ନାହିଁ ।
କିଏମେଜସ୍ଵର ସେ ଅପତ୍ତିକୁ ତାହୁଁ
ମତଦର ଶୁଭ ନ କରନ୍ତି ଏହା ତଳକି ଦୃଶ
ଅଟଇ । ଅନେକ ପ୍ରକେ ମେଜସ୍ଵର ବା କିଏ-
ଏମେଜସ୍ଵର ମତଦମା କରବାର ଅପଣା
ଅଧିକ କର୍ମଶୃଙ୍ଖଳ ଅଜ୍ଞା ଦେଇ ଅପେ ତହିଁର
ବର୍ଣ୍ଣର କରନ୍ତି ଏହା ଅତ ଅବହେତୁ ବଢ଼େ ।
ଏପରିପ୍ରକେ ଉପସ୍ଥିତ କୁପକାର ଅପତ୍ତି ଦେବାର
ଉଚିତ । ବୋଧହୁଏ ମାନଲତାଦାର ଏ କଥା
ଜଣା ନ ହୁବାରୁ ଏପରିକି ଦେହୁ କରୁଣ
ଅପତ୍ତି କର ନ ଥିଲ ଏଣିକ ଦେବାର ସମ୍ଭବ
ଅବସ୍ୟତ । ଅମ୍ବମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ ଯେ-
କେପ୍ରକେ ମୋରଦମା ଦେଉନାହୁଁସେ ହୋଇ
ଯାଇଥିବ ଏତେବଦେ ଉଚ୍ଚମାନେ ମୁନିସି-
ପାଲିଟର ଜାଲରେ ଧସ ପଡ଼ିବାରୁ ଅଇକର
ଅର୍ଥ ବାଦରର ଏକ ଭାବାର ଯୋଗେ
ବୋଧେ ସାଧାରଣ ଲୋକର ଦେଲୁ ।

ପିଣ୍ଡା କମିଶନ ।
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଲିମିଟ୍ଡ ଏ ଦେପାର୍ଟ୍ମେଣ୍ଟ ପିଣ୍ଡାକର୍ତ୍ତା
ଅନୁକୋଳ ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ କମିଶନ ଗଠୟ
କରୁଅଛନ୍ତି । ଶତ୍ରୁକୁ ତାହୁଁର ଦେବ ସାହେବ
ଏଥିର ସରପଞ୍ଚ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସତ
ଗ୍ରାମକୁ ଉପସ୍ଥିତମେଜସ୍ଵର କହାତରଦୋଇ କିଏ
ଇଉସେପାୟ ଏବଂ ଦେପାୟ ମେନୁର କିଏ
ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । କମିଶନକର ବାର୍ତ୍ତା ସମ-
ର୍ପିଲେ ଗୋଟିଏ ଲର୍ଜାରପେଟ ଲିମିଟ୍ଡ ଗଠେ-
ଟରେ ତାହାର ଅଛି ଏବଂ ସହିରେ ପ୍ରସାରିତ-
ରୂପେ ଅନୁସନ୍ଧାନର ସମସ୍ତ ବସୟ ଏବଂ ପ୍ରଶାନ୍ତୀ
ଦେଖା ଅଛି । ମତାମାନ ଲିମିଟ୍ଡର ବହୁ
ଅପତ୍ତି ତ ସତ ୧୯୨୬ ସାଲରେ ସୁଭ-
କର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକିରେ ଯେଉଁ ଫଳ ହୁଇ-

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଭା ୪ ରଖ ମାର୍ଚ୍ଚ ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା ।

କଳକାଳୀ ଯାତ୍ରା ।
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ
ସମାପେଷୁ ।

ମହାପୟ ।
ଏହି ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ପଂକ୍ତିକୁ
ଅପଣଙ୍କ ଜଗତ୍‌ସମାଜ ପତ୍ରିକାରେ ପୁନଃପାଳନ
ଦେଇ ଭବବାଧ୍ୟତ କରବା ଦେହେ ।

କଳ ଫିରୁସ୍ତାଣ ମାସ ଭା ୧୧ ରଖ ସନ-
ଦ୍ୱାରା ଗଢ଼ରେ ଏହି ନଗରର କଳପୟ କୃତ-
କବ୍ୟ ପୁନଃକବ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଶୀର୍ଷାକିଳ
ନାଟକର ଅଭିନୟ ସମର୍ଥନ କରି ଅନୁମୋଦନେ
ଅପଣଙ୍କ ପ୍ରାଣଲକ୍ଷ୍ୟ କରଅର୍ଥ । ତାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କର
ସ୍ୱୟ ଏହି ନାଟକର ରଚୟିତା ଏବଂ ପ୍ରଧାନ
ଅଭିନେତା । ଏହାଙ୍କ ଅନୁକମ୍ପ ସହ ଓ ପର-
ଶ୍ରମରେ ଏହି ଅପମୂଲ୍ୟ ନାଟକର ପ୍ରସ-
ନ୍ନୟ ହୋଇଥିଲା । ବଙ୍ଗଦେଶ-ସ୍ଥଳର ଐକତା-
ନିକବାଦୀ ଚିନ୍ତକୃତ୍ୟାସିନୀ ପ୍ରଭୃତି ନାଟ-
କାଳକାଳୀର ଅଭ୍ୟାସକର ଉପକରଣମାନ
ଏସ୍ଥାନରେ ଦୃଷ୍ଟାପ୍ୟ ଥିଲେବେ ଅଭିନେତା-
ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକେ ଅପଣ ମନୋହର
ଅଭିନୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଦର୍ଶନମଣ୍ଡଳୀର
ଅନୁପମ ଅନୁଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ । ଅଭିନୟ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଦୃଷ୍ଟି ଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା
ତାହା ସର୍ବସାମାନ୍ୟ ଅଟେ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳର
ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ନାଟକରଚନା
କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାମସ୍ତଙ୍କର ବାବୁ କେତେଦୂର
କୁଦକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତାହା ନିମ୍ନେ ସମା-
ଲେଚନା କରି ଯାଉଅଛୁ :-

୧- ଅଶ୍ୟାୟିକା — ଉତ୍କଳ ଦୋଇଅଛୁ,
ଏହା ଲେଖକଙ୍କର ଉଚ୍ଚତର କଳ୍ୟାଣକ୍ରିର
ପରମ୍ପର ଅଟେ । ଅଶ୍ୟାୟିକାଟି ଏହି-
ଏହି ଉତ୍କଳଦେଶରେ ନାଗେଶ ନାମକ ଏକ
ପଦକ୍ରିନ୍ତା କରମଣ ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କର ମଞ୍ଚାର
ନାମ ନାଗକେଶ । ଏକଦା ବରୁପକ୍ଷ ନାମକ
ଏକ ଦୁଷ୍ଟ ସ୍ୱାସପାୟିକ ନାଗଲେହରୁ ପ୍ରତ୍ୟା-
ଗମନ କଲବେଳେ ଓଡ଼ିଆଧରଣ ଓଡ଼ିଲେଖା
ନାମ୍ନୀ ଗୁରୁବର୍ଷବୟସ୍କ ଏକମାତ୍ର କଳ୍ୟାଣକୃତ୍ୟମା-
ର୍ଗରେ ଏକାକୀ ଭ୍ରମଣ କରୁଥିବାର ଦେଖି

ଅପହରଣ କରବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରନ୍ତେ
ଦଠାଠୁ ଗୁଳମନ୍ତ୍ରୀ ଘେଠରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ
ହେଲେ ମାତ୍ର ଏହି ଅପଦ ବସଦରୁ ଗୁଳମ-
ନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରୁଁ ଦୁଷ୍ଟ ନିଶାଚର କଳ୍ୟା-
ଣକୃତ୍ୟ ମାୟାରେ ଅନୁକୃତ ଦେଲ ଏବଂ ସୁଖୀ
ଧୂର୍ତ୍ତତା ଗୋପନ କରବା ନିମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ରୀ ନାଗ-
କେଶଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ଗୁଳକଳ୍ୟା ଅପହରଣ ହୋଇ-
ଥିବାର କଥା କୌଶଳରେ କରାଉ ମଧ୍ୟରେ
ରଚନା କରାନ୍ତ ଦେଲା । ଗୁଳା ନାଗେଶ ଏହି
ନିଅନ୍ତା ଘୋଷଣାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଯାବତ୍‌କାଳ କଳ୍ୟାଣକୃତ୍ୟ ଦୟାଳୁ ଏହିପ୍ରକାରେ
କଲେ ଯେ ଗୁରୁବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କଳ୍ୟାଣ
ଉତ୍କଳେ ନ ମିଳିଲେ ତାଙ୍କର ଅନୁପସ୍ଥାନ କରୁ
ଯାଇ ପେଡ଼ିଠାରେ ନିକଟେ ସେହିଠାରେ ସି-
ଣ୍ଡେଇନ ଦେବ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଗତ୍ୟା ବାଧ୍ୟ ହୋଇ
ଶ୍ରୀମୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଗର୍ଭ ସଦୃଶମିଶ୍ରୀ ସହରରେ ବାହାର
ଅସି ବରୁଣେଇ ପଦାଧସ୍ତ କଳ୍ୟାଣରେ ଅଶ୍ରୁ
ପ୍ରସର କଲେ, ଏହି କଳକପ୍ରଦେଶରେ ପହଞ୍ଚିବ
ଗର୍ଭ ବେଦନା ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତେ ନାଗକେଶ
ଏକାକୀକେ କଷ୍ଟାବସ୍ଥାଗରରେ ନିମ୍ନ
ହୋଇ ରୋଦନ କରବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏମନ୍ତ
ସମୟରେ ଦଠାଠୁ ଏକଧାତୀ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ
ହେଲା । ଗଜବୀରକ ଚିତ୍ରସେନ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର
ଶ୍ରୀମୁ ଦୁଇ ଶକ୍ତବିଦ୍ୟାର ଭାବରୁ ରୁଗ୍ଣ ଅରୁ
ଲୁଣ୍ଠ ହୋଇ ମାୟାବଳରେ ଏହି ଏକ ଧାତୀର
ଉପସ୍ଥିତ କରାଇଥିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀପତ୍ନୀ ଅକ୍ଳେଶରେ
ଏକ ପରମ୍ପରକଣ କଳ୍ୟାଣ ପ୍ରସବ କଲେ । ଏହି
କଳ୍ୟାଣ ନାମ “କଳକାଳୀ” । ଅନୁକଳନ-
ମରେ ଗଜବୀରକ ମାତା ପିତା ଓ କଳ୍ୟାଣ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ କଳ୍ୟାଣକର ଅଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରୀମୁ ନଗ-
ରକୁ ଆନୟନ କଲେ । ଏଠାରେ ଏକବର୍ଷ
ଉତ୍କଳୁ ନାଗକେଶଙ୍କ ପତ୍ନୀ ବୟୋଗ ହୁଅନ୍ତେ
ସେ ଗଜବୀରକଙ୍କ ପ୍ରମୋଦ ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ର-
ଏକ ଲୁଟିରରେ ବନବାନୀ ସହର କାଳାଣି-
ପକ୍ଷ କରବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଗଜବୀରକ ମଧ୍ୟ
କୁମ୍ଭକ୍ତା, ପ୍ରେମମୟୀ, କୃଷ୍ଣମନ୍ତା, ପାରତାଳ
ଓ ହେମବତୀ ନାମ୍ନୀ ଶ୍ରୀମୁ ପଞ୍ଚକଳ୍ୟାଣ ଅଲକ୍ଷିତ
ରାବରେ ବନବାନୀର ଶୁଣ୍ଠାରେ ନିୟୁତ୍ତ କରଇ

ନାଗକେଶଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟନସାରେ ଗୁଳକଳ୍ୟା
ଓଡ଼ିଲେଖାର ଉଦ୍ଧାର ଚେଷ୍ଟାରେ ରହିଲେ,
ଉଦ୍ଧରଣର ସ୍ୱାସ ଓ ଗଜବୀରକ ମଧ୍ୟରେ ଘୋର-
ତର ସ୍ୱର ହେଲା । ଗଜବୀରକ ଜୟା ହେଲେ
ଓ ଓଡ଼ିଲେଖା ଗଜବୀରକକୁ ଆନୀତ ହେଲେ ।
ଏଣେ ଓଡ଼ିଶାଧରଣ ନାଗେଶ ଗୁରୁବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ଶ୍ରୀମୁ କଳ୍ୟାଣ କୌଶଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ପାଇ
ନିର୍ଦ୍ଦାସିତ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଶିରଶ୍ଚେଦନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଗର
ସୈନ୍ୟସାମନ୍ତ ସମଭବ୍ୟ ବାହରେ ଶ୍ରୀମୁ ଏକ-
ମାତ୍ର ପୁତ୍ର ଗରଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ସୁତ-
ରାଜ ପ୍ରାୟ ଦଶବର୍ଷକାଳ ନାନାପ୍ରାନ୍ତରେ
ନାଗକେଶଙ୍କର ଅନୁପସ୍ଥାନ କରୁଁ ଅବଶେ-
ଷରେ କଳ୍ୟାଣକଳରେ ସମପ୍ରସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
ଏହି ଘଟଣାର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ପୂର୍ବରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ନାଗ-
କେଶ ମାନବଲୀଳା ସମ୍ପର୍କ କରୁଥିଲେ, ସୁତରାଂ
ପିତୃମାତୃଲୀଳା ବନବାନୀର ଭାବ ଶୁଣୁଥିବ,
ଗଜବୀରକଙ୍କ ଦସ୍ତରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।
ଗଜବୀରକ, ଗୁଳପୁତ୍ର ଗରଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଅଗମନ
ଶ୍ରୀମୁ ଦୁଇ ମୁଖରୁ ଅବଗତ ହୋଇ ତାହାଙ୍କ
ଦୁର୍ଭାଗିଣୀ ବନବାନୀ ସହିତ ମୁକ୍ତମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅଭି-
ଲକ୍ଷିତ ପରଶ୍ରମ-ପୂର୍ବରେ ସମ୍ପର୍କ କରବାପାଇଁ
କୁଳ୍ୟାଣକର ହେଲେ ଏବଂ ସୁଖୀ ଗଜବୀ
ମାୟାବଳରେ ସୁନରାଜଙ୍କ ସହଚରକାଳୀନ କର
ନିଜ ରାଜ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଅବରୁଦ୍ଧ କର ରଖିଲେ ।
ପରନ୍ତୁରେ ଉତ୍କଳାଧରଣ ଶ୍ରୀମୁ ପୁତ୍ର କଳ୍ୟାଣ
ଗଜବୀରକଙ୍କର ଅବରୁଦ୍ଧ ଥିବାର ଶୁଣସ ରଜ-
ଦୁଇ ‘କହୁମଣ୍ଡା’ ଠାରୁ ଅବଗତ ଏବଂ ଅପୁର
ଗୁଳାଙ୍କ ସହାୟା ଦାନ ଓ ଉତ୍ସାହବାଦ୍ୟ ଶବ-
ଣରେ ପ୍ରସ୍ତେଷିତ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଧାର
ନିମନ୍ତେ ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତ ସମଭବ୍ୟବାହା-
ରରେ ଉତ୍କଳର ଉପତ୍ୟକାରେ ଆସି
ଢିକର ସମିବେଶିତ କଲେ । ଦୁଃଖୀନ
କରୁପାଣି ଏହାକୁ ବୈରକର୍ତ୍ତାକର ଏକମାତ୍ର
ପ୍ରୟୋଗ ମଣି ସୈନ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାଧରଣ ସହିତ
ସମ୍ପର୍କ ହେଲେ । ସମଗ୍ରତଳ ପୁନଃ ପ୍ରକଳତ
ହେଲା । ଗଜବୀରକ ଉତ୍କଳ ସ୍ୱାସମାଳେ ସମ-
ଲେ କଳ୍ୟାଣ ହୁଅନ୍ତେ ଗୁଳା ନାଗେଶ ଅନ-
କେପାୟ ହୋଇ କଳ୍ୟାଣ ଗଜବୀରକଙ୍କ

ଶରଣାପନ୍ନ ହେଲେ । ପରାଦେଶରେ ଅର୍ଥଶୀଳ ଗଣନାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଲାଭାପ୍ତ ମଙ୍ଗଳ କାମନା ଅବଗତ କରାଇ ନିଜପୁତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରସେନଙ୍କ ସହିତ ଚନ୍ଦ୍ରଲୋକାର ଓ ସୁବର୍ଣ୍ଣକ ସାରତନୁର ସହିତ ବନବାଲାର ସୁବର୍ଣ୍ଣବାଦ ସମ୍ପର୍କଦ୍ୱାରା ପରମ ପ୍ରୀତିକ ଲାଭ କଲେ ।

୨।—ନାଟକ ଦୁଃସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । କର-ପୂତ୍ରୀ ଏହି ନାଟକକୁ ବାକ୍ୟ ଲକ୍ଷଣବିଶିଷ୍ଟ କରାଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା ତୁଚ୍ଛବ୍ୟ । ତୁମପୁତ୍ର-ପୁଅ ଅସଂଖ୍ୟ ଲୋକମାନେ ଭଲ ମନୋହରୀଦ୍ୱାରା ଚଳିତ ହୋଇ କେହି ବାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁରୁ ଚପର ଭଲ ମନ ଅସଂଖ୍ୟ ଫଳ ଫଳୁଅଛି ସେହି ସମସ୍ତ ବାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ଭୂତି ସମ୍ପଦର ବନାଗଦ୍ୱାରା ବସ୍ତ୍ରର କର ଦେଖାଇବା ବାକ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ଭୂଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଲେଖକ ନାଟକୋପସିଦ୍ଧି ଭଲ ବ୍ୟକ୍ତିର ଭକ୍ତି ପ୍ରଭୃତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଭୂଦେଶ୍ୟ ବହୁଳ ପରମାଣରେ ସାଧନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଗଣନାଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରସେନଙ୍କ ଦର୍ଯ୍ୟାବଳତାର ଅସାଧାରଣ ବୃଦ୍ଧିପତ୍ନୀ, କୁର-ଦଶିକା, ଦୟା, ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ, ସହିଷ୍ଣୁତା, ନ୍ୟାୟପର-ତା ପ୍ରଭୃତି ସବୁକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବରଦେବତାରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ମନା ନାଗଦେଶକୁ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେ-ବା, ପିତୃମାତୃ-ବିପ୍ଳାବ-ବିଧିର ସରଳା-ବନ-ବାଳାକୁ ଅପରାଧବିଶେଷେ ପାଳନ କରାବା, ସୁକୁମାର ଚନ୍ଦ୍ରସାନିଙ୍କ ପ୍ରଗଳ୍ଭତାରେ ହେବାକୁ ଛୁଟି ନ ହୋଇ ଶୁଣୁ ମତ୍ତର ରକ୍ଷା କରବା, ପୁଣି ସୁବର୍ଣ୍ଣକ ସାରତନୁର ଅବରୋଧ କରିବା-ଦ୍ୱାରା, ଗଜା ନାଗେଶକୁ ସୁରକ୍ଷା ଆଳୟରୁ କରି ତାହାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଚନ୍ଦ୍ରଲୋକୀ ସହିତରେ ନିଜ ପୁତ୍ରର ବନାଦ ଦେବା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଗଣନାଧିକାରୀ ପକ୍ଷରେ ଉପଦେଶ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହିପରି ଗଜା ନାଗେଶ, ବରୁପାଶ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପକ୍ଷ ପ୍ରବେଶଦ୍ୱାରା ସଦସ୍ତରୁଦ୍ଧି ସମ୍ପର୍କ ବିକାଶ ପ୍ରକୃଷ୍ଟରୂପେ ଚିତ୍ରିତ କରି ଲେଖକ ଶୁଣୁ ବଦ୍ୟାବର ଓ କରଦେଶରୁ ବିଶେଷ ପରଚୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

୩।—ଗୌରୀ, ବନାଧିକାରୀ, ପ୍ରିୟଲକ୍ଷିତା, ବାଳିକା, କେବଳହେତା, ଶୀଳତା, ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କରେ ଅନୁଭୂତ ସତ୍ତ୍ୱ-ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁତାକୁ ଭବମାନେ ନାୟକ ପଦରେ ପରିଚିତ କରି ଥାନ୍ତି । ନାୟିକାର ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ସୁଖ ସୁଖର ଅବଶ୍ୟକ । ଲେଖକ ସାରତ-ନୁର ନାୟିକାବଚନ ସୁଶ୍ରୀମତୀଙ୍କରେ ବୁଦ୍ଧି

କରଦେଶ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସମମ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ବନବାଲାରୁ ଦେଖି ସାରତନୁର ବୟସ୍କତା ଦେବା ବାସୁଦେବପ୍ରଭାପଦକ ଅଟେ । ପୁଣି ଚାନ୍ଦାଙ୍କର ଭକ୍ତିଗୁଣକ ସରସ ଅବା ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ-ଗୁଣକ ହୋଇ ନାହିଁ । ଯାହା ଦେଉ ପ୍ରଧାନ ନା-ୟିକା ବନବାଲାର ଚିତ୍ର ଅଟେ ମନୋହର ହୋଇ ଅଛି । ଲେଖକ ବନବାଲାରୁ କେପରି ପ୍ରକୃଷ୍ଟପଦର ବେଶଭୂଷାରେ ଅନୁଭୂତା କରି-ଅଛନ୍ତି ସେହିପରି ତାହାର ଅନ୍ତଃକଳଣକୁ ଅ-ଲୋକିକ ଭାରୁଣ୍ୟ, ସରଳତା ପ୍ରଭୃତି ସବୁ-ଶତ୍ରୁର ଘୋରନାୟକ କରି ଉଲ୍ଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗୁଣର ପରଚୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଲେଖକ ସମାଗମମୂଲ୍ୟ ପାଠ୍ୟର ପ୍ରଦେଶରେ ଅନୁର ପ୍ରଭାପକତା ବନ-ବାଲାର ସାମାନ୍ତରାଳତା-ବ୍ୟକ୍ତିକ କଥାଗୁଡ଼ିକ ସଂପର୍କ ଓ ହୃଦୟଗ୍ରାଣୀ ହୋଇ ଅଛି । ବ-ଜୀୟ ବାବୋଦ୍ୟାନରେ ଏପରି ସ୍ୱରମ୍ୟ ସ୍ୱପ୍ନ ଦୃଶ୍ୟ ଅଟେ, ମଃଃ ସେହିମାନେ ମହାବେଦ ସେ-ରସପିୟୁଷର ରଚନା "ଶୁଣିକା" (Tempest) ପଠକର ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ବନବାଲକୁ "ପ୍ରସିଦ୍ଧ" ବା ବନ୍ଦ୍ୟା "ମିରଦା" ପ୍ରଭୃତି ହୋଇ ବୋଧକର ପାରିଲେ । ତାହା ଦେଲେ-ମଧ୍ୟ ଏକଦେଶୀୟ ଗୀତମାନର ସମସ୍ତେଶ୍ୟ ରକ୍ଷା-କରି ମିରଦାକୁ ବନବାଲୀରେ ପରିଣତ କରିବା ପ୍ରସଂସନୀୟ ଅଟେ । ମିରଦାଠାରୁ ବନବାଲୀ କୌଣସି ଅଂଶରେ ନ୍ୟୁନ ନାହିଁ ଦେବକ ଏକକ ମାତ୍ର ସହେଦ ଦେଶଯାଏ ଯେ ପୁରୋକ୍ତ ଚିତ୍ର "ମିରଦା" ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପ୍ରକୃଷ୍ଟର ଅନୁଭୂତ । ସେହୋକ୍ତ ଚିତ୍ରରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକୃଷ୍ଟର ଅଂଶିକ ଖ୍ୟାତା ଉପଲକ୍ଷିତ ହେଉଅଛି ।

୪।—ନାଟକରେ ଅର୍ଥ ଓ ସାରତନୁର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଥିବାର ଉଚିତ, ଉପସନ୍ନର ବାବୁ ଏହି ନାଟକରେ ଏହିଭୂତରସର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରକ୍ଷାକର-ବାକୁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ କରି ନାହାନ୍ତି । ତାହା ବରୁପାଦ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଭାବରେ ସେତେଦୂର ସହଯୋଗିତାର ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରମ ଶରେ ସରସିତ ହୋଇ ଅଛି । ମାତ୍ର ଏହି ନାଟକରେ ବହୁସଂଖ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ଅର୍ଦ୍ଧା ପ୍ରୟୋଗସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବା-ର ଦୋଷ ଦେଉ ନାହିଁ । ଲେଖକ ନାଟକ ଖଣ୍ଡିତ ଅବେଶପଦ୍ମ ସେପରି ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଗୁଣ-ପରି କରି ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ବହୁସଂଖ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ବେଦକ ଉପହାସନା ଦୋଷ ଅବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ଅଛି ।

୫।—ଲେଖକ ବାକ୍ୟାଂଶରେ ସେପରି

ବୃତ୍ତବାଚ୍ୟତା ଲାଭ କରି ଅଛନ୍ତି ନାଟକର ଗୁଣ ଓ ରଚନା ପ୍ରଣାଳୀ ଉତ୍ତମଯୋଗୀ ହୋଇ ନାହିଁ । ନାଟକରେ ବାଗାତରର ଅନ୍ତବା ବାସୁଦେବଠାରୁ ମିତ୍ରାଗିତାର ସହକାରୀତା ସମସ୍ତକ ଅଦର-ଣୀୟ ଅଟେ । ସୁଦର୍ଶ ଅମିତାହର ପଦ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଦ୍ଧା ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଓ ପ୍ରୀତିକର ହୋଇ ନାହିଁ । ଯାହା ଦେଉ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର କଥୋପ-କଥାନ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକରେ ସୁସମ୍ଭବ ଓ ସୁଶ୍ରୀବ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଦୋଷ ବୟୁତପରମା-ଣରେ ଖ୍ୟାତ ହୋଇଅଛି ।

୬।—ନାଟକରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୀତମାନ-ବହୁଳ ସୁମଧୁରସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରୟୋଗର ଅବଶ୍ୟକ । ନାଟକ ଉପଯୁକ୍ତ ଏହି ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁବନ୍ଧନ-ତା ପ୍ରକାଶ କରି ନାହାନ୍ତି । ଗଣନା ସୁକଳନା ପ୍ରେମମୟୀର ଗୀତତା ଗୁଡ଼ିକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଲଳିତ ରୂପରେ ରଚନା ହୋଇଅଛି ।

ଉପସନ୍ନର ପ୍ରକରେ ବହୁବ୍ୟ ଏହିକ ଏହି ନାଟକ କୌଣସି ବଙ୍ଗୀୟ ନାଟକଠାରୁ ନିବୃତ୍ତ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ଗୁଣରେ ଅର୍ଥ କୌଣସି ଉଲ୍ଲିଖିତ ନାଟକ ଉଚିତ ହୋଇ ନ ଥିବ । ପୁନ-ଶବ୍ଦର ବାବୁ ଏହି ନାଟକ ଉପଯୋଗୀ ସେହି ଅରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣକର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ନେହଭାଜନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଜଗନ୍ନାଥର ଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ ସେ ଗର୍ବଜୀନ ହୋଇ ଉଲ୍ଲିଖିତ ବାକ୍ୟ ନାଟକର ଉଚିତ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଗୁଣର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସାଧନ ଦେଉ !!!

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମ ପ୍ରସାଦଦେ
୧୮୮୨ }

NOTICE.

Wanted an Overseer for the Balasore Municipality on salary Rs. 40 per mensem from the 1st April, 1883.

Preference will be given to those who have passed the Sub-Overseer Examination with a fair knowledge of English.

The applications with copies of certificates should be sent to the undersigned on or before the 15th March, 1882.

Balasore Municipality, } Baikunthanath De
The 1st. March, 1882. } Vice Chairman.

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

କା ୧୭ ବ

କ୍ର ୧୦ ଖ

କା ୧୧୧୧ ମାତ୍ର ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୧୬ ମସିହା । ମୁ । ପାଲ୍ଲବ ୦ ୩ ୦ ୨ ୧୨ ୧୩୧ ପାଲ ପତ୍ରିକା

ଅଗ୍ରମ ବାଟିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫୦
ମସଲପାରି ଜାଦମାସଲ ୫୧୫୪

ମହାନାମ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣିର ଜେନରଲ ବାବାଦୁର ଅପରା ସମ୍ପାଦକ ସହର ଅଗାମୀ ୩୧୭ ଉପରେ ସିମଲାଇ ସଦା କରନ୍ତେ । ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୱା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଅର୍ଦ୍ଧାସମାନ ସେଠାକୁ ସିବାର ଅରୁମ୍ ଦେଲଣି । କଲିକତା ପୁଣି ଏକବର୍ଷ ସକାଶେ ପତ୍ରିଆ ପତଲ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସାଦେବ ଚଳତ ମାସ ୩୧ ରଖିବେ ମୟୂରଭଞ୍ଜରୁ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ ଫେର ଅସି ଦୁଇଦିନ ବଡ଼େଣ କଲେ ୩୮ ଉପରେ ବାଦୁଡ଼ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଶୁକ୍ରବାଳା ଓ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଦର୍ଶନ କରି ଏ ଜଗରରେ ଦୁଇ ଏକଦଳ ମଧ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବେ । ସାଦେବ ପ୍ରଶଂସିତ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଥିଲ ବେଳେ ଅଳଗୁଳ ଚକ୍ରସିନବାସ କିଛି ବାବୁ ନିଦ୍ୟାନନ ଦାସ ଏବ ବାବୁ ବୃଷ୍ଟଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତିଙ୍କ ମନୋମାତ୍ର କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ଏମାନେ କେହି ରଜ ଦେଲେ ନାହିଁ । ମୁତ ବାବୁ ସେହମୋଦନ ମୁଖର୍ଯ୍ୟାକ କର୍ମରେ ଅବଧ ଦେହ ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

କଲିକତା କର୍ମକର୍ମାଳୟର ଏମ, ଏ, ଓ ବି, ଏଲ, ପସ୍ତାଣର ଫଳ ଗଜେଟରେ ବାବାଜି-ଅଛୁ । କ୍ର ୨୫ ଶ ଅନର ଏବ କ୍ର ୨ ଶ ଏମ ଏ ପସ୍ତାଣରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହାକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲେଜର ଶ୍ରଦ୍ଧ ଅଧିକ ଅନଧାନ୍ୟ କଲେଜ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଗୁଳ ମୁସ୍ତର

ପାଟିନା ଓ ଲହୋରର ନାମ ଦେଖାଯାଏ । ଇଂରାଜୀ ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲେଜର ଏକଜଣ ଶ୍ରଦ୍ଧ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ବଜ ପ୍ରଶଂସାର ବସୟ ଅଛଇ । ବି, ଏଲ ପସ୍ତାଣରେ କ୍ର ୨୧ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇଜଣ ପ୍ରଥମ ଏବ ୨୨ ଜଣ ଦୁଗାୟ ଶ୍ରେଣୀରେ । ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ କେବଳ ଦୁଇଜଣ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏଣିକ ଏ ପସ୍ତାଣ ବଜ କଠିନ ହୋଇ ଅସୁଅଛି ।

ମୋଫସଲ ଗୁଡ଼ ଉତ୍ତମ ପ୍ରଗତି ଦେବାରେ ମଦୁଅଳ ସଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ଏବ ମଦ ସଙ୍ଗରେ ସୁର୍ଗିମାନେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ମିଶାଇ ବଜୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଜଣେ ପାଦ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୱାରେ ଦରଖାସ୍ତ କରୁଥିଲେ । ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଚହ୍ଲର ଅନୁଷ୍ଠାନ କର ଯେଉଁ ଉପୋର୍ଷ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ବରକତା ଗଜେଟରେ ଶୟା ହୋଇଅଛି । ଚହ୍ଲରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ମଦ ସଙ୍ଗେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ମିଶାଇବା କଥା ଅଦୌ ପ୍ରମାଣ ଦେଲ ନାହିଁ । ଅର୍ଦ୍ଧ ମଦର ହୋକାଜ ପ୍ରଥମରେ କେତେ ଜଲରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ସେଠା କଲେକ୍ଟରମାନଙ୍କୁ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସହସଦେଶ କେଇ ତାହାକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମର ସିଦ୍ଧା ଦେବାରୁ ଜମଣ ସେ ସବୁ ସ୍ଥଳରେ ବୋବାଲର ସଖ୍ୟା

ଉଣା ପତୁଅଛ ଏବ ମଦୁଅଳ ସଖ୍ୟା ଲେକକର ସୁଜନ ଅବସ୍ଥା ଦେଲେ ସାଧାରଣରୂପେ ଯେପର ବୃଦ୍ଧି ଦେବାର କଥା ଚହ୍ଲରୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇନାହିଁ ।

ଲଣ୍ଡନ ଜଗରରୁ ଅସିଥିବା ଚଳତମାସ ୩୧ ରଖିବ ସବାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଶ୍ରମଜ ମହାଗଣୀ ଅପରା ନିଅରୁ ବାବାଇ ବଗିରେ ଚଢ଼ିବାବେଳେ ଏକବଦ୍ଧି ତାହାକୁ ଲକ୍ଷକର ବହୁକ ମାଇଲ । ଏ ଲକ୍ଷକର୍ଥ ହେବାରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଥରେ ଗୁଳମାରବାର ଉପକମ କରୁଥିଲ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ନିକଟସ୍ଥ ଲେକମାନେ ତାହାକୁ ଗିରପ୍ତାର କଲେ । ଏ ଦୁଗୁଡ଼ା ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ ଲେକ ଏବ ପାଗଲ ବୋଲି ଅନମାନ ହୁଅଇ । ଶ୍ରୀମତ ମହାଗଣୀ ଏଥିରେ ବିଛ ମାତ୍ର ଚତଳତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ମହାଗଣୀକର ଏହି ଅକସ୍ମାତ୍ତ ନପଦରୁ ଉଦ୍ଧାର ଦେବୁ ଅନୁମୋଦନ ଜଗରର ଉଷାକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସତ ୨ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅର୍ଡ଼ି । ଏପର ଉତ୍ତମ ଧର୍ମିକ ଓ ସାଧାରଣ ପ୍ରିୟବଜ ମହାଗଣୀକର ଲାକଲ କେବାକୁ ଯେଉଁ ଅଧମଲେକ ତେଣୁ କର ଥିଲ ସେ ସେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଣା ଏବ ଗଗର ପାଟି ଅଟଇ ଏ କଥା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଧର୍ମର ବଳ ଏଠାରେ ଦେଖା ଗଲ ଏବ ଶ୍ରୀମତ ମହାଗଣୀକର ଗୁଜରୁବାଲ ବୃଦ୍ଧି ଦେଲ ପରମ ସୌଭାଗ୍ୟ ଓ ଅନନର ବସୟ ଅଛଇ ।

ଫରୁଜାଣ ବାର୍ଯ୍ୟ ବଧୂର ନୁହେଁ ପାଣ୍ଡୁଲିପି
 ଅନଳ ରୂପ ଧାରଣ କରିଅଛି । ନଦୀମାନଙ୍କ
 ଗର୍ବଣ୍ଡର କେନରଲଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଗତ
 ଅଧିବେଶନରେ ଏହା ଦେଖା । ତହିଁ ପୂର୍ବରୁ
 ଗୁରୁବର୍ଣ୍ଣାୟ ସଭା ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ଦେବେ-
 ନକଥାନ ପ୍ରତି ଅପତ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଶୁଣି ଏ ଅବେ-
 ଦନପତ୍ର ପଠାଇଥିଲେ । ତହିଁରେ ସମ୍ଭବତଃକାର
 ଖଲସ ବରୁବରେ ଗର୍ବଣ୍ଡମେଧ ପକ୍ଷରୁ ଅଧିକ
 କାଳକୋଟି ବସ୍ତୁବୁଦ୍ଧି କରବାର ସମତା ଏବଂ
 ବିଲଗ୍ନ ଲୋକମାନେ ମୋପସଲ ଅଦାଲତମା-
 ନଙ୍କର ଅଧୀନରୁ ବହୁତୁର ଦେବା ବିଧିମାନ
 ରହିବ କରବାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଦୋଲଥଲ କଳ୍ପ
 ଗର୍ବଣ୍ଡମେଧ ସେ ସବୁ କିଛି ଘେନିଲେ ନାହିଁ ।
 ଗର୍ବଣ୍ଡମେଧ କେବଳ ବଥାରେ ବସନ୍ତି କି
 ସେ ବିଲଗ୍ନ ଓ ଦେଶୀୟ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଏକ ଦୃଷ୍ଟି-
 ରେ ଦେଖିବେ କଳ୍ପ ବାର୍ଯ୍ୟ କେଲେ ସେ
 କେବଳ ରହିପାରେ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ନୁହେଁ
 ଅନଳରେ ବିଶେଷ କିଛି ଲାଭ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ତେବେ ସ୍ୱର୍ଗର ବସ୍ତୁ ସେ ଗୋଟିଏ କଣ୍ଠର
 ବଧୂ ରହିବ ଦୋଲଅଛି । କେହି ବସ୍ତୁ ପ୍ରାପ୍ତ
 ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିକ ଲାଭେ ଏଣିକି ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ
 ତାହାର ବସ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧି ଦୋଲ ପାରିବ ନାହିଁ ।
 ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକ ଅଦାଲତକୁ ଦସ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ବରବା
 ର ସମତା ନୁହେଁ ଅନଳରେ ବଥା ସାଧନ ନାହିଁ
 ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା
 ଅନୁମାନକର କୃତଜ୍ଞତାର ଉଚ୍ଚନ ହୋଇଅଛି-
 ଶ୍ରୀ ସମେତ ନାହିଁ କଳ୍ପ ବେତାପାତ ବସ୍ତୁ-
 ପ୍ରସ୍ତାପୁ ରଖି ଅନଳକୁ ନିଷ୍ଠୁରତା ଦୋଷରୁ
 ମୁକ୍ତିଦେଇ ନାବନ୍ତି । ସାଦା ଦେଉ ଅନଳ
 ଜାଣ ଦେଲି ଉତ୍ତରୁ ଅତି କିଛି ବୋଧିବାର
 ନାହିଁ । ଯଥା ଲକ୍ଷ୍ମୀନରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଦେବାର
 ଉଚିତ । ସାମାନ୍ୟ ସମ୍ଭବତଃ ନିମିତ୍ତ ବଡ଼
 ଅନଳ ସବୁ ବଦଳାଇବା କେବଳ ଅନଳ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦସ୍ତ ଦେବା ଅଛି । ସର ପାଠ
 ସର ପାଠୋର ନୂଆ ପାଠ ଶିଖିବାକୁ ଅବଶ୍ୟ
 କ୍ଷେପକ କଳ୍ପ ପାଇବେ ।

ବନ୍ଧା ପୋଡ଼ପଦାଭବାକୁ ଦେବ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରର
 ବ୍ୟୟ ଜମିଦାର ଅପଣା ଦ୍ୱାରରୁ ଦେବେ ।
 କୌଣସି ପଶୁର ତମ ବାଦାର କରାଦେଲେ
 ନାହିଁ । ଏ ନୟନ ଜାର ଦେବାରୁ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ-
 ରେ ୧୪୫ ପଶୁ ମରବାର ଜଣାଗଲେ ଦୁଇୟ
 ବର୍ଷରେ ମୁରୁସଖ୍ୟା ୩୦ ଏବଂ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ-
 ରେ ଦେବଳ ୨୦ ଦେଲ । ଏଥିରେ ତମାର
 ଅର୍ଥାତ୍ ଦ୍ୱାଡ଼ମାନେ ସେ ପ୍ରାମ ଶତ ପଦାଲଲେ
 ଦାତ ବନା ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ମହା ଅସୁବିଧା
 ଦେଲ ଏବଂ ବିବାଦ ଉଦ୍‌ଭାବ ଶୁଦ୍ଧକର୍ମ ସମୟ-
 ରେ ବାଦ୍ୟଭାରଙ୍କର ଅପ୍ରାପ୍ତି ଦେଲ । ତହିଁ
 ପ୍ରକାମାନେ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟୟ କର-
 ବାରୁ ସେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରର ନୟନ ଉଠାଇ ଦେଲେ
 ଓ ତମାରମାନେ ଅପଣା ପରକୁ ଘେରୁ ଅସି-
 ନେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚ ଜମିଦ ସାରେ ପୂର୍ବପ୍ରାୟ
 ଗୋରୁ ମରୁ ଅଛି । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ
 ଅନାୟସରେ ଜାଣିପାରିବେ ଯେ ତମର ମୂଲ୍ୟ
 ବୁଦ୍ଧି ଦେବାରୁ ଦାତ ଓ ପଶୁମାନେ ଲୋଭରେ
 ସତ ଗୋରୁଙ୍କର ମୁରୁସଖ୍ୟା ବଦାଉଅଛନ୍ତି ।
 ଓଡ଼ିଶାର ଅନେକ ରଜା ଅପଣା ଏଲକାର
 ତମତା ମହାଲ ପଠାଣମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତା ଦେଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ତାହାଙ୍କ ଏଲକାର ଯେତେ
 ତମ ଦେବ ସେ ସବୁ ଉଚ୍ଚ ଲକ୍ଷ୍ୟବାର ନେବ
 ଏବଂ ତହିଁସାଧ୍ୟ ବାଣିଜ ଏତେ ଟଙ୍କା ଦେବ ।
 ଅନୁମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ କି ହିନ୍ଦୁ ରଜାଙ୍କ
 ପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ଗୋ ପ୍ରଭୃତର ତମତାର
 କୌତ ଉପାର୍ଜନ କରବା ଦୁଷ୍ଟତାକୁ ଅଟେ
 ତହିଁ ଉପର ଏସର ଉକ୍ତ ଦେବାଦାର
 ଗୋମତକ ବୁଦ୍ଧି କରବାର ପ୍ରକାରକୁ ଉପା-
 ସ୍ତୁ ଅଟେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତମ ବିଷୟ କର
 ଟଙ୍କା ଅର୍ଜିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କୃତ ପ୍ରଭୃତ ତମ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପନାକେ ବିଷ ପ୍ରସ୍ତୋଗ ପୂର୍ବକ ଗୋରୁ
 ବଧ କରବାର ଅନେକ ପଟଣା ଶୁଣା ଯାଇଅଛି
 କଳ୍ପ ଏ ପାପକାର୍ଯ୍ୟ ରହିବ କରବାର ଅବଧ
 ବିହୀନ ତେଣୁ ନ ଦେବା କିନ୍ତୁ ପୁଣ୍ୟର ବିଷୟ
 ଅଟେ ।

ର । ଏନଗରର ବନ୍ଦ୍ୟ ନର୍ତ୍ତକମାନେ କେନ୍ଦ୍ର-
 ପତ୍ରରୁ ପିତାଦ୍ୱାର ସେଠା ଦୋଳଯାଣର
 ଉଲ୍ଲୁଖିବା ଏକପ୍ରକାର ସମ୍ପାଦକ ଦୋଳଅଛି
 ଏ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ଦୋଳଯାଣ ନ ଦୁଅଇ
 ଏନକୁ ନୁହେଁ । ନଗରବାସୀ ସାଧାରଣ ଲୋକେ
 ମେଲକ ଓ ଦୋଳରେ ଏକପ୍ରକାର ଅସୋଦ
 କରନ୍ତି । ମାରୁତ୍ୟାତିକ ମଧ୍ୟରେ, ପଲଟନରେ
 ଓ ବକସିରଜାର ଶ୍ରେଣୁପୁତ୍ର ମହାଜନକର
 ଉଣା ଅଧିକରେ ଦୋର ଖେନ ଦୁଅଇ କଳ୍ପ
 ନଗରବାସି କେହି ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଘରଠା
 ରେ ଦୋଳ ଯାତାର ଉତ୍ସବ ଦେଉ ନ ଥିବାରୁ
 ଅନେକ ବସ୍ତୁଲୋକଙ୍କର ଏ ପଦ୍ୟରେ ଅମୋଦ
 ଦେଉ ନ ଥିଲ । ଅନେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନଳ
 ସହର ପ୍ରକାରୀ ବରୁଅଛି କି ବାବୁ ବଦାଲକର
 ପଶୁତକ ଯୋଗେ ସେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅଦୃଶ୍ୟ ଦୋଳ-
 ଅଛି । କିନ୍ତୁ ମହାମୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସାହ ସହର
 ଏ ବର୍ଷ ଦେଉ ପଦ୍ୟ ରଖା କରୁଥିଲେ ଏବଂ
 ତାହାଙ୍କର ସମସ୍ତ ବନୋବସ୍ତୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତବ-
 ର ଏବଂ ସୁରୁତସୁକୁ ଦୋଲଥଲ । ମନଲସର
 ପ୍ରାକ ତାହାଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ବୋଠିରେ ଦୋଲଥଲ
 ଓ ନଗରବାସି ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ବସ୍ତୁଲୋକଙ୍କୁ
 ଅମରଣ କର କଳ୍ପ ବତନ ମିଶ୍ର ବି ଶ୍ରେଣୀ
 ଏବଂ ପଦ୍ୟ ତତ ଅମୋଦ ପ୍ରଦାନରେ ଯଥୋ-
 ପତ ସମ୍ମାନ କରୁଥିଲେ । ସଖ୍ୟା ସମସ୍ତଠାରୁ
 ରାଜ ବେତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବରତ ନୁହେଁ ଗାନ ଏବଂ
 ଦୋର ଖେନ ଲାଗିଥିଲ । ବାବୁ ଏ ନଗରର
 ଜଣେ ମାନ୍ୟ ଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ଏ
 ବାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଦୋଲଅଛି । ଅନୁମାନେ
 ଅବରତ ଦେବୁ ଯେ ତାହାଙ୍କ ପଦ୍ୟ ସୁରୁଷମା-
 ନେ ପୁଣ୍ୟ ଏହିପରି ଅମୋଦ କରୁଥିଲେ
 ବାବୁ ତହିଁର ପ୍ରକାରୀ ଅବତାରଣାଦ୍ୱାରା ଅ-
 ପଣା ବସର ଗୋରବ ବୁଦ୍ଧି କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏ ବସ ବାବୁ ସାମସ୍ତନର ବରୁ ଉନଶେଷ-
 ରକ ସହରେ ନଗରବାସି ପୁଲସ ତର୍ଜନସମା-
 ନେ ମଧ୍ୟ ଧୋଲଶ୍ରୀ ପଳ ଗୁଣ ସମାବେଦକର
 ଦୋର ଖେନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଦେଖି-
 ବାବୁ ପନର ଦୋଲଅଛି ।

ଦୋଳଯାଣ ।

ଦୋଳଯାଣ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ପଦ୍ୟ ଅଟଇ
 ମୋପସଲର ନାଜାଗ୍ରାକରେ ବସେପରେ
 କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ଏ ପଦ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର ବାଣ
 ନୁହେଁ ଶାନ୍ତ ଓ ଅବର ରଜାଜଳ ଉଦ୍ୟାଦ ତା-
 ନାପ୍ରକାର ସମାବେଦରେ ଏ ପଦ୍ୟ ରଖା ଦୁଅ-

ଓଡ଼ିଶାସମିତର ଅଭ୍ୟନ୍ତର ।
 ମିତ୍ରାବିପାୟରେ ଉଦ୍ୟୋଗପ୍ରମୋଦ
 ପନ ନଗରରେ ପ୍ରଭୁ ପ୍ରଭୃତ ମରମଣ ମଦଳା
 ନଦାରଣ ଉଦ୍ୟାଦ ଦସ୍ତୁରେ ଗଣ୍ଡ ଦୁଷ୍ଟ
 ଉଦ୍‌ବିବାକୁ ବୋଧ ଦୁଅଇ ସେମନ୍ତୁ ଏଠା ମିତ୍ର-

କାରଣ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତଙ୍କୁ ଆମ୍ଭେମାନେ
କିନ୍ତୁ ପୁଣ୍ୟ ଅନୁଭବ କରୁଅଛୁ ।

ଅନୁମାନଙ୍କ ଯାଜପୁରକୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତା ଭାବେ
ଶିକ୍ଷାକୁ ପଥା;—

ତୋଳପୁରୀ ୧୨ ବଠାରେ ବାଲକେଶ୍ୱର ନୁଏ
ଏବର୍ଷ ଉତ୍ତ ପଦ୍ୟ ବାଲକେଶ୍ୱର ଉତ୍କଳ ନେତ୍ର ଅଭୟ
ଦେବ ଠିକ ମନ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ମୁଖରେ ଦେବତାମାନଙ୍କ ନେତ୍ର
ଶାନ୍ତ ପ୍ରଦାନକ୍ରମେ ପରେ ଅନୁର ପଦ୍ୟକ୍ରମେ ମନୁଷ୍ୟ
ଦେଇ ଦେଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାଲକେଶ୍ୱର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେବତାଙ୍କୁ
ମନୁଷ୍ୟକୁ ଦୁଇପ୍ରକାର ମନୁଷ୍ୟ ଏ ନିଶ୍ଚୟ ଅଛନ୍ତି ।
ଅନୁମାନଙ୍କ ମନୁଷ୍ୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବାହୁ ଦେବତାଙ୍କୁ ଯିବା ବଦ
କାହିଁ ମନୁଷ୍ୟ ଅମର ଓ ମୁକ୍ତାର ଓ ଉତ୍କଳ ଜନତାଙ୍କ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନୁର ଦେଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମହାଦେବଙ୍କ ନିକଟ
କରିବାର ଦେବତାଙ୍କ କରଣ ସମ୍ଭବ ଯିବୁ ନୁହେଁ
ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଉତ୍କଳକୁ ଦେଇ ଦେଇ ସେଗୋଟି ପଦ୍ୟ
ଅଛନ୍ତି ବାହୁକ ସ୍ୱରୂପ ଓ ବାହୁକ ବାହୁକେ ପଦ୍ୟା ଦେବ
ମାନେ ସମ୍ମୋଦ୍ୟ ଯଦି କରୁ ବାହୁକ ଉତ୍କଳମାନେ ଶ୍ରୀ
କୃଷ୍ଣଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଅଛୁ ସେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ
ଦେଇ ପଦ୍ୟାଦି ଦୋଇ ଉତ୍କଳ । ସୁଦୂରୀକ ଅନୁର
ଦେବତାମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀ କାଶ୍ୟପ ନାମକ ବନ୍ଦ୍ୟ
କାଶ୍ୟପ ବନ୍ଦ୍ୟ ସୁଦୂରୀକ କର୍ମ କରୁ ଅବ
କାଶ୍ୟପ ଦା ୧୨ ଶିବ ସମ୍ମୁଖରେ ସେ ଅପଦ୍ୟ
କାଶ୍ୟପେ ଶୋଭିତା ସମ୍ମୁଖେ ଦାକୁ କେହି କାଶ୍ୟପ ମାନ
ପଦ୍ୟାଦି ପଦ୍ୟା ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପଦ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ପ୍ରକାଶ
ଦେବାକୁ ପ୍ରକାଶ ପଦ୍ୟକ୍ରମେ ଦୋହାଦାଦ ବାଲକେ
ଶ୍ୱରଙ୍କ ମାନବ ବାହୁକ ସମ୍ମୁଖେ ଦେବାକୁ ପ୍ରକାଶ
ପ୍ରକାଶକେ ବାଲକେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କରେ ଅଛ ଉତ୍କଳ
କାଶ୍ୟପ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଉତ୍କଳୀୟ ପଦ୍ୟା ଦାଦା ନିକଟରେ
ପଦ୍ୟ ଦୋହାଦାଦ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଉତ୍କଳୀୟ ପଦ୍ୟା ନିକଟରେ
ଅପଦ୍ୟକ୍ରମେ ଦେବା ମାନବରେ ସମ୍ମୁଖରେ ପଦ୍ୟା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ
ଅଛ । ଏ ନିଶ୍ଚୟ ଅନୁର ପଦ୍ୟକ୍ରମେ ଶ୍ରୀ କେଶବ ଦାଦା
ନାମକ ବନ୍ଦ୍ୟରେ ଦୁଇକର୍ମ ଦେଇ ଦୋହାଦାଦ ଅନୁର
ଏ ବର୍ଷ ଦେବତାମାନଙ୍କ ପଦ୍ୟ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାମାନେ
ଦେଖିବ ଦେଖିବେ ।

ସାପାଦିକସଂବାଦ ।

ତୋଳପୁରୀ ପଦ୍ୟକ୍ରମ ଦୁଇପ୍ରକାରେ ଏକକର
କାଶ୍ୟପଦାଦାଦାଦେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଦେ ଦୋହାଦାଦ ।
କେତୁ ପ୍ରକାର ଏକ ଦେଇ ଉତ୍କଳୀୟ ଅର୍ଥ ଉତ୍କଳ
ଦେଇ ଏକ ଦେଇ ଉତ୍କଳୀୟ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ୟ ଦୋହା
ଦାଦାଦ ଶାନ୍ତ । ଶ୍ରୀ ସୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଦ୍ୟ ନିକଟରେ ଅଛ ।
କେତୁ ପ୍ରକାର ଏ କେତୁ ଉତ୍କଳୀୟ ଦୋହାଦାଦ
ଦେଇ ଦୋହାଦାଦ ଅଛ । ଦୁଇକର୍ମ ପଦ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟରେ ଦ
ଦୋହା ଦେଇ ଦୋହା ଦୋହାଦାଦ ଏକ ଦେଇ ଅନୁର
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଏକ ଦେଇ
ମଧ୍ୟରେ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଏକ ଦେଇ
ଅଛ ଏକ ଦୁଇକର୍ମ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ।
ଏ ଦେଇ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଦୋହାଦାଦ ଏକ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଏକ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

କେତୁ ପଦ୍ୟ ଅଛ । ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
କେତୁ ପଦ୍ୟକ୍ରମେ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ମଧ୍ୟ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ

ଦୋହାଦାଦ

କାହୁଁ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ	୪ ୫
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ	୪ ୬
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ	୪ ୭
ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ ଦୋହାଦାଦ	୪ ୮

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳପାପିକା ଭା ୧୧ ରଖ ମାର୍ଚ୍ଚ ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା ।

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ମନ୍ୟବର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍କଳପାପିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ

ମହାଶୟ !

ଅପଣଙ୍କ ଭା ୧୮ ରଖ ଫିରୁବର ପଢ଼ିବା-
ନେ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଗୁଣ୍ଡିକା ଯେଉଁ ଇଂରାଜୀ
ସହ ପ୍ରକାଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତହିଁର କିଛି ପ୍ରତିବାଦ
କରିବା ଅମ୍ଭର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ଏହି ପତ୍ରଖ-
ଣ୍ଡକୁ ସାଧାରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ
ବାଧ ଦେଲୁ ।

ଅନ୍ୟକର କଥା ମିଥ୍ୟା ବୋଲିବାର ପୁଂ-
ରେ ନିଜର କଥା ସତ୍ୟ ଭାବା ପ୍ରମାଣ ନ
କଲେ ଏବଂ ଅପଣ ଯେ ସତ୍ୟପ୍ରିୟ ତହିଁର
କିଛି ଶୁଦ୍ଧାସମ୍ବଳକ ପ୍ରମାଣ ନ କଲେ ଅନ୍ୟର
କଥା ମିଥ୍ୟା ଏହା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଯୁକ୍ତିଗାତ୍ତର
ବିରୋଧୀମତ ମଧୁବାବୁ "ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା" ମଧ୍ୟ-
ରେ ଭାଙ୍ଗି ଲିଖିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧ ବୋଲିଅଛନ୍ତି
ତହିଁର ପ୍ରମାଣ କଣ ? ଅବଧି ତହିଁର କିଛିମାନ
ବିଶ୍ୱାସମୂଳକ ପ୍ରମାଣ ଦେଇପାରି ନାହିଁ । ଅପ-
ଣଙ୍କ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହାର ଉପସର ମାସର
ଭା ୧୧ ରଖର ଉତ୍କଳପାପିକା ମଧ୍ୟରେ "ପ୍ରବନ୍ଧ-
ମାଳା" ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ସମାଲୋଚନା
ଦୋଇଥିଲ, ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ମଧୁବାବୁ ପ୍ରବନ୍ଧ-
ମାଳା ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ବିଷୟମାନ ଅନୁବାଦ
ଅବା ସମ୍ଭବ କରି ସନ୍ଦିଗ୍ଧକରି କରିଅଛନ୍ତି
ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ଦର୍ପଣରୁ ଭେଦଗୋଷ୍ଠି
ପ୍ରବନ୍ଧର ମଧ୍ୟ, ଛଗୋଷ୍ଠି ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରୁ ଉତ୍କଳ
କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ଅମ୍ଭର କଥାର ପ୍ରମାଣ
ସ୍ୱରୂପ ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତି ଦର୍ଶାଇବା ଦୋଇଥିଲ ଯେତେ

ଦେଲେ ସେ ଦର୍ପଣରୁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରବନ୍ଧମାନ
ଭାଙ୍ଗି ବୋଲି ପ୍ରବନ୍ଧମାଳାରେ ଲେଖି ଦେଇ
ନାହାନ୍ତି ତେଣେଦେଲେ ସେ ଲେଖା ଭାଙ୍ଗି ନିଜ
ସମ୍ପର୍କି ଭାବା ସାଧ ରଖି ଲୋକମାନେ କେବଳ
ମାତ୍ର ଏଭଳି କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ବାଧ
କପରି ବୋଲି ପାରେ ? ତୁଲ, ଗୁଆନାଥ ବାବୁ
ଏବଂ ମଧୁବାବୁ ମିଳି କରି ଏକତ୍ର ଲେଖି-
ଥିଲେ କି ନାହିଁ ଯେତେ ସେ କଥା ସତ୍ୟ ହୁଏ,
ଭାବା ଦେଲେ କେଉଁ କେଉଁ ପ୍ରବନ୍ଧ ଗୁଆ-
ନାଥବାବୁଙ୍କ ଓ କେଉଁ କେଉଁ ପ୍ରବନ୍ଧ ମଧୁ-
ବାବୁଙ୍କ ଭାବା ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ କପରି
ଜାଣି ପାରିବେ ?

ସାଦା ଦେଉ ଏଭେଦନ ଉତ୍କଳ ମଧୁବାବୁ
ଗୁଆନାଥ ବାବୁଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଗୁପ୍ତ ରହସ୍ୟ ପ୍ର-
କାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ସଦୃଶ ସେହି ଲେଖା ଅମ୍ଭ-
ର ମତ ଓ ଗୁଆନାଥ ବାବୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରମା-
ଣର ପ୍ରତିବାଦର ସମକ୍ଷରେ ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ
ଦୋଇଅଛୁ ମାତ୍ର ଗୋଷ୍ଠିଏ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗୀକ କଥା-
ରେ ଗୁଆନାଥ ବାବୁଙ୍କ ଗୁପ୍ତତରଫର ନିଗୁଡ଼
କଥା ଏବଂ ଭାବର ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟର ଦାନ-
କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସରସ୍ୱତୀର ବିଷୟରେ ଯେଉଁ
ଗୁପ୍ତ ଦୁର୍ଲଭା ଅଛୁ ଭାବା ସାଧାରଣ ସ୍ତରରେ
ପ୍ରକାଶ କରିବା ମଧୁବାବୁଙ୍କର ନିତ୍ୟ ଅନ୍ୟାୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲିଅଛୁ । ଗୁଆନାଥ ବାବୁ ସ୍ୱୟଂ
ମଧୁବାବୁଙ୍କ ବହିର ପ୍ରସ୍ତାବକ ଏବଂ ପୁରସ୍କାର
ପ୍ରଦାନ ବୋଲିପାରି ପାରେ ସେ କପରି ପୁଣି
ସମ୍ପାଦକର ପରଦପର ଲୁଗୁର ଲୁଗୁର ଗତ
ସନ ୧୮୮୦ ମସିହାର ଅକ୍ଟୋବର ମାସର
ବାଲେଶ୍ୱର ସମ୍ବାଦବାହିକା ମଧ୍ୟରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ-

ଦୋଇ ପୁଣି ପ୍ରବନ୍ଧମାଳାର ସମାଲୋଚନା
କରିଥିଲେ ? ମଧୁବାବୁ ଏ ରହସ୍ୟ ଅନ୍ୟ
ପ୍ରକାଶ କରି କି ନିଗୁଡ଼ ବହୁଭାର ସରତପୁ-
ଦେଇଅଛନ୍ତି ? କି ଦୁର୍ଗାର ବିଷୟ ! ଏପରି
କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପୁଣି ନ୍ୟାୟ ସଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି-
ଅଛନ୍ତି, ଯାହା ହେଉ ଅପେକାରେ କହୁଁ
ଏହା କେତେଦୂର ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କାର୍ଯ୍ୟ
ଭାବା ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ନିମିତ୍ତର ସାଦେବ ମହୋଦୟ
ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲଠି ବାବୁରୁ ଏହାର ଅବଧାରଣା
କରନ୍ତୁ ; ଏପରି ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ନିଜ
ସ୍ୱସମ୍ପର୍କି ଦୋଇ ପାରେ, କିନ୍ତୁ, ଜଗତର ଧର୍ମ-
ସ୍ୱରୁ ଲୋକମାନେ ଏପରି ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତକୁ
ଧର୍ମ ପଥର ବ୍ୟକ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ମଣି ଥାନ୍ତି । ତୁଲ,
ଜଣେ ଜଣ ସାଦେବ, ବିଗୁର କରିବାଦେଲେ
ସେ ଜଣ ପୁଣି ଦଳୁବାନବଙ୍କ ମହଦମାର୍-ଅଜ୍ଞି
ବର୍ଣ୍ଣନାପତ୍ର ଦାଇକୋର୍ଟର ଓଜୁଦାଇବା ଦଉରର
ଜବାବ ଲେଖି ଦେଲେ ତହିଁରେ କିଛି ଦୋଷ
ପଢ଼ିନାହିଁ କି ? ସେପରି କର୍ମ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ
କର୍ମର ନ ଦେବ ? ସେ ଜଣକ ସମୟରେ
ଜଣ ଏବଂ ବିଗୁରର ସମୟରେ ଅଲକ୍ଷି
ମୁକ୍ତିଅଥ ଅବା ଗୁପ୍ତ ଉକାଲ ଦେଲ ମଧୁବାବୁଙ୍କ
ମତରେ ଅବା (ସ୍ୱାର୍ଥସିଦ୍ଧିର ପଞ୍ଜିକାରେ)
ଏହା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତକାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲିଯିବ କି ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅକ୍ଟର ଗୋଷ୍ଠିଏ କଥା ଏହି ଶେ-
ରତ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହାରେ ଗୁଆନାଥ ବାବୁ-
ଙ୍କ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଥର ଦୋଷ ଦେଖାଇ
ଥିବା ନିମନ୍ତେ ବାଲେଶ୍ୱର ସମ୍ବାଦବାହିକା
ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଅମ୍ଭ ଉପରେ କି ଭରସା
ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ କିଛି ଉଦ୍ଦୋଷକର୍ତ୍ତବ୍ୟ

କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ମଧୁ ବାବୁ ଯଦା ବୋଲନ୍ତି ଏହା ଯଦ୍ୟପି ସତ୍ୟ ହୁଏ, ଅର୍ଥାତ୍ ରାଧାନାଥ ବାବୁ ବାଲେଶ୍ଵର ସମ୍ବାଦବାହିକାର ପ୍ରବନ୍ଧମାଳାର ସମାଲୋଚନ କର ସମ୍ପାଦକର ଅଭିନୟ କରୁଥିଲେ, ଏ କଥା ଯଦ ସତ୍ୟ ହୁଏ, ତଦା ଦେଲେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟିତ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମର ସମ୍ପାଦରେ ନିଜାନ୍ତ ଅପରାଧୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଛହିଁର ବର୍ତ୍ତୁ ସାଧାରଣ ଲୋକମାନେ କରନ୍ତି । ଯଦତ ବାହୁକା ସମ୍ପାଦକ ରାଧାନାଥ ବାବୁଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଜାଣି ଶୁଣି ଜଣକ ନ୍ୟାୟକୁ ଅନ୍ୟୟ ବୋଲି ପ୍ରତିପଦ କରବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଅବା ଅନ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଗୋପନ ରଖି ପକ୍ଷପାତୀ ଦେବା ନିଜାନ୍ତ ଅନ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟ । ଏହି ଗୁଣଥିବା ନିମନ୍ତେ ସାଦେବମାନେ କହନ୍ତି ଯେ ଅବଧ ଦେଖାଯୁମାନେ ସାଧାରଣର ପ୍ରତିନିଧି ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି କେହି କେହି ସାଦେବ ଏବଂ ବଙ୍ଗାଳମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ପକ୍ଷପାତୀର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଏ କଥା ଆମ୍ଭେ ସ୍ଵୀକାର କରୁଁ, ମାତ୍ର ସାଦେବ ନାମକ ଅନୁମାନକ ଅବର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ ପ୍ରକୃତ ଶ୍ରୀ-ଧ୍ଵାକ ନାବକ ଅବର୍ଣ୍ଣ,—ସାଦେବ ସମ୍ପାଦକ

ଅନେକଦୈର୍ଘ୍ୟପାତୀ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅବା ସମ୍ପ୍ରଦାଗତ ସନ୍ଦେହରୁପ ଅଛି, ସେଥି ପାଇଁ ସେହି ପଥ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଅବର୍ଣ୍ଣ ତାହା ନୁହେଁ ସେ ପଥକୁ ଉତ୍ତୁଲ୍ଲେକ ମାତ୍ରକେ ଗୁଣା କରନ୍ତି ଏହା ଜାଣିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ଅଟଇ । ଯଦ୍ୟପି ମଧୁ ବାବୁଙ୍କ କଥା ସତ୍ୟ ହୁଏ, ତାହା ଦେଲେ ସମ୍ବାଦବାହିକା ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ ଯେତେ ଦିନ ରାଧାନାଥ ବାବୁଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ନିୟୁତ ରହିବେ ତେତେ ଦିନ ସମ୍ପାଦକର ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଅପରର ଦୃଷ୍ଟରେ ସମର୍ପଣ କରି ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଖଣ୍ଡକର ମଦରୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି । ଏକତ୍ରଣେ ଅନୁମାନେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ କର୍ମଗତର ସାଦେବ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ ବାହାବୁରଙ୍କ ସମ୍ପାଦରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏକତ୍ର ଯେ ସେମାନେ ଓତଗନ୍ଧର ବିକ୍ଷାବିଭୀର ଏହିପରି ଯେତେ ଗୁଣିତବ୍ୟାପାର ଗ୍ରହଣକରେ ତତ୍ତୁଅଛି ଛହିଁର ପ୍ରକାଶର କରନ୍ତି ମଧୁବାବୁ ବୋଲି ଅଛନ୍ତି କି ଅଧିକାଂଶ କର୍ମଚାରୀ ରାଧାନାଥ ବାବୁଙ୍କ ନିମ୍ନସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ନୁହନ୍ତି ସେ ପକ୍ଷରେ ଅମୂର ବକ୍ତବ୍ୟ ଏକତ୍ର ଯେ ବାବୁ ଉମେଷୁନ୍ତ ବସୁ, ମଧୁସୂଦନ ଗୁଡ଼, ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ, ଦ୍ଵାରକାନାଥ ଚନ୍ଦ୍ର

ବର୍ତ୍ତୀ, ବୈଲେକ୍ୟନାଥ ଘୋଷ, ଏହି ପାଠକଗଣ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଉମେଷବାବୁ ଭଲ—ମଧୁବାବୁ ସ୍ଵୟଂ ଜଣେ ତୁରନ୍ତମିତ୍ର ଏବଂ ଅପର ଭଲଜଣ ତାଙ୍କର ଅଧୀନସ୍ଥ ତେଦେ ମଧୁ ବାବୁଙ୍କ କଥା କପର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ତାହା ସାଧାରଣେ ବିଚାର କରନ୍ତି ।

“ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାର୍ଗ ” ସମ୍ପର୍କରେ ଆମ୍ଭେ ଏକତ୍ର କହୁଁକ ପକ୍ଷପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଦସ୍ତଖତ ବାଗଜ ବାହାର କଲେ ମଧୁ ବାବୁଙ୍କ ଅପରୈ କେତେଦୂର ସାରଗର୍ଭ ଛହିଁର ପ୍ରମାଣ ହୋଇ ପାରିବ ଥାଉ, ଯଥେଷ୍ଟ ଦେଲ ଇତି ।

ମାତ୍ର } ଦଶମକ
 କଟକ } ସାନାନାଥ ବନ୍ଦୋପାସାଧ୍ୟାୟ

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକୋନା ଫେକ୍ସିଭିଲ୍ ।

ଏହା କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ବୁଢ଼ମାନଙ୍କର ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଚଳୁଛି ଜିଷ୍ଟ ବୋଇ ବ୍ୟବହର । ବରକତାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଉପସେନାୟ ଓ ତେନାୟ ଜିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ଚଳୁ ହୁଅଇ । ବରକତା ବୋହାରବନ୍ଦ ଗାର୍ଡର ପୁଅବେଶେଷକ ଚଳୁ ଥରେ ଚଳୁଥିବ ଚଳରେ ନିଜଗାରେ ଯଥା,—

ଭାବମାନଙ୍କ ସହର ଏକତ୍ର ସହର ଚଳୁ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ସହର ଚଳୁ ବା । ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସହର ଚଳୁ ମୁଲ୍ୟ ପଦ ।

କଟକ ଦେଶର ଦେଶ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୨୭
୧୯୨୮

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ୧୯୨୮ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ୧୯

ଅଗ୍ରମ ଦାଖିଲ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫/-
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ଦର୍ଶନ ଟ ୨୦/-
ମସଫଲପାଇ ଡାକମାଗୁଲ ଟ ୧୫/-

କାବ୍ୟ ନାଟ୍ୟର ନାଟ୍ୟ ଖୋରାଧାର ସବ-
ପ୍ରକାର ଅନୁକରଣ ଏକତଃ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟିତର
ନିମିତ୍ତ ମନୋମାତ୍ର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏକକ
କର୍ମରେ ଅବଧ ଦେଇ ମନୋମାତ୍ର ହୋଇ
ନାହାନ୍ତି ।

ମାନବର ଏକ ବୃତ୍ତିକୃତ୍ୟର ଶୁଭକୃତି
ପଦ୍ମା ବସନ୍ତର ନୂତନ ବିଧାନକର ଏକ
ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରକାରର ଶ୍ରେଣୀ କବିତା ଲକ୍ଷ୍ୟକୃତ
କାବ୍ୟ ପାଠକର ନୂତନତା ସହଜ ଧୂଳିର
ବିରୁଦ୍ଧ । ଏଥିର ସୁନ୍ଦର ମର୍ମ ଏଥି ପୂର୍ବେ
ଅମ୍ଭମାନେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛୁ ସୁତରାଂ ଏ
ଦର୍ପ ନିଶ୍ଚୟାକା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅଗମ
ଦେଲୁ ।

ବିଭିନ୍ନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମଧୁର କ୍ରମେ ଜଗ-
ତୁଣି-ଦ୍ରୁପଦଠାରେ ତରଳମାସ ବା ୧୫ ରଖ-
ଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଲେକେଣ୍ଡର ଅପିସ ପିଠୁଅଛି
ଏକ ଲଳ ଲଳନମସ୍ୟ ଏଠାର ରୁରଲ
ରେକ୍ଷାର ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଅ-
ପିସରେ ଜଗତୁଣି-ଦ୍ରୁପଦ ଏକ ଭିନ୍ନଭାଳ
ଆଲମାନକର ସମସ୍ତ ଦ୍ରୁପାକ ଲେକ୍ଷୁର
ଦେବ । ଅନୁମାନ ଦୁଅଇ ଏହି ଅପିସ ଅନୁଦ-
ନରେ ଉତ୍କଳର କରମାତ୍ର ।

ଦେଶୀୟ ବର୍ଣ୍ଣକର୍ତ୍ତା ଅର୍ଥାତ୍ ମୁନସଫ ଓ
ସବ୍‌ଜକ ଏବଂ ଉତ୍କଳମାନେ ଜଣା ଅଦାଲତର
ଜକ ପଦରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ଦେବାର ଉପଯୁକ୍ତ
ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
ରଲ ଦାନକୋଟକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ କରିଅଛନ୍ତି ।
ଏବଂଥା ଯେବେ ସଭ୍ୟଦୁଅଇ ଲେବେ ବଡ଼
ସୌଭାଗ୍ୟର ଉପସ୍ଥ । ଦେଶୀୟ ଜକ ଏବଂ
ଉତ୍କଳମାନେ ଏ ପଦର ଉପଯୁକ୍ତ କି ନା ଏବଂ
ଥା ପର୍ଣ୍ଣକାର ଅବଶ୍ୟକତା ଦର୍ଶନାହିଁ କାରଣ
କାହା କାର୍ଯ୍ୟକଃ ପ୍ରମାଣ ଦୋଇଅଛି । ବେକଳ
ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁ ଲେକମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଛ-
ନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖିଲେଲେ ଯେଥେଣ୍ଡୁ
ଦେବ ।

କରମଜାନଠର ଦାବାଜ ମୋକଦମାର
ଦୁଗ୍ଧ ଏଥିପୂର୍ବେ ଲେଖିଅଛୁ । ଏସପ୍ରାଦରେ
କାହାକର ଅପିଲ ଜକ ସାଦେବକ ବର୍ଣ୍ଣରେ
ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ଅଛି । ଜକ ସାଦେବ ଆଇନର
ମର୍ମାନୁସାରେ ଦାବାଜର ଅପରାଧ ବସନ୍ତରେ
କିଏଥ ମାକ୍‌ସ୍‌ଟେକ ବର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରିର ରଖିଲେଦେ
କହି ଅଛନ୍ତି କି ଏ ଅପରାଧ ସାମାନ୍ୟ ଅଟଇ ।
ସ୍ତର ସମୟରେ ଦେଶୀୟ ଲେକମାନେ ଏସର
ଅମକାରକାର ସତରତର ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ
ଯେଉଁ ପର ଅମକାର ଥିଲେ ତହିଁରେ ସୁଦେବୀ-
ରର ପ୍ରାଣର ଅମକା କରବା ମୂର୍ଖତା ଅଟଇ
ସୁତୀ ସେ କାହାର ସ୍ତର ଜନ୍ମାକାରୁ ଏସର

କହି ଥିଲ । ଅତଏବ କାହାପ୍ରକ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
କଠିଣଦଣ୍ଡ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଜକ ସାଦେବ
ଜି ମାସ ବଦଳରେ ବେକଳ ଜି ସପ୍ରାଦ କାର-
ବାସଦଣ୍ଡ ବ୍ୟାଧ କଲେ ଏବଂ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ପ୍ରିର
ରଖିଲେ । ଜକ ସାଦେବ ମୋକଦମାର
ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମ ରୁହି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ଅର
କିଛି ଉଣା କରୁଥିଲେ କିମ୍ବା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ରୁଠାଇ
ଦେଇ ଥିଲେ ଅଧିକ ଭଲ ହୋଇ ଥାନ୍ତା ।

ଗତ ଗୁରୁବାରକଳ ଏଠା ଦେଶୀୟ ସ୍ତର
ଦୋଦାନମାନ ନିଲମ ଦେଲ । ସେ ସମୟରେ
କତେଗରେ ଏକେ ସ୍ତର ରୁଣ୍ଡହୋଇ ଏସର
ଗଣ୍ଡଗୋଳ କଲେ ଯେ ବୁଝିଗଲେକଳ ପର
ଜଣାଗଲ ଓ ନିଲମ ଜାକ ଶୁଣିବାର କଷ୍ଟ
ଦେଲ । ଯାହାଦେଉ ଏବର୍ଷ ଅନେକ ଅଧିକ
ମୂଲ୍ୟରେ ଦୋଦାନମାନ ନିଲମ ହୋଇଅଛି ।
ଗତବର୍ଷ ମାସିକ ଜମା ଟ ୩୨୦ ଟଙ୍କା ଥିଲ
ଏବର୍ଷ ଟ ୧୧୪୭ ଟଙ୍କା ହୋଇଅଛି ବୁଦି ପ୍ରାୟ
ଗୁରୁଗଣ ଅଟେ । ଗତବର୍ଷ ନିଲମ ବସନ୍ତ-
ବକ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ କମିଶ୍ନର ସାଦେବ
ବଡ଼ ଅବକ୍ତ କରୁଥିଲେ ଏଣୁକର ଏବର୍ଷ ଏସ-
ର ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତି ଦେଲ । ଏ ଦୋଦାନକର
ମୋକଦମରେ ଗୋ ୧୭ ଟା ଖୋଲଗୁଣା
ଅଳ ମାସରେ ଅନାମିକର୍ଷ ସକାଶେ ପିଠୁଅଛି ।
ଗତବର୍ଷ ଏଥିର ପଶ୍ୟ ଅରୁଅଳ ଥିଲ ଏକେ
ବୁଦିକରବା ଉଚିତ ହୋଇ ନାହିଁ ଯେଦେଉ

ଉତ୍କଳ ସ୍ଵରାଜ୍ୟ ବିପ୍ଳାବ ଦେବୀର ସମ୍ଭାବନା ।
ଏ ଦଶମସ୍କନ୍ଧେ ଅନୁମାନେ ଏଥିପ୍ରକାରେ ଅନେ-
କ ଲେଖିଥିଲୁ ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ତହିଁ ପ୍ରକୃତ
ସ୍ଵରୂପ କରବାର ବୋଧ ଦେଇ ନାହିଁ ।

ଅନୁମାନେ ଜଣେ ବହୁଲକାରୁ ଅବ-
ଗତ ହେଲୁ ସେ ଲଳିତକାବ୍ୟ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି
ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନର ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଉପାୟ
ବାଦୀର ଭର ଅଛି । ତାହା ଏକପ୍ରକାର ଠକ
ବୁଦ୍ଧି ଅଟଇ । ତାଙ୍କ ଯୋଗେ ଦେଲ୍ୟପେଅବଲ
ନିୟମରେ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ପୁସ୍ତକ ଗ୍ରନ୍ଥା ଜମି-
ଦାର ପ୍ରଭୃତି ବକ୍ତୃ ଲେଖକ ନିକଟକୁ
ପଠାଇ ଦେଇ ଅଛି । ଯାହା ନାମରେ ଅପ୍ତ
ଅଛି ସେ ଯଥାର୍ଥ ମୂଲ୍ୟବାନ ପୁସ୍ତକ ବୋଲି
ତହିଁ ଲିଖିତ ଟଙ୍କା ଆଣି ତାଙ୍କ ବାଲକ
ଦେଇ ପୁସ୍ତକ ନେଇ ଅଛି । ଫିଟାଇ ଦେଖିଲ
ଦେଲକୁ ଯହିଁ ଯାଇ ଟ ୩୦୦ କୋ ଦେଇ
ଅଛି ତହିଁରେ ଟ ୩୫ କୋ ମୂଲ୍ୟର ସାମାନ୍ୟ
ପୁସ୍ତକ ଅଛି । ଅନେକ ଭଦ୍ରଲୋକ ଏ ପ୍ରକାର-
ରେ ଠକବାର ସମ୍ଭବ ହେଉଅଛି ଅଥବା
ଏ ପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ତାଙ୍କବାଲକଠାରୁ ସାବଧାନ
ବୋଲି ପ୍ରଦାନ କରବାର ଉଚିତ । ବାସ୍ତବରେ
ତାହା ନେବାକୁ କେହି ବାଧା ନୁହଇ । ଗଜ-
କାବ ଗ୍ରନ୍ଥାଳ ନାମରେ ଏ ପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ଅ-
ନେକ ଅପସ୍ତବ । ସେମାନେ ସତର୍କତା ସହିତ
ଦୀର୍ଘ କଲେ ଅଦାରଣ ବ୍ୟୟକୁ ରକ୍ଷା
ପାଇବେ ।

କମ୍ପୋଜର ଚିତ୍ରଣୀ ଏବଂ ଦୈନିକକ ସମ୍ଭା-
ରେ ତାଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ସାଦେବ ପରିମିତ ଅପ୍ତ
ସାଧନା ଅଭ୍ୟାସ ବିଷୟରେ ଏକ ଲିପିପାଠ କର-
ଥିଲେ । ସେହି ଲିପି ଉପରେ ଅନେକ ଚର୍ଚ୍ଚ-
କର୍ତ୍ତୃ ଉତ୍ତରୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା କି
ପରିମିତରୂପେ ଅପ୍ତ ସାଧନା ଅଭ୍ୟାସ ଅନୁଷ୍ଠ-
କରି ଅଟଇ କି ନା । ସତ୍ୟମାନେ ଏକମତ ହୋଇ
ଏଥିରୁ ନାହିଁ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଅପ୍ତ-
ଦେଶରେ ଅପ୍ତ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ
ହୋଇ ଅପ୍ତର ମାତ୍ର ସାଧାରଣ ମତ ଏହି କି
ଗୁଣକ ବର୍ଷ ବ୍ୟୟ ଉତ୍ତରୁ ଅଳ୍ପ ପରିମାଣରେ
ଅପ୍ତ ସାଧନେ ଶକ୍ତିର ଅନୁଷ୍ଠା କରବା ଚେ-
ଷ୍ଟିକ ଆଉ ବରଂ ଉପକାର କରଇ ଏବଂ
ସେମ ବସେଷ ବା ଧାରୁକ୍ଷେପରେ ଏହାକୁ
କଲ୍ୟାଣ ଲାଭ ଦେବାର ସତ୍ୟତର ବୋଧ

ଯାଏ । ମାତ୍ର ଉଦାହରଣ ଅଳ୍ପବୟସ୍କ ସୁବାମାନେ
କଣାଅପ୍ତ ଏବଂ ମଦକରେ ବିଶେଷ ଅନୁରକ୍ତ
ହେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେ
ଲୋକ ଗୁଣ୍ଡ ଏବଂ କେତେ ଅକାଳେ ନାଶ
ହେବାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇଅଛି । ଶେଷ ଲିଖିତ
ମନଃମଳ ଅପରିମିତ ବ୍ୟବହାରକୁ ଜାତ ଦେ-
ବାର ବୋଲିଯାଇ ପାରେ ଏବଂ ଯେହେତୁ
ସୁବାକାଳର ଧର୍ମ ସକଳ ପରିମିତାତ୍ମରୁ ବିଦେ-
ଧୀ ଅଟଇ ଏଥିପାଇଁ ସୁବାଙ୍କ ସକାଶେ ପରିମିତ
ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ଲୁଚାଇବର ନୁହଇ ।

ଦରଜ ତାଲି ଗୋଟିଏ ଉପାଦେୟ ପଦାର୍ଥ ।
ଯାହାଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିରେ ଏ ତାଲି ଲାଗିଅଛି ସେମା-
ନେ ଅନାମ୍ୟ ତାଲିକୁ ଭେଦେ ସ୍ଵାତୁ ବୋ-
ଲି ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଗତ ବଙ୍ଗବାସୀମାନଙ୍କ
ପିତାଙ୍କରେ ଅନୁମାନେ ଅର୍ଥୁର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାଠ
କଲୁ ଏତାଲିର ଗୋଟିଏ ଉପାକର ଦୋଷ
ଅଛିବୋଲି କେହି ତାଙ୍କୁ କଥା କରନ୍ତି ।
ଏମନ୍ତ କି କାହାର ମତରେ ଏହାର ଅଧିକ
ବ୍ୟବହାରରେ ଲୁଣ୍ଠିଭୋଗପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇପାରେ ।
କଙ୍ଗବାସୀ ଏ ଦଶମସ୍କନ୍ଧେ ଗୋଟିଏ ଉପାଦେୟ
ଦେଇ ପରିଶେଷରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି —

"ଅନୁପାଳନାଦି ବଣା ସାଧନେ ଯେ ପରିବ, ପୁତ୍ର ଓ
ମଧ୍ୟ ବାରିପାଠେଷା ରତନ ପରିମ ଲାଭରେ ବ୍ୟବହାରିକ
ବନ୍ଧା ଅଧିକ ଏବଂ ବରଜ ତାଲିର ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ।
ସ୍ତ୍ରୀତ ବେଦେ ବର୍ଷରୁ ଏତଦ୍‌ବ୍ୟୟରେ ଯାହା ବଣା
ପାଉଅଛି ତହିଁରୁ ଏକପ୍ରକାର ସ୍ଥିରକୁଳ ହୋଇଅଛି ସେ
ଦୁଇଜା ଭାବ ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟବହାର ଯେବେ କୌଣସି ଚନ୍ଦ୍ର
ସମ୍ଭବ ଆବ ଦେବେ ସେ ସମ୍ଭବ ଗ୍ରହଣ ଗ୍ରହ ସଙ୍ଗେ ଚନ୍ଦ୍ର
ଗ୍ରହଣ ହେଉଅଛି ସେମା ସଙ୍ଗେ । ଏହାର ଉଚ୍ଚ ବା ମୋଗା
ପଦ୍ମପାଦ ବସ ବ୍ୟବହାର କଲେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀରେ କୌଣସିରୂପ
ସେମ ମିସ୍ତ୍ର ବୃଦ୍ଧ, ଏପରି ସନ୍ଦେହ କରବାର କମ୍ପାମ
ତାହାର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୋଗା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବହାର ଉତ୍ତର
କର ବା ବ ବର ତହିଁରେ ଏକପ୍ରକାର ଚର୍ମବେଶ ଉତ୍ତର
ବୃଦ୍ଧ, ତାହା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଅଛି । ଅତୀତ ଯେନିମାନେ
ଦରଜ ତାଲି ଆଇବାବୁ ଲଭ ପାରି ସେମାନଙ୍କର ଏ ଚନ୍ଦ୍ର-
ପୁରେ ମନୋଭୋବ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ସେ ବଣା ଲୋଚନ
ଉତ୍ତରପୁତ୍ର ପଦ୍ମପୁତ୍ର ହୋଇ ରକ୍ତକ ନିର୍ମଳ ଅପାଦ୍ୟ ।
ଏହାର ଲୋଗା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପଦ୍ମପୁତ୍ର ହେଲେ ରକ୍ତକର
ଅବ୍ୟବହାର ତୁଳେ ଶିଶୁର ଉତ୍ତରାନ୍ତ ହଇରେ ତାକୁ ଅନେ
ଯୋଗ୍ୟା ଅବଶ୍ୟକ ।"

✓ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣର ଦୋଳଯାତ୍ରା ।
ଏବର୍ଷ ଦୋଳଯାତ୍ରା ସମୟରେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣକୁ ପ୍ରା-
ପ୍ତେ କୋଡ଼ିଏ ବକାର ଯାତ୍ରା ଅଧିଷ୍ଠିତ ।
ପଟ୍ଟିମାଳ ବନ୍ଧା ଅଧିକ । ପ୍ରସ୍ତାପର ଉତ୍ତମେଳା

ଏ ସମୟରେ ଏତେଯାତ୍ରା ଦେବୀର ଭାରଣ
ଅଟଇ । ଯେଉଁମାନେ ଉକ୍ତ ମେଳାସକାଶେ
ଗରୁ ବାହାର ମଲେ ସେମାନେ ଏକାକେଳକେ
ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣକର୍ତ୍ତୃ ଚୁମ୍ବଣ କରୁଗଲେ । ଏଥିପାଇଁ ତାହା ଓ
ଗପ୍ତାପ୍ରଭୃତିରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଯାତ୍ରା ହୋଇ
ଥିଲେ । ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ମତ୍ତରୁ ସ୍ଵପ୍ନଶୃଙ୍ଖ ଅଧିକ ଯାତ୍ରା
ଦେବୀର ଅନୁମାନ କର ଫେରୁଅଣ୍ଟମାସ
ତା ୨୭ ଉତ୍ତରେ ମାଳକ୍ଷେଟକ ନିକଟରେ
ଏକଜଣ ତେପୁଟୀ ଏବଂ ସୁଲକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟର
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ତେପୁଟୀମାଳକ୍ଷେଟ ଉଲ-
ଅମସନ ସାଦେବ ଦେବଳ ସୁଲକ୍ଷକୁ ଚିତା
ଲେଖିଦେଲେ ମାତ୍ର ଅଳ୍ପକଳ୍ପ ବନୋବସ୍ତ
କଲେ ନାହିଁ । ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଯାତ୍ରାକ ଦର୍ଶନ ବିଷ-
ୟରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ହେଲା ଏବଂ ଅନେକଯାତ୍ରୀ
ଦର୍ଶନକର ପାରିଲେ ତାହିଁ ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦିନ
ମହାପ୍ରଭୁ ସକାଳୁ ମାବେଦକୁ ବିଜେକର ସନ୍ଧ୍ୟା-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପସ୍ଥିତ କରବାର ବଧ । ଏବର୍ଷ ତୁ-
ଲସ୍ତର ଦିନରେ ବିଜେଦେଲେ । ସୁଲକ୍ଷ
ଦିନ ବାକିବାଦେଲେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦେ-
ବେଶ୍ୟ ଦର୍ଶନକରୁ ଅବଗଲେ ତହିଁ ସମସ୍ତ-
ହାର ଦିନକର ଅବସର ଗ୍ରହଣ କଲେ । ହାର
ଦିନ ଦେବୀକୁ ଯାତ୍ରୀମାନେ ଦର୍ଶନକର ନ ପାରି
କେତେ କରୁଥିବୋଇ ନେଉଅଣ୍ଟମଲେ ଏବଂ
କେତେ ଲୋକର ଅନୁରୋଧରେ ଗୁଣାଙ୍କ
ଦର୍ଶନରା ତେପୁଟୀ ମାଳକ୍ଷେଟକୁ ଜଣାଇ-
ଦାରୁ ବାବୁ ସାତାକାଳୁ ମୁଖ୍ୟମା ମରଇକୁ ପ୍ରେ-
ରିତ ହେଲେ । ଏ ମହାପ୍ରଭୁ ସ୍ଵପ୍ନ ପ ୧୦ ଡା
ଠାରୁ ତୁଲସ୍ତର ଏକଦଣ୍ଡା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଯାତ୍ରାକୁ ଦର୍ଶନ କରୁଲେ । କର୍ତ୍ତୃତ୍ଵରୁ ହାର
ଦିନ ହେଲା । ଦର୍ଶନ କରୁଇବାର ଏହିପରି
ବ୍ୟୁତ୍ପାଦା ହେତୁ ଯାତ୍ରୀଙ୍କର ଭିତ ଅଧିକ ଦେ-
ଇଥିଲ ଏବଂ କେତେଲୋକ ଅସାତ ପାଇ-
ଥିବାର ମଧ୍ୟ ବସ୍ତୁର ହୁଅଇ । ଫଳତଃ ଯେଉଁ
ସମୟରେ ଅଧିକ ଯାତ୍ରୀଙ୍କର ସମାଗମ ହୁଅଇ
ସେ ସମୟରେ ମରଇ ମଧ୍ୟରେ ସାନ୍ତରଣାର
ବିଶେଷ ବିଧାନ କରବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ହେଉଅଛି ଏବଂ ତହିଁର ପଦଦେଲାହାର ସମ-
ୟରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ଦଃଖପ୍ରସ୍ତ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣର ବିଷୟ ଯେ
ଗତ ଦୋଳଯାତ୍ରାରେ ସେପରି ବହୁ ସଫ ନାହିଁ
କିନ୍ତୁ ଏହାବୋଲି ଦେବନ ସୁଲକ୍ଷ ଉପରେ
କର୍ତ୍ତୃକର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେବା ଉଚିତ ନ ଥିଲ ।
ଏପ୍ରକାର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣର ଦାର୍ପଣରେ ଜଣେ ତେପୁ-
ଟୀ ମାଳକ୍ଷେଟକୁ ନୟୋଗ କରବା ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରୁ ବଧ-

ଅନ୍ତରାଳ ଦୋରଣରେ ଯାହାକର କଷ୍ଟ
 ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ସୁଦ୍ଧା ମନର ବସନ୍ତରେ ଉତ୍ତମ
 ବନୋବସ୍ତୁ କରବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖର ସମ୍ପା-
 ଶ୍ୟାଳ ଦେବାର ଉପର ଓ ସଦ୍ୟାପି କ ନୂତନ
 ଅନଳକାର କରବା ବନ୍ଦ ଅନାଉପାୟରେ
 ଭାବୀ ଦୋର ନ ପାରେ ତେବେ ଅନୁରାଗ ପୁ-
 ଶ୍ଵର ନାବାଲଗ ସଜାକୁ କୋଟି ଅର୍ଥୋପାୟ
 ଅଧୀନରେ ଅଣିଲେ ଅନେକ ସୁଖ୍ୟା ଦେବ ।
 ଅମ୍ବେମାନେ ଅଶାକରୁଁ କି ଶାୟଳ କମିଶ୍ଵର
 ସାଦେବ ଏ ବସନ୍ତରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବେ ।

କଳେଟ ।

ସନ ୧୮୮୮୮୩ ସାଲର ବଳେଟ ଦାହାର
 ଅଛି । ଚଳଇମସ ଚା ୮ ଉତ୍ତରେ ମହାମାନସ
 ରକ୍ତପ୍ରସିଦ୍ଧିକ ସମ୍ଭାରେ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର ଅନ-
 ମନ୍ଦା ଏକ ଦାଉଁ ବକ୍ତାଦ୍ଵାରା ଏହା ପ୍ରଭୁର
 ଚଳେ ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚି ଉତ୍ତରୁ ଚଳଇମସ ଚା ୧୧ ଉ-
 ଖର ସମ୍ଭାରେ ଏଥି ସମ୍ପର୍କରେ ବାଦାନୁବାଦ
 ଦୋର ଅପ୍ତ ବ୍ୟୟ ଦେଖାବି ଏବଂ ଏ ସମ୍ପର୍କୀୟ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ଗୁଣ୍ଠିତ ଦେଲା । ଏଥରର ବ-
 କେଟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ସୁଖପ୍ରଦ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ
 ଚର୍ଚ୍ଚିପାଇଁ ମେଜର କେରଙ୍ଗ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧି
 ନର୍ତ୍ତ ରସନ ବାଦାଦୁର ସୁଖ୍ୟାଭର ଉତ୍କଳ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରବର୍ଷକୁ ଅର୍ଦ୍ଧ କେହି
 ଏବେ ଯୋଡ଼ାମାନ ବହୁ ପାରିବେ ନାହିଁ ଏହାର
 ଅପ୍ତ ନିୟତ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଅଛି ଏବଂ ବ୍ୟୟ
 ଉପରେ ସାଧାସାଧ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ରହି ଅଛି । ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଚେଟର ମୋଟିଫଳ ପାଠକ-
 ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛୁଁ ଯଥା;—

ସନ ୧୮୮୮୮୯ ଅପ୍ତ ବାପୁରକୋଟି ଉ-
 ପନଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଉତ୍ତରକୋଟି ଶାଠିଏଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା । କନ୍ତୁ ଅପମାନ ଯୁଦ୍ଧର ଅପ୍ତ ବ୍ୟୟ
 ମିଶ୍ରା ଦେଲେ ଦେପର ନିଟ ଅପ୍ତ ଅଗ୍ରପୁର-
 କୋଟି ଉତ୍ତର ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ବାପୁରକୋଟି
 ଚୌରୁଶୋଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସୁତରାଂ ଏବର୍ଷ ପ୍ରାୟ
 ଉତ୍ତରକୋଟି ବଜ୍ରଲକ୍ଷ ଉତ୍ତର ଦୋରଣୁ ।

ସନ ୧୮୮୮୮୯ ସାଲ ଅପ୍ତ ବାପୁରକୋଟି
 ଏକାଶୋଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଏକପ୍ରକ-
 କୋଟି ଚେତୁରଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା । ଉତ୍ତରୁ ଏକକୋଟି
 ସତାକଳକ୍ଷ ଟଙ୍କା । ଅପମାନ ଯୁଦ୍ଧ
 ଶେଷ ପାଇଁ ଏବଂ ଏବର୍ଷର ବ୍ୟୟ
 ମସି ସମସ୍ତେ ଚାହୁଁ ଏକଶଠିଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେଲା । ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସାହାଯ୍ୟ

ପାଣି ବାବୁ ଦେଉକୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଏବର୍ଷ
 ୭୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନାଲ ଏବଂ ଚେତୁରଏ ନିର୍ମିତ
 ଏବଂ ୭୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପରଶୋଧରେ ବ୍ୟୟ
 ଦୋରଣୁ ।

ସନ ୧୮୮୮୮୩ ସାଲ—ଏବର୍ଷର ଅପ୍ତ
 ୭୭ କୋଟି ୪୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, ବ୍ୟୟ ୭୭ କୋଟି
 ୧୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା । ଉତ୍ତରୁ ପ୍ରାୟ ସାତେ ଅଠେ-
 ରଶଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା । ଏବର୍ଷ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଟାକୁ
 ଉଦ୍ୟାତ ସମା ଦଥା ମିବାରୁ ଏପର ଦେଲ
 ଯେବେ ସେ ସମସ୍ତ ସମା ଦଥା ନ ଯାନ୍ତା
 ତେବେ ଏବର୍ଷର ଉତ୍ତରୁ ଟଙ୍କା ଭନକୋଟି
 ସତରଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦୋର ଆନ୍ତା । ଏବେ ବଳବା
 ଟଙ୍କା ଦାଉଁରେ ରଖିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଏବଂ
 ଉତ୍ତମ ଶାସନ ପ୍ରଶାଳାର ବରୁକ ଅଟଇ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ
 ଟାକୁଦାଉଁଙ୍କର ଭାର ଉଶା କରବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ
 ଅଟଇ ବୋଲି ମେଜର ଦେଉଙ୍ଗ ସାଦେବ
 ଚଳଇଶିବ କରମାନ ଉଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ଯଥା;—

ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମର ପଟୁଅଣ କର ଟ ୩୧,୨୦,୦୦୦
 ଅମଦାନା ବଖ୍ତମ ମାସୁଲ ଟ ୧,୨୧,୯୦,୦୦୦
 ଲବଣକର ଟ ୧,୪୦,୦୦,୦୦୦

୧୦ ଟ ୨,୯୩,୧୦,୦୦୦

ଯେଉଁ କରଦ୍ଵାରା ଯେତେ ଟଙ୍କା ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଖଙ୍କର ଦାନ ଦେଲ ସେହି କର ପାର୍ଟିରେ
 ଭାଦା ଲେଖାଅଛି ।

ଉପର ଲିଖିତ ଭନକୋଟି କର ମଧ୍ୟରୁ
 ପ୍ରଥମ ଏକାବେଳକେ ଉଠି ଯାଇଅଛି । ଦୁଗାୟ
 କର ଅଥାଉ ବଖ୍ତମ ଅମଦାନା ମାସୁଲ ଯେତେ
 ପ୍ରକାର ପ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଆ ଯାଉ-
 ଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ନାନାପ୍ରକାର ମଦ,
 ଅସ୍ତ୍ରମତ୍ତ, ଲବଣ ଏବଂ ଅପ୍ତ ଉତ୍ତା ଅର୍ଦ୍ଧ ସମସ୍ତଙ୍କ
 ପକ୍ଷରେ ରହିବ ଦେଲା । ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରବ୍ୟ ଅବାଧ-
 ରୂପେ ବିନା ମାସୁଲରେ ଉତ୍ତରବର୍ଷକୁ ଆସି ପା-
 ରବ । ଲବଣକର ବର୍ତ୍ତମାନ ମଦଶସ୍ତ୍ର ବଙ୍ଗଳା
 ଓ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମରେ ଟ ୨ ୯୯ ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ
 ବମ୍ବେରେ ଟ ୨୫ ଲେଖାଏ ଅଛି । କେ-
 କଳ ବୁଝିଦେଖ ଏବଂ ପଞ୍ଜାବରେ ଲବଣ କର
 ଉଶା ଅଛି । ଶେଷ ଲିଖିତ ଦୁଇ ପ୍ରଦେଶରେ
 ଲବଣ କର ବର୍ତ୍ତମାନ ପର ରହିବ ମାତ୍ର ଅର୍ଦ୍ଧ
 ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଲବଣ କର ମସିଣକୁ ଟ ୨୯୯
 ଲେଖାଏ ନିଆ ଯିବ । ଏଥିରେ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ
 ଶତକର ଟ ୩୦୯ କା, ଏବଂ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ ବମ୍ବେ-

ରେ ଶତକର ଟ ୨୦୯ କା ଲେଖାଏ କର ମିଶ୍ରା
 ଦଥା ଗଲ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ଅପା କରନ୍ତି କ
 କର ଉଶା ଦେବାରୁ ଲବଣର ଖର୍ଚ୍ଚ ବୃଦ୍ଧି-
 ଦେବ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରାସ୍ ଅପ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ହୋଇ
 ପାରେ । ସୁଦେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ ବମ୍ବେରେ
 ଲବଣକର ଟ ୧ ୯୯ ଲେଖାଏ ଥିଲ କର
 ବୃଦ୍ଧି ଦେବାରେ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ
 ଲବଣ ଖର୍ଚ୍ଚା ଉଶା ପଡ଼ିଅଛି ଅତଏବ ଗବର୍ଣ୍ଣ
 ମେଖ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି ଏ କର ଉଶା କର-
 ବାରେ ସାଧାରଣ ଉପକାର ଅଛି ।

ଲଲସେନସ୍ ଟାକ୍ସ ଉଠି ଯିବ ବୋଲି
 ଲେକଙ୍କର ବଡ଼ ଭରସା ଥିଲ ମାତ୍ର ସଦ୍ୟାପି
 କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ସ୍ଵୀକାର କରିଅଛନ୍ତି କି ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ଯେଉଁ ପ୍ରକାରେ ଏ କରଗୁଣ୍ଠିତ ଦେଉ-
 ଅଛି ଭାଦା ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନୁହଇ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚି-
 ପାଇଁ ଚରକାଳ ନିମିତ୍ତ ଏହା କଦାଚ ଭରତ-
 ବର୍ଷର ଗଜସ୍ଵ ମତ ମଧ୍ୟରେ ରହି ନ ପାରେ
 ମାତ୍ର ସେ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି କି ଏ କର ନିମିତ୍ତ
 ନ୍ୟୁନ ଅପ୍ତ ଟ ୫୦୦୯ କା ଧର ଯାଇ ଥିବାରୁ
 ଏହାଦ୍ଵାରା ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଲେକଙ୍କର ବଡ଼ କଷ୍ଟ
 ଦେଉ ନାହିଁ ଏବଂ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଳ୍ପ ଧନ
 ଲେକ ଏ କର ଦେଉଅଛନ୍ତି କି ଯାହାକଠାରୁ
 ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟରେ ଟାକ୍ସ ନିଆଯାଇ କ
 ପାରେ । ସୁତରାଂ ଏ କରଦ୍ଵାରା ବିଶେଷ ଦାନ
 ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏ କର ଉଠାଇ ଦେବା ବିମ୍ବା
 ଏହା ପରବର୍ତ୍ତୀତ ବରବାକୁ ଦେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ
 ସେ ବସନ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କିଛି ମତ ଦେଇ
 ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଲବଣ କରର ଫଳ ଦେଖି
 ବିଚ୍ଛେଦାଳ ଉତ୍ତରୁ ଏ ବସନ୍ତ ବବେଚନା ନ-
 ରିବେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ଏକକ କରସା
 ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସାକ୍ଷାତ କର
 ଏ ଦେଶରେ ପ୍ରଚଳିତ କରବାର କରୁନା
 ନାହିଁ ! ଯେବେ କୌଣସି କାଳରେ ଅପ୍ତ
 ନିଅନ୍ତ ଦେବ ତେବେ ଲବଣ କର ବୃଦ୍ଧିଦ୍ଵାରା
 ଭାଦା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରବାର ଚେଷ୍ଟା ଦେବ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ଯେ ସମସ୍ତ କର ଉଠାଇ
 ଦେଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ପଟୁଅଣ କରଟି ଉଠି
 ଯିବ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କ ମତରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଭଲ ହୋଇ
 ଅଛି କିନ୍ତୁ ଅମଦାନା ମାସୁଲ ଓ ଲବଣ କର
 ବସନ୍ତରେ ଅମ୍ବେମାନେ ସମୁଦ୍ଧା ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ଏଥିରେ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର ମତାମତ ସମସ୍ତାନୁରେ
 ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ । ଲଲସେନସ୍ ଟାକ୍ସକୁ ଅଗେ
 ଉଠାଇ ଦେବାର ଉପର ଥିଲ । ଯାହା ଦେଉ

ଅଲଗା ଉତ୍କଳଦାସିକା ବା ୧୮ ରଖ ମାତ୍ରେ ମାର୍ଚ୍ଚ ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା

ପ୍ରେସର ପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳଦାସିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟେଷୁ ।

ନିବେଦନ ଏହି କି ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟକୁ ଅପରାଧ ପତ୍ରିକାସୁ କର ଚିରକାୟକ କରିବା ଦେବେ ।

ସବସାଧାରଣରେ ଉତ୍କଳୀୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ, କରଣ ଓ ଅନ୍ୟ ଉତ୍କଳୀୟ ମାନବର ମହୋଦୟ-ବର୍ଗଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ଯେ ଭଲଲିଖିତ ବିଷୟମାନଙ୍କର ସତ୍ତ୍ୱର ଉପରଲିଖିତ ପଦ୍ଧତିକୁ ଲେଖି ଅନୁଗ୍ରହଣ କରିବା ଦେବେ । ବିଶେଷରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମୁକୁମ୍ଭପତ୍ର ଶାସନ ବାଡ଼ି ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତମାନେ ଓ ରାଜଦ୍ୱାରାଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତ କରଣମାନେ ଏଥିର ଉତ୍ତର ପଠାଇବାର-କଥେୟ ।

ବିଷୟ ।

- ୧ ମ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ କରଣ ପ୍ରଭୃତି ଉତ୍କଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଗୋରଥରେ ଯାତାୟାତ କରିବାର ବିଧି କି ନିଷେଧ ?
- ୨ ସ୍ତ । ଯେବେ ଗୋରଥ ନିଷେଧ ଭେଦେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରମାଣ ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୩ ସ୍ତ । ଉତ୍କଳ ରଥାଗ୍ରେହଣରେ ଦୋଷ ଥିଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କଣ ?
- ୪ ଥ । ପୂର୍ବ କାଳରେ ଗୋରଥରେ ଗଭାୟାତ କରିବାର ଉତ୍କଳ ଉତ୍ତୁ ଗୋଷ୍ଠିରେ ତଳୁ ଥିବାର ମହାଭାରତୀୟ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କରୁ ଏକ ଅନନ୍ତରୁତ କଥାରୁ ବିଶେଷରୂପେ ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଅଛି ଅଥବା ଏଥିର ମର୍ମ କଣ ?
- ୫ ମ । ଯେବେ ଗୋରଥରେ ଗଭାୟାତର ଦୋଷ ନାହିଁ (ମଧ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ ଓ ଉତ୍ତର ଏକ ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଭୃତି ସକଳ ସ୍ତନରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣୀୟ ବର୍ଣ୍ଣମାନେ ଉତ୍କଳ ରଥରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କ ଗର୍ଭ ଯାତ୍ରାରେ ଗଭାୟାତ କରିବାର ଦେଖାଯାଏ) ତେବେ ସେହି ଗୋରଥରେ ପୁରୁ-

ଖୋତ୍ତମାକ ଗର୍ଭ ଯାତ୍ରାକୁ ଯିବା ର ଏକ ବିବାହାକ ଉତ୍ସବରେ କଳ୍ପ ବାଳକ ଗୁହାବକ ଯିବାର ବାଧା କଣ ?

ଉତ୍କଳ ବିଷୟ ସକଳର ପ୍ରଭୃତିର ଅତି ଶୀଘ୍ର ଉତ୍କଳ ନିୟମରେ ପ୍ରକାଶ କରାଇ ବାଧ୍ୟତା କରିବା ଦେବେ । ଇତି ।

୨୩୩୮ । ନି । କେହି ଉତ୍କଳଦାସିକା ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏତଦ୍ୱାରା ସବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜାତ କରାଯାଉଅଛି କି ନିକଟରେ ଅନୁପାତନ ତରଫରୁ ନ ୧୧୧୨ ସୁର ଭୃତ୍ତ । ପ୍ର । ଦୋହଣ । ମୌ । ଶୁଭ୍ର ଚମିତାସ କି ସର୍ତ୍ତର ମଦରକମା ୫ ୨୨୩/୧ ପାଠ ଅଟେ ତାହା ଅନ୍ୟ ସାମାଜିକ ଗୋଷ୍ଠିର ମିତ୍ରବର ହତସ୍ତର ଏକ ସାମାଜିକ ରଖି ମତାରେ ଦେଖାଇ ଅଦାଲତର ତତ୍ତ୍ୱାବଳୀର ନିୟମରେ ଦେବେ ଅ-ଶ ବଣୀ ହୋଇଯାଉଅଛି ଓ ଉପର ରତ୍ତୁ ନିମିତ୍ତାଦ୍ୱାରା ଅସେ । କ । ୫ - / ଶରତ ବରଣା ସକାଶେ ଅସର ସାମାଜିକ ଗୁମାସ୍ତା ସତ୍ତ୍ୱେକ ଭରସାକୁ ଟକା ଦେଇ ଅନ୍ୟ ନାମରେ ନିୟମ ତାକିବାକୁ କହୁଥିଲେ ସେ ଅନ୍ୟ ଅକ୍ଷତମରେ ଅସରୁ ଠକାରି ମାନସରେ ଅପରା ନାମରେ ନିୟମ ଧରୁଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସର ରତ୍ତୁ ସତ୍ତ୍ୱେକ ଭରସା ନାମରେ କାଲଣ ବରଣା କାରଣ ରୁ-ଯୋଗୀ ଅର୍ତ୍ତୁ ରତ୍ତୁ ସତ୍ତ୍ୱେକ ଭରସାଙ୍କ ର ସେହି ୫ - / ପର ନିମିତ୍ତାଦ୍ୱାର ନିକ ସ୍ତୁ ନାହିଁ ତର୍କିମ-ତ୍ତେ ତାହାର ବଣୀ ବରଣାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ସତ୍ୟପି କଳ୍ପ ସତ୍ତ୍ୱେକ ଭରସାଠାରୁ ରତ୍ତୁ ୫ - / ପର ହତସ୍ତର କେହି ସଦ ବରଣେ ତାହା ଦେଲେ ତାଙ୍କର ଶରତ ଅଧିକ ଓ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଦେବ ଏତଦର୍ଥେ ଏ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାର କରୁ ।

୨୩୩୮ ଶ୍ରୀମତୀ ସାବନୀ ତାପୀ

"DEXTEROUS"

Notice is hereby given that the wrecked Barque "Dexterous" and all articles Provisions &c. pertaining thereto will be sold by public auction at the beach opposite the Circuit Bungalow on the 10th day of April, 1882. Auction commencing at 7 A. M.

Pooree, 15 March, 1882. } F. I. V. MINCHIN & Co. Agents Lloyds, London.

୫୯ ମସିହା ଦେଖ ।

12

60

[Faint, mostly illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several columns and appears to be a list or a set of instructions.]

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୭ ବ

ସ ୧୭ ଖ

ଦା ୨୫ ଦିନ ମାତ୍ର ମାତ୍ର ୧୮୮୨ ମସିହା । ମୁ । ଚିତ୍ର ଚ ୧୫ ୫ ୧୮୮୧ ସାଲ ପଲକାର

ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରମ	ବଜାୟ
ବାର୍ଷିକ ଟ ୫ ୯	ଟ ୨ ୯
ତାଳମାସଲ ଟ ୦ ୩	ଟ ୧ ୯

ଲୁଗା ନଗରରୁ ଅସିଥିବା ତଳତ ମାସ ତା ୧୪ ରିଗର ଚାରସମାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ମଧ୍ୟଅମେରିକାର କୋଷ୍ଟାରିକା ଅଞ୍ଚଳରେ ବସୁଙ୍କର ଭୂମିକମ୍ପ ହୋଇ ଶୁଣାଶୁଣି ନଗର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣେ ଧ୍ୱଂସ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରାଣୀ ଜନ୍ତୁ ଦେବାର କଥିତ ହୁଅନ୍ତି । ଏକା ଓଲଟିର ନଗରରେ କେତେ ସହସ୍ର ଲୋକ ମରି ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ।

ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁ ଏବର୍ଷ କିଛି ଅତିରକ୍ତ ବେଗ-ଗାମୀ ହୋଇଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିତ୍ରମାସ କିନ୍ତୁ କେତେକଦିନ ଦେଲ ଦେଲ ଯ ୧୧ ଖାଠାରୁ ଅପରାହ୍ଣ ଯ ୫ ଖା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଡ଼େ ପ୍ରଖର ଖର ଓ ଉଷ୍ଣ ସବନ ଦେଉଅଛି ଯେ ଦାଣ୍ଡକୁ ବାଦା-ରିଲେ ବେଦ ଜ୍ୱଳ ଉଠାଉଛି । ଠିକ ବୈଶାଖ ଜ୍ୟେଷ୍ଠର ଝାଞ୍ଜି ପରି ଜଣା ଯାଉଅଛି । ବୃଷ୍ଟିର ଅଭାବ ଏଥିର କାରଣ ଅଟଇ । ଇନ୍ଦ ଦେବତା ଏଥିର କ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଅଛନ୍ତି ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

ଏଠାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓଡ଼ିଆ ଟ୍ରାନସ୍ଲେଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେସ୍ଲି ସାହେବ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଠା ଲିପିକାର ଦେଉ ନିୟମିତରୂପେ ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଅମୀନ ଦେବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତା-ହାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ଦେଇ-ଅଛନ୍ତି । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଲଭ ସହଜ ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ ଏହାକାର ସେନାସନର ସମସ୍ତ

ହୋଇ ନାହିଁ । ଭରସା କରୁଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହାକିପ୍ରକ ସଦସ୍ତୁ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।

ବାକିକମ୍ପା ପୁଣି ପୁରୀଜଳକୁ ଲେଉଟି ବାରି ଯାହା କମିସ୍ତର ସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ ତାହା ରହିବ ଦେଲ । ସନ ୧୮୮୧ ସାଲର ୨୫ ଅକ୍ଟୋବର ଅନସାରେ କଟକ ଅଧୀନରେ ଉକ୍ତ କମ୍ପା ରହିବ ଏବଂ ଏକବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସଦସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ତଳବାରେ କିଶେଷ ଅସୁବିଧା ଦେବ ଭେଦେ କମିସ୍ତର ସାହେବ ରିପୋର୍ଟ କଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସୁନବିଗୁର କରିବେ । ଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁରେ ଯାହା ଅଧିକା ବ୍ୟୟ ପଡ଼ିବ ତହିଁପାଇଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କୁଣ୍ଠିତ ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ କହିଅଛନ୍ତି । ଦାସ୍ତବରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରଜା-କର ସୁବିଧା ଲୋଡ଼ନ୍ତି କେବଳ ଟଙ୍କା ବଞ୍ଚାଇବା ସକାଶେ ପ୍ରଜାକୁ କଷ୍ଟଦେବା ସୁମତ ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଲବଣକର ଉଣା ଦେବାର ସମ୍ଭାବ ଗର ସମ୍ପାଦରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି । ଏହି ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ ତୁମା, କରକର ଏବଂ ଅଜା ଭଳିପ୍ରକାର ଲୁଗା ବ୍ୟବହାର ହୁଅଇ ଏବଂ ଏଥିରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରତିମତର ଅଭେଦ ଟଙ୍କାଠାରୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ଚୌଦଶଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାସଲ ନେଉଥିଲେ । ତଳତ ମାସ ତା ୧୦ ର-ଖାଠାରୁ ଉକ୍ତ ମାସଲ ଉଣା କର ସକଳ ପ୍ରକାର

ଲୁଗା ଉପରେ ମହଣ ଦୁଇଟଙ୍କା ଲେଖାଏ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜେନରଲ ସାହେବ ଏହି ସମ୍ଭାବ ସବ୍ୟାଧା-ଶଙ୍କୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ଜଣାଇବା କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନଗର ଏବଂ ଗ୍ରାମରେ ଶୁଣା ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାର କରିବାର ଅଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକର ଇଚ୍ଛା ଯେ ମାସଲ ଉଣା ଦେବା ପରିମାଣରେ ଲୁଗାର ବଜାର ଗୁରୁ ଉଣା ହୋଇ ଖାଉଟି-କର ଉପକାର ହେବ ଏକା ଲୁଗା ବେପାର-ମାନେ ଏଥିର ଫଳଭୋଗୀ ଦେବେ ନାହିଁ ।

ଗର ସୋମବାର କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟୀର ଏକ ସଭା ହୋଇ ଥିଲା ଉହିଁରେ ଅସୁବିଧାର ବକେଟ ମଞ୍ଜୁର ଦେଲ । ଅମ୍ବେମାନେ ସେ ହିସାବମାନ ଅବଧ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ସେ ବସ୍ତୁରେ କିଛି ସମାଲୋଚନା ବର୍ତ୍ତମାନ କରି ନ ପାରୁଁ । କେବଳ ଶୁଣୁ ଅଛି ଯେ ସୁଲସ ଖର୍ଚ୍ଚା ବାହାର ପିବାରୁ ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ବଞ୍ଚାଇ ତହିଁରୁ ଦୁଇବଜାର ଟଙ୍କା କିମ୍ପର ସେସକାଲ କମିର ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଅଛି ଏଥିରେ କେବଳ ସୁବର ସମ୍ପାରେ ଗୋ ୨୫ ଟା ଲଘୁକ ଦିଅ ଯିବ ସେ ଲଘୁକମାନ ଏକସମୂହ ଲେଖାଏ ଅନ୍ତରରେ ଦସିବାର କଥା ହୋଇଅଛି । ଅଉ କେତେକ କର୍ମଗୁ-କର କେବଳ ଦୁଇ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ସୁଲସ କର୍ମକାରକଙ୍କୁ ସୁରସାର ଦେବା କମିଉ ଏବ-

ଶକ ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଅଛି । ଅନୁମାନେ
ଅଳ୍ପ ଅପେକ୍ଷା ଜଳର ପ୍ରୟୋଜନ ଅଧିକ
କରାଯାଇବ । ସେ ପକ୍ଷରେ କି ହୋଇଅଛି
ଜାଣିବାର ନାହିଁ ।

ଗର ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଯେଉଁ ଦୌର ଯେଉଁ
ଦେଲ ରହିଁରେ ପୁଣି ଜଳରୁ ଅଧିକ୍ଷିତା ଗୋ-
ଟି ମନକ ମୋକଦମାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୋଳ
ଯା ଅଛି । ମୋକଦମାଟି ଏହି କି ମୋକ-
ସଲରେ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ଅପଣା ବୁଦ୍ଧି କଳରେ
ଜାଲୁକା କରି କେତେ ଲୋକର କୁରୁଣ୍ଡ କାଟି
ହଲ କରିଥିଲା । ଏହି ଶ୍ରେଣୀ ହଲ କରବାରେ
ତାହାର ନାମ ବାଜି ଗଲା ଏଥିରେ ଅତି ଜଣେ
ଶ୍ରେଣୀ ତାହାଠାରେ ପହଞ୍ଚିବ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା
କରିବାରୁ ଜାଲୁର ତାହାର କୁରୁଣ୍ଡ କାଟି
ଦେଲ ମାତ୍ର ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ସେହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ମର
ଗଲା । ପୁଲିଷ ମୁକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଲକ୍ଷ ଜାଲୁର-
ଖାନାକୁ ଯଠାରେ ଦେଲ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜାଲୁରକୁ ଖୁବ୍
ନଦୀର ଅପସ୍ତରରେ ଗୁଲନ କଲ । ପୁଲିଷ
ଓ ଫରୁକ୍‌ଜାଣ୍ଡ ଉଦନ୍ତ ଉଭୟୁ ଅସୀମୀ ଦୌ-
ରକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେଲ । ପୁଣି ଜାଲୁର ସ୍ତମ୍ଭ
ସାହେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁଡ଼ାକ୍ ଜୋବାନବନ୍ଦୀ
ପ୍ରକାଶ କରି ଜଳ ପୁର କଲେ କି ଗ୍ରାମ୍ୟ
ଜାଲୁରର କୁରୁଣ୍ଡ କାଟିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରାଜ୍ଞାଦାୟକ ଏବଂ ଅବଦ୍ୟ ପ୍ରକାରର ସ୍ତମ୍ଭ
କଲୁ ଅଧିକ କରବାରେ ଏମନ୍ତ କୌଣସି ଅନ୍ୟାୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥିଲ କି ଯଦ୍ୟୁଗ ପ୍ରାଣ ସଂ-
ଗ୍ରାୟ ହୋଇ ଯାରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକ କରବା
ଦୋଷରେ ମୁକ୍ତ ଘଟଣା ହୋଇ ନାହିଁ କେବଳ
ସମ୍ପ୍ରାତ ପକ୍ଷ ବାଜିବାରେ ତୁଟି ଦେବାରୁ ରକ୍ତ
କରୁବା ବନ ଦେଲ ନାହିଁ ଏବଂ ରହିଁରେ
ମୁକ୍ତ ଘଟଣା ଦେଲ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ରକ୍ତ
ବନ ନ ଦେବାରୁ ଅସୀମିକ୍ତ ମକ୍ତ ଅଥବା
ତାହାର ସଜ୍ଜିଲେକ ଜାକ ପଠାଇଲ କେତେ-
ବେଳେ ଅସୀମୀ ତାହା ପାଖକୁ ଗଲ ନାହିଁ ।
ଏହି ପ୍ରକାର ଶୁଣି ଦେଲୁ ଜଳ ସାହେବ ଅ-
ସୀମିକ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶ କଠିନ ପରଶମ ସହଜ କାଗ-
ବାସ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅସୀମୀର ବସୁଷ
ପ୍ରାୟ ୧୨ ବର୍ଷ ଏବଂ ସେ ମନୁଷ୍ୟର ଉପକାର
କରବାକୁ ଯାଇ ଏପ୍ରକାର ଦଣ୍ଡ ଲାଗିଲ ବଡ଼
ଦୁଃଖର ବସୟ ଅଟଇ । ଅସେଷରମାନେ
ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ କରୁଥିଲେ କଲୁ ଦାକନ
ରହିଁରେ ସମ୍ପର ଦେଲେ ନାହିଁ । ସାଧାରଣ

ମତ ଏହି କି ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେପ୍ରକାର ତୁଟି
ନିମିତ୍ତ ଦଣ୍ଡ ପାଇଅଛି ସେ ପ୍ରକାର ତୁଟି ଅ-
ନେକ ବ୍ୟଧନ ବିଷିତ ଜାଲୁରକଠାରେ
ହୋଇ ଥାଏ । ଶ୍ରେଣୀର ଉପର ଚିକିତ୍ସା
ସମସ୍ତେ କରନ୍ତି କଲୁ ଶ୍ରେଣୀକୁ ସମସ୍ତ ଅପଦରୁ
ରକ୍ଷା କରିବା ସକାଶେ କେତେ ଜାଲୁର ଜମି
ବସି ଥାନ୍ତି ଏବଂ ଅସମୟରେ ଲୋଡ଼ିଲେ
କେତେ ଜାଲୁର ସହଜରେ ମିଳନ୍ତି ? ଅବଶ୍ୟ
ଅନୁମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଁ କି ସେ ସ୍ତମ୍ଭେ
ପୁଣିଷିତ ଜାଲୁର ରହିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବନା
ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଦାକବ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଏପ୍ରକାର
ଶ୍ରେଣୀ ହଲ ଦେବାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଅଛି
ସେ ସ୍ତମ୍ଭେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜାଲୁରର ଚିକିତ୍ସା ଲୋଡ଼ିବା
ସେମନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜାଲୁରକର ଏପ୍ର-
କାର ଗୁରୁତର ଶ୍ରେଣୀରେ ହାତ ଦେବା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଅନ୍ୟାୟ ଅଟଇ କଲୁ ଏହା ବୋଲି ଏପରି
ସ୍ତମ୍ଭରେ ଦଣ୍ଡବ୍ୟ ଅଭିନ ଖଟାଇବା ଅଭିରକ୍ତ
ହୋଇଅଛି । ବିଷିତ ଜାଲୁର ଶ୍ରେଣୀକୁ ଖଣ୍ଡରେ
ଅଚେତନ କରି ନାନାପ୍ରକାର ଜମ୍ବୁ ଅସ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା
ଏମନ୍ତ ସାବଧାନରେ କାଟିଲୁ ସେ ଶ୍ରେଣୀ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ସହଣୀ ଜାଣି ପାରଇ ନାହିଁ ।
କଲୁ ଅନୁମାନକର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜାଲୁର ଶ୍ରେଣୀକୁ
ସଚେତନ ବସାଇ କେବଳ କେତେଗଣ୍ୟ ସାକ
ବଡ଼ କଲମ କାଟିବା ହୁଣ୍ଡଦ୍ୱାରା ଅଧିକ କଲେ
ଏଥିରେ ମକ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ମୂର୍ଚ୍ଛିତ ହୋଇଥିଲ ।
ଏହା କି ସାମାନ୍ୟ ଜଣ୍ଡୁର ବସୟ ? ଏପ୍ରକାର
ଚିକିତ୍ସା ରହିବ ଦେବା ଉଚିତ ।

— * —

ଦାଟ ଅନ୍ୟାୟ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବମସ୍ ସାହେବ ଏ ନଗରରେ ମିତ୍ତ-
ନିଷିପଲ ଦାଟ ବସାଇ ଯାଇଥିଲେ କଲୁ ରହିଁ-
ରେ ମିତ୍ତନିଷିପାଲଟର ମୁକ୍ତ ଏ ଟଙ୍କା ଅପବ୍ୟୟ
କରବା ବ୍ୟକ୍ତିରେକେ ପ୍ରକାଶ କୌଣସି କଷ୍ଟ
ଦେଇ ନ ଥିଲେ । ସେ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଏତେକାଳ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଜିଏମମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରି
ସାହେବଙ୍କ ସକାଶେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରି
ସାହେବ ଏତେବେଳେ ନଗରବାସିକ ପକ୍ଷରେ
ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟ କରୁଁ ଯାହେବ ଦୋଲ ଅଛନ୍ତି କି ୧୫
୧୨ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଲୋକେ କରୁଁ ନାମରେ
ସେମନ୍ତ ଅର୍ଥ କମ୍ପୁଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରି
ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ସେହିପରି ଦୋଲଅଛନ୍ତି ।
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରି ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତାପ ଅସୀମ ତାହାକଠାରେ
କୟା ମାୟା ନାହିଁ । କେବଳ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ ତାହା-

କରୁ ନୁହଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୋକଦମାରେ ତାହାକର
ନିଷ୍ଠୁର ଦଣ୍ଡର କଥା କେତେଅଧି ଅନୁମାନେ
ଲେଖି ଅଛି ମ ଶ୍ରୀ ମିତ୍ତନିଷିପାଲଟର ଅନ୍ୟାୟର
ସମସ୍ତଙ୍କ କଲାଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାକର
ଜିଏ ପଡ଼ିଅଛି କି କୌଣସି ରୂପେ ମିତ୍ତନିଷିପଲ
ଦାଟକୁ ଅଧିକାର କରବେ ଏଥିଲଗି ଅନ୍ୟାୟ
କରି ଦାଟକୁ ଟ ୧୦୦ ଟଙ୍କାରେ ନିଲମ କଲେ
କଲୁ ସମସ୍ତେ ଦାଟକୁ ନ ଗଲେ ନିଲମଦାରକୁ
କୌଡ଼ କିଏ ଦେବ ? ନିଲମଦାର ଦରବର-
ରେ ପଡ଼ି ସାହେବକଠାରେ ଗୁଡ଼ାର କରବା-
ରେ ସେ ପୁଲିଷକୁ ଅଛା ଦେଇ ସଜନ ଅସ-
ପାଶରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଖୁଲଣ
କରଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନେ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ ।
କେତେ ଦୁଃଖୀ ଗୁଣ୍ଡ ଯେଉଁମାନେ ସାଗ ପରବା
ମାଛ ନଦୀର ଦୁଇ ବଡ଼ କାବବା ନିବାସ କରନ୍ତି
କତେଗଣ୍ଡୁ ଖୁଲଣ ହୋଇ ଦଣ୍ଡ ଲାଗିଲେ ।
ଏଥିରେ ସେମାନେ ଗୁଡ଼ ଦୋଲ ଏକଦଳ
ଦାଟରେ ଜମା ହୋଇ ସଜନ ପାଖରେ ବସି
କରୁଥିଲେ ସାହେବଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦିରେ ତାହା ହଲ
ଦିଲ ନାହିଁ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କୁ ଖୁଲଣ
କରବା କାରଣ ପୁଲିଷକୁ ଅଛା ଦେଲେ ଉଦ୍-
ନୁଷାରେ ଟ ୨୦ ଟଙ୍କା ଦାଟିଅଟି ପରବାପଡ଼
କେଉଁ ଉପରୁତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କତେଗଣ୍ଡୁରେ ପଡ଼ି
ରହିଁ ଖୁଲଣା ଲେଖାଏ ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ନିଷ୍ଠୁର
ପାଇଲେ । ଏବେ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଜଳ-
ରୁକ ଦୋଲଅଛି ଓ ଦାଟିଜିତା କୌଣସିଠାରେ
କେହି ବହୁ ବଜୟ କଲେ ସେ ଦଣ୍ଡଗୟ ଦେବ ।
କିଏ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧ୍ୟନ୍ତ
ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତାହାକ କାର୍ଯ୍ୟରୁ
ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେ ମିତ୍ତନିଷିପାଲଟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ଥିବା ପ୍ରକାଶେ ଏପ୍ରକାର ମୋକଦମାରେ ମା-
ଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କର ନିମନ୍ତା ବ୍ୟବହାର କରବାକୁ
ସୋଗ୍ୟ ନୁହନ୍ତି । ଦାଟ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ବସୟ ଏପରି ବୋଲିବାର ଲଜା ରହିଲ ।
ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବସୟ ଯେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେ-
ବକଠାରେ କେହି ଗୁଡ଼ାର କଲେ ଗୁଡ଼ା ସେ
ପ୍ରକାଶର ଅଭାବର କଷ୍ଟପ୍ରତ ଅରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ନ
କରି କିଏକ ନିଷ୍ଠୁର କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକାଶକୃତ
ସୋପକତା କରୁଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର
ସାହେବ ମନୋଯୋଗୀ ନ ଦେଲେ ପ୍ରକାଶର
ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟ କରବାକୁ ଅତି ଦେହି ଦୟନୀହିଁ ।

ମିତ୍ରତ୍ୱସିପଲ ଅଭ୍ୟାସ

ଅମ୍ଭେମାନେ ଏଥି ପୂର୍ବେ ଟାକୁ ଉତ୍ସୁକ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ଅଭ୍ୟାସ କଥା ଲେଖି ଥିଲୁ, ଶୁଣିଲୁ ପ୍ରାପ୍ତର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଦରଖସ୍ତ ଦେବାରେ ଟାକୁ ଦାବୋଗା ପ୍ରତି ଚିହ୍ନିତ ଭଦନ୍ତ କରବାର ଭାବ ଅପତ ହୋଇ ଅଛି । ଭଦନ୍ତର ଫଳ ବ ଦେବ ଅମ୍ଭେମାନେ କହି ନ ପାରୁ କିନ୍ତୁ ବିଶେଷ ଫଳର ଆଶା ଅମ୍ଭେମାନେ କର ନ ପାରୁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଉଦାତ୍ତ ରଣ ସ୍ୱରୂପ ଦୁଇ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ନାମ-ଲେଖି ଅଛି କେବଳ ଚାହାନ୍ତି ଉପରେ ଅଭ୍ୟାସର ଦୋଳ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେପରି ଭଦାଭକ ଯଥୋଚିତ କାର୍ଯ୍ୟକର ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ କାରଣ ସେପ୍ରକାର ଏପରି ଅଭ୍ୟାସର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଦୋଳସୁଦ୍ଧା ବସୁତ ହୁଅନ୍ତୁ ଏକ ଯାହାକି ଉପରେ ଭଦାଭକ ଭାବ ହୁଅ ଯାଇ ଅଛି ଉକ୍ତ ଭଦାଭକର ଫଳ ସହିତ ଚାହାନ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାର୍ଥ ଉକ୍ତ ଅଛି ସେପ୍ରକାର କେଉଁ ବୃଦ୍ଧିମାନ ଏପରି ଭଦାଭକକୁ ସନ୍ତୋଷକର ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତୁ । ଭ୍ରାତୃସ ତେଅରମାନୁ ସାଦେବ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳ ବେଳେ ନଗର ପ୍ରମୁଖ କର ଚାଲନ୍ତି ଏବଂ କେଉଁଠାରେ ମିତ୍ରତ୍ୱସିପଲ ଉପକରଣ ବହୁତରୁ ସାମାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଥିଲେ ସୁଲିସହାର ସେ ଲୋକକୁ ଗୁଲନ କରାଇ ଘ ୪୫ ଥା ଦରବର କଲପର ଦଣ୍ଡ ଦିଅନ୍ତି, ସେ ଯେବେ ମିତ୍ରତ୍ୱସିପଲ ଆଇନ ଲାଘବ ଦେବା ବିଷୟକୁ ସ୍ୱପ୍ନ ନ ଦେଖିବେ ତେବେ ପ୍ରକାମାନେ ନାଦାଠାରେ ଗୁହାର କରବେ । ଦଣ୍ଡମିତ୍ରଟି ସରକମିନରେ ଛଡ଼ା ହୋଇ ଚାଲିଲେ ସରକଥା ଜାଣି ପାରନ୍ତେ ଏବଂ ଅଦୂର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଏହି ପରି ଗୁହାର ଶୁଣନ୍ତେ ମାତ୍ର ସାଦେବ ଆଦୌ ସେ ଦରରେ ଦୁଃସ୍ୱୀପାତ କର ନାହାନ୍ତି । ଚତୁର୍ଥର କର୍ମ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଦେଉଅଛୁ କି ନା ଏ ବିଷୟ ଚାହିଁବା ଯେମନ୍ତ ଚାହାନ୍ତିର କର୍ମ ନୁହଇ । ଚାହାନ୍ତିର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ବିଦେଶୀ କରୁଁ ଯେ ଏଥିର ଗୁରୁତ୍ୱ ସେ ଆଦୌ ଦୁର୍ଦ୍ଦୟମ କର ପାର ନାହାନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଯେଉଁ ଉଦାତ୍ତରମାନ ଲେଖିଅଛୁ ଯେବେ ସାଦେବ ଚାହିଁର ଅଲୋଚନା କରନ୍ତେ ତେବେ ଦେଖନ୍ତେ ଯେ ଟାକୁ ଉତ୍ସୁକ ସମ୍ପର୍କରେ ବସୁତ ଅଭ୍ୟାସ ବିଦ୍ୟମାନ ରହି ଅଛି ଚାହାନ୍ତି ଦେଲେ ସେ ଭଲ ଲିଖିତ ବିଷୟମାନ ଭଦନ୍ତ କରନ୍ତେ ଯଥା; —

୧ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେମାହିର ଟାକୁ ଅଗ୍ରମ ଉତ୍ସୁକ କରବାର ବିଧିସୁଦ୍ଧା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇଭିତ ସେମାହିର ଟାକୁ ବ ଚାହିଁର ଉତ୍ସୁକ ହୋଇ ନ ଥିଲ ।

୨ । ଟାକୁ ଉତ୍ସୁକ କାରମାନେ ବର୍ଷକ ଯାକ ଅପୁଲ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅବହେଳା କର ସାଲକମାମୀ ବେଳକୁ ଜୋର ଜୁଲମ କର ଟାକୁ ଉତ୍ସୁକ କରନ୍ତି କିନା ?

୩ । ବେଳେ ସୁଲରେ ଏହି ପରି ବର୍ଷର ଶେଷ ଭାଗରେ ଦୁଇଭିତ କସୁର ଟାକୁ ଅଦାୟ ହୋଇଅଛି ?

୪ । ଏଠା ମିତ୍ରତ୍ୱସିପଲଟିର ଟାକୁ ବ୍ୟକ୍ତି-ବିଶେଷର ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ସୁଲେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଟାକୁ କପର ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ ଅଦାୟ ହେଲ ଏବଂ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଟାକୁ ଉତ୍ସୁକକାରମାନେ ସଦା କରନ୍ତି କି ନାହିଁ ।

୫ । ମିତ୍ରତ୍ୱସିପଲ ଆଇନର ଧା ୮୭ ରରେ ବିଧି ଅଛି କି କୌଣସି ଘର ଖାଇ ପଡିଲେ ଚାହିଁର କମା ରହିତ ଦେବ ଉକ୍ତ ବିଧି ଅନୁସାରେ ବି ସକାଶେ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ହେଲ ଏବଂ କେବେ-ସୁଲରେ ଏ ପ୍ରକାର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଅଛି ?

୬ । ଟାକୁ ଉତ୍ସୁକକାରମାନେ ମିତ୍ରତ୍ୱସିପଲ ଆଇନର ଧା ୧୧୧, ୧୧୨ ଓ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି କି କିନା ନୋହେ ଓ ଓଧାରଣରେ ଲୋକଙ୍କର ଲେଟା କିଂସା ଲଭ୍ୟାଦି କି ଡି ଆଣି ଅନ୍ୟାୟ ଭୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପୂର୍ବକ ଟାକୁ ଉତ୍ସୁକ କରନ୍ତି ?

ଅମ୍ଭେମାନେ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ମିତ୍ରତ୍ୱସି ପାଲଟାଇ ତେଅରମାନ ଏବଂ ସଦକାସ ତେଅରମାନକୁ ଅନୁସେଧ କରୁ ଅଛି କି ସେମାନେ ସ୍ୱପ୍ନ ଅଥବା କୌଣସି କମିଶ୍ନରଦ୍ୱାରା ଉପର ଲିଖିତ ବିଷୟର ଅନୁସନ୍ଧାନ କର ଟାକୁ ଉତ୍ସୁକ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅଭ୍ୟାସର ନିବାରଣର ବିଚ୍ଛେଦ ଉପାୟ କରନ୍ତୁ ଅଛି ପ୍ରକାମାନେ ଅକାରଣ ଏଥିରେ ବସୁତ ପାଢ଼ା ପାଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍ସୁକ କାରକଙ୍କର ବେଆଇନ କର୍ମ କରବାକୁ ନିମନ୍ତ ଉତ୍ସାହ ରୁଦ୍ଧି ଦେଉଅଛୁ ଏକଥର ଭଲରୂପେ ଭଦାଭକ ହେଲେ ଟାକୁ-ଦାତା ଏବଂ ଉତ୍ସୁକକାରକ ଉତ୍ସାହ ଜାଣିପାରିବେ ଯେ ବେଆଇନା କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିବ ନାହିଁ । ଏକ ଘଷରେ ଟାକୁଦାତାମାନେ ଗୁହାର କରବାକୁ ଉତ୍ସାହୀତ ଦେବେ ଏବଂ ଉତ୍ସୁକ କାରମାନେ ଆଇନକୁ ଭୟକର କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ ସୁଭର-ସକଳ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିବାରଣ ଦେବ । ଯେମନ୍ତ

ଭୋଗ ଦେମନ୍ତ ଓଷଧର ପ୍ରୟୋଜନ ଏବଂ ମନ ଭବସ୍ତାଠାରୁ ଭବସ୍ତା ନ କରବା ଭଲ ଅଟଇ ।

ସ୍ତ୍ରୀମାୟୁ ଅଭ୍ୟାସନ ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀଣ ଅଛି ଯେ ସ୍ତ୍ରୀମାୟୁ ଅଭ୍ୟାସନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାକୁ ଭାରତ-ବର୍ଷର କର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିନିଧି ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ଼ରପଲ ବାହାଦୁର କେତେ ମାସ ହେଲ ଇତ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ନାନାସ୍ଥାନରେ ଚାହିଁର ଅନୋଲନ ଲାଗିଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିୟାଙ୍କ ଇତ୍ତା ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖିଏ ବୋର୍ଡ଼ି ବା ସମାଜ ନିୟୁକ୍ତ ହେବ ଯେ ଚାହିଁର ଅଧୀନ-ରେ ମିତ୍ରତ୍ୱସିପଲ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଶେଷ ଶିକ୍ଷା ପଦସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ତ୍ରୀମାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟର ଭାବ ଦୟା ଯିବ । ସ୍ତ୍ରୀମାୟୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟମାନେ ଅବଧି ଏଥିର ବିଷୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି କୌଣସିଠାରୁ କିଛି ନିଶ୍ଚିତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିୟାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ବଡ଼ ସ୍ୱରର ବିଷୟ ଯେ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଭ୍ୟାସ ଅଗ୍ରଦ ସହିତ ଅଭ୍ୟାସନର ସୂଚ୍ୟାତ ଆପଣା ଏଲକା-ରେ କରବା ନିମନ୍ତ ଭାସ ଭୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅଲ୍ପଦନ ହେଲ ଏ ବିଷୟରେ ମାନ୍ୟବର ଶେଟଲଟଙ୍କର ଖଣ୍ଡିଏ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ କଲିକତା ଗଜେଟରେ ବାହାର ଅଛି । ଚାହିଁରେ ଲେଖା ଅଛି କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିୟାଙ୍କ ଇତ୍ତାମତେ ବୋର୍ଡ଼ିର ମେମ୍ବର ନିବୀତନ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସମତା ଦାୟିତ୍ୱ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ନିୟମ ସ୍ଥିର କର ଚାହିଁର ଆଇନ ଜାର କରାଇବା ସଦ୍ୱଳ ବିଷୟ ନୁହଇ ଅତି ସାହାଧାନ ଏବଂ ସୁବିଶ୍ୱର ପୂର୍ବକ ଏହି କଠିନ ବିଷୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାକୁ ଦେବ । କିନ୍ତୁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୁଲ ହୋଇ ବଢିବାଠାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ-ଙ୍କର ଏହି ଉତ୍ତମ ଅଭିପ୍ରାୟ ଶିକ୍ଷାପତ୍ରରେ କିଛି ଉପାୟ କରବା ଉଚିତ । ଅତଏବ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତ ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ଲକ୍ଷକା ମଞ୍ଚର କର ଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଆଗାମି ବର୍ଷର ମଞ୍ଚର ଟିକା ଦୁଇଲକ୍ଷ ଦେବ ଏପରି ଜିଲ୍ଲାର ସ୍ୱେଚ୍ଛାଶେଷ କମିଟି କୌଣସି ସୁବବେ-ଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ଚାହାନ୍ତି ଅର୍ଥ ସାହାୟ୍ୟ ଦେବା ପାଇ ଇତ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଭିତରେ ସମ୍ମୁଖ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ସେ ଅଦୂର ବିଧାନ କର ଅଛନ୍ତି ଆଗାମି ମାସ

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ୨୫ ରାଜ୍ୟ ମାତ୍ରେ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୮୮୧ ମସିହା ।

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ମହାଶୟ !

ଅଦରଭୟ ହେଲୁଁ ଯେ ବାଳି କଣ୍ଠା ଚଳିକା ହାଟକୁ ସର୍ବାଙ୍ଗ କରିବା ନିମିତ୍ତ ହାଟର ଭୂମି ପ୍ରଭବଦଳରେ ଚଳିକା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ଦୁର୍ଗାପୁର ମଉଜରୁ ଆବାଦୀ ଦାଲ ଜଗବରେ ମା ୧୦ ଶ ଭୂମି ଦେବୋତ୍ତର ସ୍ଵରୂପ ଖଞ୍ଜାଲବା ନିମିତ୍ତ ବାଳିର ଉଦ୍‌ସିଲଦାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ଅଛି ବାଳିର ଭୂତ-ପକ୍ଷ ଉଦ୍‌ସିଲଦାର ଶାଳାଅ ବାବୁ ହାଟକୁ ସର୍ବାଙ୍ଗ ଭୂମିରେ କରିବା ନିମିତ୍ତ ହାଟ ନକଟଲଗି ଏକ ଦୁରାବଦି କରି ଉଦ୍‌ସିରେ ବରଗରମାନ ଲଗାଇ ଥିଲେ ଓ ସେଠାରେ ବେଶ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଘର କରିବାଲଗି ଅନୁମତି ଦେଇ ନ ଥିଲେ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍‌ସିଲଦାରଙ୍କ ଅମଳଦାରିରେ ବେଶ୍ୟା ସେହି ଦୁରା ମଧ୍ୟରେ ଘରବାଡ଼ି କରି ପାଠେଣୀ ଦୋଳ ଅଛନ୍ତି, ଅମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛୁ ବେଶ୍ୟାଙ୍କ ସାବକ ସ୍ତାନକୁ ଉଠାଇ ଦେଇ ହାଟକୁ ଘୁଷାଇ ଆଣିଲେ ସର୍ବାଙ୍ଗ ଭୂମିରେ ହାଟ ଉତ୍ତମରୂପେ ଚଳିପାରେ ଯଦି ତାହା ନ ହୁଏ, ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପ୍ରଭବଦଳ ଭୂମି ଦୟାଗଲେ ହାଟ ଯେଉଁପରି ନାଲୟକ ପଡ଼ିଯାଉଥିଲେ ଦେଉଅଛି ସେହିପରି ପଡ଼ିଯାଉ ଭୂମିରୁ ଦିଆଯାଉ ହାଟର ନକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅନେକ ପଡ଼ିଯାଉଥି ମାର୍ଚ୍ଚ ଅନେକ ଦୂରରେ ଗରବ ପ୍ରଜାକର ଆବାଦୀ ଅଛୁଅଛୁ ଭୂମି କାହିଁକି ଦୟାସିକ, ବୋଧହୁଏ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ସେବକମାନଙ୍କ ଗୁଡ଼ି ବଚନରେ ଉଦ୍‌ସିଲଦାର ଭୂମିରେ ପଡ଼ି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ କରିବାକୁ ସହଜମାର୍ଗ ଦୃଢ଼ି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ କନୟର ସହିତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ରା ୨୧ ରାଜ୍ୟ ଅନୈକ୍ୟରେ ସୁପରିଶ୍ରେଣୀ ସାହେବ ବାଳି ରାଏରମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ଦୋଷଗଣାପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ସେହି ଦୋଷଗଣାପତ୍ରର ରାଏରମାନେ

ଉଦ୍‌ସିଲଦାର ଦୋଳ ମୁଣ୍ଡ଼ାଳ ଭୂଗୋଳ ଲିଖା ଜାଲ କାଟି ଭୂମି ଆବାଦ କରି ଉଦ୍‌ସିଲଦାର ବଦାଲ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଭୂମି ଦେବୋତ୍ତର କରି ତାଙ୍କର ରାଏରମାନଙ୍କୁ ଲୋପ କରିବା କଦପି ନ୍ୟାୟ ଓ ଧର୍ମର କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସୁଯୋଗ୍ୟ ନନକଶୋର ବାବୁ ଓ ଜଗମୋହନ ବାବୁ ଓ ସୁପରିଶ୍ରେଣୀ ସାହେବ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ସଂଶୋଧନ ପକ୍ଷରେ ଅବଶ୍ୟକ ଉପଦେଶ ଗରବ ପ୍ରଜାକର ରାଏର ସ୍ଵତ୍ଵ ଚିରକାଳ ନିମିତ୍ତ ବାଦାଲ ରଖିବା ପକ୍ଷରେ ସୁନୟର କରି ପ୍ରଶଂସା ଗ୍ରାଜନ ହେବେ ।

୨୫ । ୨ । ୮୨

ଦିକ୍ଷାପତ୍ର ।

ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚମାସର ରା ୩୧ ରାଜ୍ୟ ପୂର୍ବକାର ଅପରାଧ ବେଳ ୧୫ ଥା ସମୟରେ କଟକ ଗାମମାତୁର ଅନ୍ୟାୟ କଲୋକପତ୍ର ଓ ଉଦ୍‌ସିଲଦାର ଅନ୍ୟାୟ ଚଳିତ ହେବ ନିଷ୍ପାଦ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ କଦପର ସେକ୍ଟର ଅବଶ୍ୟକତାକୁ ଅବେଦନ ପଠାଇବା ଉପର ପକ୍ଷରେ ଅବଧାରଣା କରାଯାଏ ଏବଂ କଟକ ମିଳନପିପାଳ ପତ୍ରର ଟିକା ଅବଦାନ ଦେବା ଏବଂ ସେହି ଟିକା ଟାଏର ଦାଦାମାନଙ୍କ ଅବଦାନକୁ ଅବକ ବଦଳରେ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ସେପରି ଦରଖାସ୍ତ କରଣମେଧାକୁ ପଠାଇବା ଉପର ଦେବ, ତହିଁର ଅବଧାରଣା ନିମନ୍ତେ କଟକ କଲେଜର କମ୍ପାଉଣ୍ଡରେ "ଟିପେକରସ୍ତର ମିଟିଂ" ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସବୁ ଅଧିକାର କରୁଅଛୁ : କଟକ ପତ୍ରର ବାଦିନୀ ଗାମମାତୁର ପ୍ରଜାମାନେ ଏବଂ ମିଳନପିପାଳର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେବମାନେ ରହିବେ ତା ୩୧ ରାଜ୍ୟ ମାର୍ଚ୍ଚ ପୂର୍ବକାର ଅପରାଧ ବେଳ ୧୫ ଥା ସମୟରେ କଟକ କଲେଜର କମ୍ପାଉଣ୍ଡରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ଏବଂ କଦପର ଉପ ।

ରା ୨୧ ରାଜ୍ୟ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୮୮୨ ମସିହା ।
 କଣ୍ଠାପତ୍ର
 ଶ୍ରୀ ଶରଣାପ୍ର କଦୋଧାୟାୟ

ଏହାଦ୍ଵାରା ସମସ୍ତ କେପାଉଣ୍ଡରେରମାନଙ୍କୁ କଣ୍ଠାପତ୍ରର ସାହାଯ୍ୟ କ ଅଧିକ କଟକ ମିଳନପିପାଳରୁ ମିଳନପିପାଳ ପତ୍ରଦାର ନିଷ୍ପାଦ କଦପରାପତ୍ର କ ସେ ସରକାରୀ ହାଟକୁ ଯେତେ ଶକ୍ତି ଅଧିକ ସେ ସମସ୍ତ ଓଜନ କରବ । ସରକାର ଉପରୁ କିଛି ମାସୁଲ କ ଫିସ ନିଅ ଶିକ ମାର୍ଚ୍ଚ କେବଳ ସତ୍ୟର ଚଳାଇ ଓ କେବଳାକରଦାସ ସରକାରୀ ପତ୍ରଦାର ମାନେ କ ସେମାନେ ସେତେ ମାଲ ଓକି କରବେ ତହିଁ ନିମ

କ୍ଷେପି ଓ କୋରେ ପାଉସେସ ସେ ୫ ଲେଖାଏଁ କେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାରଙ୍କର ଏହି ଉଦ୍‌ସିଲଦାର କେପାଉଣ୍ଡରେ ଏସପୁକ୍ ପତ୍ରଦାରମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ସେପରି କରବ ହେଉ ଓ କୋରେ ସେ ୧ ର ହୁଏକ ପାଉସେସ ଦେଉଥିଲେ ତାହା ସେପରି ନ ହୁଏ । ରା ୨୧ ରାଜ୍ୟ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୮୮୨ ମସିହା ।

(Sd.) G. E. MANISTY,
 F. C.

କୌତୁହଳର ଉତ୍ତମକାମ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ଉପକ୍ରମର ନିମନ୍ତେ ମାସିକ ୫ ୩୫ ଟା ଦେଉଥିଲେ ଜଣେ ଦେଉ ମାତ୍ର ଅବଶ୍ୟକ । କର୍ମିତା ଶିକାରେ ହୁଏ ଯୋଗ୍ୟତା କଷ୍ଟସୂକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶପତ୍ରର ପ୍ରଦାନ ପ୍ରକୃତ ଅବେଦନପତ୍ର ଅମଠାକୁ ଅପରାଧ ପଠାଇବେ । ସେହିମାନେ କ୍ରମେଶିକା ପକ୍ଷରୁ ଉତ୍ତମକାମ ହୋଇପାନ୍ତା ହେମାନଙ୍କର ଅବେଦନ ପତ୍ର ପଠାଇବାର ପ୍ରୟୋଗ ନ ହୁଏ । ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଉପକ୍ରମ କା ସକଳ ହେବାକୁ ବାହାଜୀୟ । ଏ କଷ୍ଟସୂକେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶପତ୍ର ପଠାଇଲେ ଭଲ ହେବ । ପଠମାତ୍ର । କ । ଉପରପକ୍ଷରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟେ ମୁକାମକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

Hrushikesh Rautaraya

୧୫-୩-୮୨ } ମହାନଦୀ ପଶ୍ଚିମକୂଳସ୍ଥିତ ଉପରକୂଳ
 ସବୁ ଉଦ୍‌ସିଲଦାର

NOTICE.

A large Pucca Terraced House with large compound belonging to the late Babu Sham Chand Nath situated on the west side of Biddadhar Tallow at Toolsipore is for sale. For price and further particulars apply to the Revd. W. MILLER Cuttack.

Cuttack,

The 12th March, 1882.

ଦିକ୍ଷାପତ୍ର ।

ମୁଁ ବାବୁ ଶାମ ଚନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କର ଏକ ପକା ବୋଠା ଘର କ ଗାଡ଼ା ବୁଲିପୁର କଦୋଧର ଉପର ପକ୍ଷ ନ ଘର ଉପରୁ ଅଛି ତାହା କଷ୍ଟସୂକ ହେବ । ଯାହାର କିଛିବାକୁ ବାହାଆଏ ସେ ଶ୍ରୀପୁତ ପାତ୍ରି ମିଲର ସାହେବଙ୍କ ନକଟରେ ଉପକ୍ରମ କଲେ ମୂଲ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଷ୍ଟସୂକ ଜାଣି ପାଇବେ ।

କଟକ

ରା ୧୨ ରାଜ୍ୟ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୮୮୨ ମସିହା

NOTICE.

Wanted a second master on Rs 15 per mensem for Dhamnagar Middle Class English School in Bhadrak Sub-Division. Preference will be given to him who has passed the Calcutta University Entrance Examination. Apply to the Secretary Moonshi Molna Mahamad Mayurue Hak within the 15th April, 1882.

22-3-82. } By order
Dwarkanath Ghose
Sub-Inspector of schools,
Bhadrak.

INDIA GENERAL STEAM NAVIGATION COMPANY LIMITED

SOHOENE, KILBURN & CO.

Managing Agents.

CHANDBALLY LINE NOTICE.

The steamers "Curlew" and

"Bassein" will leave Calcutta for Chandbally every Wednesday and Saturday, and start from Chandbally for Calcutta on Fridays and Mondays respectively.

4th Fairlie Place } (Sd.) G. J. Scott,
Calcutta. } Secretary.

"DEXTEROUS"

Notice is hereby given that the wrecked Barque "Dexterous" and all articles Provisions &c. pertaining thereto will be sold by public auction at the beach opposite the Circuit Bungalow on the 10th day of April, 1882. Auction commencing at 7 A. M.

Pooree, } F. I. V. MINCHIN & Co.
15 March, }
1882. } Agents Lloyds, London.

ଗଜେଣ୍ଡମେଣ୍ଡ ସିଲୋନା ଫେଡୁସିଡୁ ।
ଏହା ନୁରଦେବରେ ବୁଦ୍ଧାଦେବ ଗପବର୍ଣ୍ଣରେ ନିଶ୍ଚୟ
ଊଷ୍ୟ ବୋଲି ବ୍ୟବହୃତ । ବରଦତାର ଗ୍ରନ୍ଥ ଗ୍ରନ୍ଥ
ଇତ୍ୟଦିତ୍ୟ ଓ ବେଣାସି ଉପାଦାନରେ ବନ୍ଧୁ ବୃନ୍ଦା
ବନ୍ଧବତା ବୋଧାନ୍ତରୁ ଶାରଦର ସ୍ୱପ୍ନଦେଶେଷକ ଇତ୍ୟ
ଈରେ ବନଭଣ୍ଡିତ ବନରେ ମିତ୍ରତାରେ ଯଥା—
ତାବମାସୁର ସହର ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ ଶ୍ରୀମାତା । ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ
ଈ ୧୧ କା । ୧୭ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ ଈ ୨୩ ନୂଆ ୧୧୦ ।

ମୂଲ୍ୟାଂଶୁ ।

ମୁମ୍ବି ସମସ୍ତଦ୍ରବ୍ୟ	ରୂପ	କକା	ଈ ୨୦୯
ଶ୍ରୀ ଘରା ବସ୍ତ୍ର ବତାସା	.	.	ଈ ୭୯
ବାବୁ ବନରୋଡ଼ର ରାସ	୧୫୭	"	ଈ ୭୯
ଶ୍ରୀ ଘରା ବସ୍ତ୍ର ଚାନ୍ଦେର	.	.	ଈ ୨୩୯
ବାବୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଦାସ	୧୫୭	.	ଈ ୭୯
ଘୋରବତର ବୋଷ	.	.	ଈ ୭୯
ବନ୍ଧୁର ଅଗ୍ରଣ	୧୫୭	ଈ ୨୩୯	ଈ ୨୩୯
ମୁମ୍ବି ବାନ୍ଧୁର ଦାସ ଶିର	.	କକା	ଈ ୭୯
ବାବୁ ବୁଝାମୋଡ଼ର ବୋଷ	.	.	ଈ ୭୯

ଈ ନୁରଦେବ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଫ ୧୭ ବ

ଫ ୧୭ ଗ

ଫା ୧୭ ବ ମାତ୍ର ଅପ୍ରେଲ ୧୯୧୭ ମସିହା । ମୁ । ଦୈନିକ ୧୧୫ ପୃଷ୍ଠା ୧୨୧୧ ମାଲ ସମ୍ପାଦକ

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବନ୍ଦାୟ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨ ୯
ଜାହମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧ ୯

ଗର ସମ୍ପାଦକ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି କି ସବୁ ଗୁଣ ସ୍ୱ-ପରିସରଣ-ଦେବ ପଞ୍ଜାବର ଏବଂ ସର ଅଲମ୍ପେଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ଲେଖକଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣିତ ନିୟୁତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଦୁହେଁ ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଏକସମୟରେ ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟ-କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅଛନ୍ତି । କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା କିଏ ବସନ୍ତମାଣରେ ପଶି ଲଢ଼ କରିବେ ଏଥର ତାହା ଦେଖିବାକୁ ବାକୀ ରହିଲା ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ଏକଟି କଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାକର୍ଦ୍ଦର ସାହେବ କି ସେ ଏକଲର ପୁରୁକଳ ଅଟନ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାଲକୋଟର କଳ ନିୟୁତ ହେବାରେ ସମ୍ପାଦ ଶ୍ରୀ ଏଠାଲେକେ ବଜ ଅନଲର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଦାଲକୋଟର କଳ ମନସବାଦେବ ରମାସର କୁଟୀ ନେବାକୁ ଦାହାକ କର୍ମରେ ଓକେନେଲ ସହେବ ଏକଟି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାକର୍ଦ୍ଦର ସାହେବ ଅକ୍ଷରକୁ କଳସରୁପ ରମାସ ନିମିତ୍ତ ନିୟୁତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସାହେବମହୋଦୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଦାଲକୋଟରେ ବାହାଲ ଦେବେ ସମସ୍ତକର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା । ଏପରି ଯୋଗ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣରକର୍ତ୍ତା ଅଳ ଦେଖିବାରେ ଅସର ।

ଉତ୍କଳ ଦର୍ପଣର ସମ୍ପାଦକ ବଜ୍ରପଦ ଦେଲ ସରୁକି କି ଅଗାମୀ ଓଡ଼ିଆ ମାଷଠାରୁ ଶିକ୍ଷକ

ଅବଧାନ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଦର୍ପଣର ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ । ଓ ଜାହମାସୁଲ ଟ ୦ ୩/ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଅଗ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ବିନା କେହି ପଠିକା ପାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅଗ୍ନେ-ମାନେ ଏହି ବଜ୍ରପଦ ଦେଖି ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ହେଲୁ ଏବଂ ହରଷା କରୁ ମାହାବ ହିତ ନିମିତ୍ତ ଏହା ହୋଇଅଛି ସେମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳ ଗ୍ରେଣ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ଦେବେ ଉତ୍କଳଦର୍ପଣ କୁମାରବେଦିକୁଶଳାଥ ଦେବର ପଠିକା ଅଟଇ । ଅଧିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିୟମ ନିମିତ୍ତ ଅଗ୍ନେମାନେ ତାହାକି ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉ ଅଛୁ ।

ଲହୋରର ହିନ୍ଦୁମାନେ ହିନ୍ଦୁଗଣରେ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଦାନର ନିୟମ କରିବାକାରଣ ମାନ୍ୟବର ଦେବସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଅ-ବେଦନ କରିଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ଏହି ବ ମୁସଲମାନ ଏବଂ ଲଙ୍ଗୁଳ ଶାସନକ-ର୍ତ୍ତାମାନେ କମାଗର ଉତ୍କଳଗାର ପୁଷ୍ଟି କରି ଆସୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସବଧ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରି ନାହାନ୍ତି । ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟ-ରେ ହିନ୍ଦୀ ଗ୍ରନ୍ଥା ଚଳୁଅଛି ଏବଂ ଦେବନାଗର ଅକ୍ଷର ଆରବ୍ୟ ଅକ୍ଷରଠାରୁ ଶିଖିବାକୁ ପେମନ୍ତ ସକଳ ଏଥିରେ ଭେମନ୍ତ ଅଧିକ ପରମାଣରେ ସାକେତକ ଚର ଅଛି । ଅବେଦନକାରମାନେ କହୁଅଛନ୍ତି କି ସେବେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ସବାଖେ

ଉତ୍କଳଗା ନିତାନ୍ତ ରଖିବାର ପ୍ରୟୋଗନ ହୁଅଇ ଉଆପି ଏପରି ବିଧାନ ଦେଉ କି ପହିରେ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ହିନ୍ଦୀଗ୍ରନ୍ଥାରେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ । ଅଗ୍ନେମାନେ ଦେ-ଖିଅଛୁ ସେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଏବଂ ଅଗୋଧାରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ହିନ୍ଦୀଗ୍ରନ୍ଥାକୁ ଲେକେ ଅଧିକ ଜାଣନ୍ତି ଏବଂ ଅଦର କରନ୍ତି ; ତାହା କଟେ-ଗାର ଗ୍ରନ୍ଥା ଦେଲେ ସବସାଧାରଣଙ୍କର ବିଶେଷ ସୁବିଧା ଦେବ କେବଳ ସରକାରୀ କର୍ମକାରକ-ମାନେ ଅପଣା ଅଧିପତ୍ୟ ରକ୍ଷାନିମିତ୍ତ ଉତ୍କଳ-ଗ୍ରନ୍ଥାକୁ ଜାଗ୍ରତ କରି ରଖିଅଛନ୍ତି । ହରଷା ହୁଅଇ ଦେଖାଯାଉଥିବ ଆବେଦନକାରଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବେ ।

ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣଦାସ ଅରେ ଗଜଜାତ ବୁଲିଆସି ବହୁଦନ କୁର ଗ୍ରେଣ କରିବାରୁ ଅପଣା କର୍ମକୁ ଫେର ଅସୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗଜ-ଜାତ ପ୍ରପ୍ରଶ୍ନଙ୍କ ବିରସ୍ତାଦାସ ପଦ ପୁଣି ଶା-ହୋଇଅଛି । ଦରେକୃଷ୍ଣ ବାବୁ ପୁଣି ପ୍ରତ ଅନ-ର୍ଥକ ଦୁଃଖଭୋଗ କରିବାକୁ ଯାଇ ଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରପ୍ରଶ୍ନ ସାହେବ ମଧ୍ୟ କେହି ବିବେଚନାରେ ଏକ ବିରସ୍ତାଦାସକୁ ସମାନ ବେଦନର ଅନ୍ୟ ବିରସ୍ତାଦାସରେ ବରଣ କରିଥିଲେ ତାହା ସାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିର ଅଗମ୍ୟ । କଥିତ ହୁଅଇ ଭେଭେବେଲେ ସେ ପ୍ରାଚୀନ ଲୋକ ଲୋଡ଼ୁ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏଭେବେଲେ ଠିକ୍ ବିପକ୍ଷର ମତ

ଦେଖାଯାଏ କାରଣ ବାଲେଶ୍ଵରର ହେଉ
 କରୁଣ ବାବୁ କୁଞ୍ଜବିହାରୀଙ୍କୁ ସିଦ୍ଧସାହାର
 ମନୋନୀତ କରିବାର ଶୁଣୁଅଛି । କୁଞ୍ଜ ବାବୁଙ୍କ
 ଯୋଗ୍ୟତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଚ୍ଛି
 କରୁବାର ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅନୁଚିତ୍ତ ଭାବନାରେ
 ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଭାବନାଠାରୁ ଅଧିକ କରୁ
 ଉତ୍ତମ କର୍ମଶୂରମାନେ ସାହେବଙ୍କର ନିଜ
 ଅସିମ୍ଭରେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାରିକୁ
 ପ୍ରଶଂସା ସ୍ଵରୂପ ନ ରଖିବା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅନ୍ୟାୟ
 କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଘରଲୋକଙ୍କୁ ଉପେକ୍ଷି
 ଅନଧିକ ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ଦାଣ୍ଡରୁ ଅଣି ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଯେଉଁ ସୀତା
 ଓ ନୈରାଶ୍ୟ ଜାତ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା କଦାତ
 ସରକାରୀ କର୍ମରେ ଅନୁକୂଳ ନୁହେଁ । ଅଧିକପ୍ର
 କର୍ମଶୂରମାନେ ଥରକୁ ଥର ଏପରି ନରୁଣାହ
 ତ ଦେଲେ ସରକାରୀ କର୍ମ ପ୍ରତି ତାହାଙ୍କ ଯତ୍ନ
 ଓ ମାୟା ରହିବ ନାହିଁ । ସାହେବ ମହୋଦୟ
 କୁ ଏହା ବିଷୟ କରିବାର ଉଚିତ ଥିଲା ।

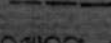
ସେବଂସବାଳ ନିୟମ ଗ୍ରହଣକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତାକ-
 ଚରମାନଙ୍କରେ ଅଜ୍ଞତାରୁ ପ୍ରଚଳିତ ଦେଲା ।
 ତାବଦର କର୍ତ୍ତୃପତ୍ତମାନେ ଏଥିର ନିୟମାବଳ
 ନାନା ଦେଖାୟ ଗ୍ରଣାରେ ମୃତ୍ୟୁ କରାଇ
 ବିଭକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅପ୍ରେମାନେ ବଳ-
 ଲା ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ନିୟମାବଳ ପାଇଥିବାର
 କୁଳଜ୍ଞତା ସହଜ ସ୍ଵୀକାର କରୁ ଅଛି । ସାମାନ୍ୟ
 ଅବସ୍ଥାର ଗୁଣି ମୂଲ୍ୟା କାରଣର ଏବଂ ସର-
 କାରୀ ଓ ମହାଜନ ଗୃହର ଇତ୍ୟାଦିକ ସକାଶେ
 ସେବଂସବାଳ ନିୟମ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହିତକର ଅଟଇ
 ଏମାନେ ଅପଣା ଦୈନିକ ଖର୍ଚ୍ଚା ନିର୍ବାହ ଉତ୍ତରୁ
 ବିଚ୍ଛି ବ୍ୟୟ ପାଇନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଗୁରୁଅଣା
 ଅଠଅଣା ଦାତରେ ରଖିଥିଲେ ତାହା ପୁଣି
 ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋର ମାଏ । ଉତ୍ତମଧର ନିମିତ୍ତ କୌଣସି
 ଉପାୟ କରି ପାରିନ୍ତି ନାହିଁ । ତାକଦରେ
 ସେହି ଗୁରୁଅଣା ଅଠଅଣା ଯେବେ ଏହି ନିୟ-
 ମାନୁଷାରେ ଜମା କରିବେ ତେବେ କ୍ରମଶଃ
 ଗାହାର ଟଙ୍କା ଜମିବ ଏବଂ ସରକାର ତହିଁ
 ଉପରେ କିଛି ମଧ୍ୟ ଦେବେ । ଏକକର୍ତ୍ତ-
 ରେ ସେତେ ଜମା ଦେବ ତହିଁର ମଧ୍ୟ ତହିଁ
 ସଙ୍ଗେ ମିଶି ଅରବର୍ତ୍ତକୁ ତାହା ମୂଲ୍ୟନ ଦେବ
 ଓ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଟଙ୍କା ଜମା କରିବ ତାହାର
 ଗରବ ପଡ଼ିଲେ ସେ ଇଚ୍ଛା ମତେ ଅପଣା
 ଅମାନତ ଟଙ୍କା ସମସ୍ତ ଅପଣା ତହିଁର କୌଣସି

ଅଂଶ ତାକଦରୁ ଫେର ନେଇ ପାରିବ । ଟଙ୍କା
 ଜମା କରିବା ଏବଂ ଫେରୁଇ ନେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ସୁବିଧା ଦୋରଅଛି କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ର ନାହିଁ ।
 ଅପ୍ରେମାନେ ଥଣ୍ଡା କରୁଁ ତ ସବସାଧରଣ
 ଟଙ୍କା ଜମା କରିବାର ଏହି ସୁବିଧାକୁ ସାଧ୍ୟତା
 ଅପଣା ପ୍ରୟୋଜନରେ ନିୟୋଗ କରିବେ ଏବଂ
 ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ତାହା କରିବ ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ-
 ରେ ତହିଁର ପଳ ଦେଖି ଅନନ୍ତ ଦେବ ।

ଜେଲନିୟମରୁ ଅବଗତ ଦେଲୁ ସେ କଲ
 ଦାଣ୍ଡିର କଳମାନେ ମେଳକରି ଜାଣି ଉପଦ୍ରବ
 ଜାତ କରିଅଛନ୍ତି । କଳମାନଙ୍କ ରାଗର କାରଣ
 କୁଳଜ୍ଞାନମାନ ଅଛି ଏକ ଜାଗାକୁ ଲୋକ
 ଦୋର ଅଛନ୍ତି । ଏହି କୁଳଜ୍ଞାନମାନେ ଗଲ
 କେତେ ବର୍ଷରୁ କଳାଦାଣ୍ଡିରେ ବସଇ କର
 କ୍ରମଶଃ କଳଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କରେ ଅପଣା ଅଧିକାର
 ବିସ୍ତାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ କଳମାନେ
 ବିରକ୍ତ ଦୋର ଏକଶତ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତ ପ୍ରାୟ ଲୁହ-
 କର ପ୍ରାୟ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସମ୍ପତ୍ତି ଅପଦରଣ
 କରିଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅଧିକାର ବିଷୟ ଯେ କୌ-
 ଣସି ସୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀ ବ୍ୟା ବାଳକର ସଂଗ୍ରହପ୍ରତି
 ବିଚ୍ଛିମାତ୍ର ଅପାତ ଦୋରଅଧିକାର ଶୁଣାଯାଇ
 ନାହିଁ । ଲୁହ ଦୋରଅଧିକାର ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ
 ଟ ୨୦୦୦୦୦ ବା ମୂଲ୍ୟର ସମ୍ପତ୍ତି ଏଥିମଧ୍ୟରେ
 ପୁନଃ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋରଅଛି ଏବଂ ଉପଦ୍ରବ ଶାନ୍ତି
 ବିଷୟରେ ପ୍ରବଳ ଉପାୟମାନ ଅବଲମ୍ବିତ
 ଦେଉଅଛି ।

କଳାଦାଣ୍ଡିର ଯେଉଁ ଗୋଳମାଳ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଓଡ଼ିଶା ସାମାରେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କାରଣ ଏଠାରୁ
 ପୁଲିସ ପଲିଜନ ପ୍ରେରଣ ଦେବା ସମ୍ଭାବ ଅପ୍ରେ
 ମାନେ ଏଥିସବୁ ନେଉଥିଲୁ କଳକର ଉପ
 ରଲିଖିତ ଉପଦ୍ରବ ତାହାହିଁ ଅଟଇ କି ନା
 ନିଷ୍ପତ୍ତ ହୁଏ ନ ପାରୁଁ କାରଣ କଳାଦାଣ୍ଡିର
 ସରକାର ସକାଶେ ମୂତ ଗଜର ପ୍ରକୃତ ଓ
 ଜାରଜ ସନ୍ତାନିକ ମଧ୍ୟରେ ହବାଦ ଦେବାରୁ
 ତାହା ଜାତ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟମାନ ଦୃଷ୍ଟ
 କଳମାନେ ଏହି ଶାନ୍ତିରକ୍ଷାର ଅବସ୍ଥାକୁ ଅପଣା
 ଅଭିମୁଖ୍ୟ ସାଧନର ଶୁଦ୍ଧକାଳ ମଣି ମାଜିଉଠିରେ
 ପାହା ଦେଉ ଉପଦ୍ରବ ଶାନ୍ତି ଦେଲପରି ଜଣା-
 ଯାଏ କାରଣ ତାହା ଦୋର ନ ଥିଲେ ଏ
 ଅଧିକରେ ଅନେକ ଉତ୍ତାପଣା ଶୁଣାଯାଉଥାନ୍ତା ।

ମହାନ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତୀକଳ ମୋମଦମା ଏତେ

ଦନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଲା । ସେ ପତ୍ରାକ ଏଲ-
 କାର ଜଣେ ତେପୁଟା କମିଶନରୁ ଥିଲେ ଏବଂ
 ସନ ୧୮୭୫ । ୮୦ ସାଲରେ ଜେଲରୁଲ
 ଶୁବର୍ତ୍ତକ ସଙ୍ଗରେ ରାଜସାୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ କାକୁ-
 ଲକୁ ପ୍ରେରଣ ଦୋରଅଥିଲେ । ସେଠାରେ
 ଏକ ବର୍ଷରୁ ଫେର ଅସିଲ ଉତ୍ତରୁ ତାହାଙ୍କ
 ନାମରେ ଉତ୍ତୋଚ ଏବଂ ବଳ ପ୍ରକାସ ସୁଦ୍ଧା
 ଅର୍ଥ ଗୁହଣର ଅଭିଯୋଗମାନ ଦେଲା । ଏଥିର
 ବିଷୟ ନିମିତ୍ତ ଏକ କମିଶନ ବସିଲା ଏବଂ
 କଳ ଗୁଡ଼ା ତୋକାନବନ୍ଦୀ ଇତ୍ୟାଦ ଦେଲା
 ମଧ୍ୟର ମୋକଦମା ଉତ୍ତମ ପ୍ରଣାଳୀରେ
 କି ନ ଥିବାରୁ ରଦ୍ଦଦେଲା ଏବଂ ଅଉ ଅରେ
 ମାକଦମା ତନାଇବାର ଉଦ୍ୟମ ଦେଉଥିଲା ।
 ମାତ୍ର ଅଧିକ ପ୍ରମାଣ ମତକାର ସମ୍ଭାବନା ନ
 ଦେଖି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ତାହାକୁ ଖଲସ
 ଦେଲେ । ତାହାଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ଅଭି-
 ଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ନ ଦେବାରୁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର
 ସୁଦ୍ଧା ସରକାରୀ ଗୃହଣ ପ୍ରଶଂସନାୟ ଦୋର
 ଥିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ସର୍ବପେଶ୍ଵର
 ହୁକୁମ ରହିତ କଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ମହାନ
 ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତୀକଳ ଜେଲଗାଜିଆତର ଅଧିଷ୍ଠା କମି-
 ଶନର ପଦରେ ନିୟୁତ୍ତ ଦୋରଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ସାମ୍ର ପଦ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ପାଇବେ ବୋଲି ବମତ
 ହୁଅଇ । ଦୟାହୀନ ଖଲସ ପାଇବାରୁ
 ଲଦୋରରେ ମୁସଲମାନମାନେ ଗୁଣ ଧର୍ମଧାର-
 ରେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଉତ୍ତମସୁଧନା କରିଥିଲେ ଏବଂ
 ପତ୍ରାକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେ ପ୍ରାନ୍ତର ମୁସଲମା-
 ନମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହପରି କରିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ରକରେ
 ଦୃଷ୍ଟହୀନକର ଉଦ୍ଧାର ସାଧାରଣ ଅନନ୍ତର
 ବିଷୟ ଦୋରଅଛି ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକର
 ଅଜ୍ଞାରେ ସମସ୍ତେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦୋରଅଛନ୍ତି । ଏପରି
 ସାଧାରଣ ଗୁଣକୁ ଜଣା ଯାଏ ସେ କୌଣସି
 ଚକ୍ରାନ୍ତରେ ପଡ଼ି ଦୁଃଖ ଲାଗୁଥିଲେ ।

କଲକତା ବିସଦଦ୍ୟାଳୟରୁ ବାସିତ
 ସଲରେ ଲିଖିତପତ୍ରକର ବକୃତା ।

ମହାନାନ୍ୟ ଲିଖିତ ପ୍ରତିକ୍ଷ ସାଦାଦୁର
 କଲକତା ବିସଦଦ୍ୟାଳୟରୁ ଗୁଣସଲର ଅଟନ୍ତି ।
 ଗତ ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ ସଲରେ ସାହେବ ମହୋ-
 ଦୟ ଯେଉଁ ବକୃତା କରିଥିଲେ ତାହା ଏମନ୍ତ
 ଚନ୍ଦ୍ରାଶୀଳ ଓ ଉଚ୍ଚ ମହତ୍ତ୍ଵ ଗୁଣରେ ପରମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ
 ଏବଂ ତହିଁରେ କଳାକର ହିତାମନୀ ଓ
 ବ୍ୟକ୍ତତା ଏତେ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ତ

ଯେଉଁ ମାନେ ତାହା ପାଠ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ତାହାଙ୍କ ଧର୍ମ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ତେମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ବକ୍ତୃତାର ମର୍ମ ଉତ୍ତମାନରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ସଦୃଶ ନୁହଇ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର । ଆମ୍ଭେମାନେ ତହିଁରୁ ବିରତ ହୋଇ ତହିଁର ସାରକଥାମାନ ପାଠକ-ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛୁ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରାମକନ୍ଦର ଏହି ବକ୍ତୃତାଟି ବାସ୍ତବରେ ଭାରତବର୍ଷର ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ତାହାଙ୍କର ମରତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅଟଇ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବସିଥିବା ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ନିୟୋଗ ବିଷୟକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ସେ ସମସ୍ତ କଥାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏହି ବକ୍ତୃତାରେ ତହିଁର ବେତେକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥିବାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏଠାର ଶିକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧି ବିଷୟରେ ସେ ଏକାନ୍ତ ଲଜ୍ଜିତ ଏବଂ ଏକଥା ତାହାଙ୍କ ମନରେ ସର୍ବଦା ଜାଗ୍ରତ ରହିଅଛି । ସେ ପ୍ରଥମେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁ କହିଲେ ବି ଏହା କେବଳ ସଂସାଧ୍ୟାସ ସତ୍ତ୍ଵେ ଅଟଇ ଶିକ୍ଷାଦାନ ସତ୍ତ୍ଵେ ନୁହଇ ଏବଂ ବିଲଭର ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରି ଭାରତବର୍ଷୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପୂର୍ଣ୍ଣାବସ୍ଥା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ଓ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କହିଲେ ବି ଏପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ଲଭ କରିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବର୍ଦ୍ଧିତୁ ବର୍ଦ୍ଧି ହୁଏ ଦେଖୁଅଛୁ ସତ୍ୟ ତନ୍ତୁ ଦେଶର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ତୁଳନାରେ ଅବ୍ୟୟ ଏମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅତିକମ୍ପେ ଉଚ୍ଚା । ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଉପାୟ ହୋଇ ନାହିଁ । କୌଣସି ଦେଶପ୍ରଭ ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ ଉପାୟ ଅଟଇ ଏବଂ ଶିକ୍ଷିତ ଓ ଅଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏତାଦୃଶ ପ୍ର-ଦେବ ରହିବାର ଉଚିତ ନୁହଇ । କିନ୍ତୁ ଏ ପ୍ରଦେଶ ବିପରୀତ ସ୍ଵଭାବ ଏବଂ ବିପରୀତ ଦେ-ଶର ତଥା ଶିକ୍ଷକର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶ୍ରମଜୀବ-ମାନେ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପାଇବେ ? ଏଅଳ୍ପ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରାମକନ୍ଦର ବୋଲନ୍ତି ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷାର ଉପାୟ କରି ଦେବା ବହୁବ୍ୟୟ ସାଧ୍ୟ ବ୍ୟାପାର ଅଟଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅବସ୍ଥା ଏପରି ନୁହଇ ଯେ ସେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଯୋଗାଇ ପାରିବୁ । ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରଭୃତ ସାହାଯ୍ୟ ଏଥିରୁ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ । ଏହି ଉପାୟରେ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଯେତେବେଳେ ଇଂଲଣ୍ଡବାସୀମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରାୟ ଧନ ନ ଥିଲେ ତେତେବେଳେ ସ୍ଵଳା ସେମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବିସ୍ତାର ପଥରେ

ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଏଠାରେ ଧନ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଉଚ୍ଚା ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ ସେ ବିଲଭର ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ସ୍ଵଦେଶୀନୁଗ୍ରହ ବଦାନିଧି ପ୍ରଭୃତି ଗୁଣରେ ଉଚ୍ଚା ଏହା ସ୍ଵଳା ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ । କେବଳ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ଶିକ୍ଷାର ସବୁ ଭାର ଅପଣା ଉପରେ ନେଇ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ଯେତେ ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରନ୍ତେ ତାହା କରି ନାପାରିବୁ । ଯାହା ଦେଉ ଏଣିକି ସେ କଥା ଗୁଲିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବନ୍ଦା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଶୁଣିବୁ ତୁ ସ୍ଥାପନ କରିବେ ସେମାନେ ଅପଣା ପୁତ୍ର ପୁତ୍ରପୁତ୍ର ଗୌରବ ପ୍ରାପ୍ତିରୂପେ ସ୍ଥାପନ କରିବେ ଯାହା ବି ଅନେକ ପ୍ରକାର ଅନର୍ଥକ ବ୍ୟୟରେ ହୋଇ ପାରବ ନାହିଁ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରାମକନ୍ଦର ମତ ଏହି ବି ଶ୍ରମଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧି ନ ହେଲେ ଏ ଦେଶରେ ସାଧାରଣ ମତ ଗଠିତ ହୋଇ ପା-ରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ଶିକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଅତିକମ୍ପେ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ସେ ବିଲଭରେ ଥିଲ ବେଳେ ଶୁଣି ଥିଲେ ଯେ ଭାରତବର୍ଷରେ ସାଧାରଣ ମତ ଆଦୌ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏଠାକୁ ଆସି ତାହାଙ୍କର ସେ ଧ୍ରୁମ ଭାବ ଗଲ । ସଦ୍ୟସି ବି ବିଲଭପରି ଏଠାରେ ବହୁ ବିପ୍ରାଣ୍ଟି ଏବଂ ସାଧାରଣ ମତ ନାହିଁ ବି ଯାହା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟରୂପେ ସାଧନ ବର୍ତ୍ତାଙ୍କ କର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରବେଶ ହେବ ତଥାପି ଏଠାରେ ସାଧାରଣ ମତ ଅଛି କିନ୍ତୁ ବେତେ ସ୍ଥଳରେ କିନ୍ତୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବା ଶ୍ରେଣୀର ଲୋ-କଙ୍କଦ୍ଵାରା ତାହା ବିଲଭିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ମୋକ୍ଷଧଳ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଥିବା ଗୁଣି ଏବଂ ନଗରର କାରିଗରମାନଙ୍କର ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥା ରହିଅଛି ବି ସେମାନଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ ଜଣାଇବାର କୌଣସି ସାଧାରଣ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରକ ସ୍ଥଳେ ସ୍ଵଳା ସାଧାରଣ ମତ ଏ ଦେଶରେ ଜମିଣୀ ସୁଖୁତାକୁ ଲଭୁଅଛି ଏବଂ କୌଣସି ବିବେକ ସାଧନକର୍ତ୍ତା ତାହାକୁ ଅନାସ୍ତ୍ରା କରିବ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଷଷ୍ଠ ଜଣା-ଯାଏ ଯେ ସାଧାରଣ ମତକୁ ମାନ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ତହିଁର ଉନ୍ନତି ଦେଖିବା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରାମକନ୍ଦର ଆନୁରକ ଭାବ ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ବି ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ଏଥିରେ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ସାଧାରଣ ମତକୁ ଦୃଢ଼ ଏବଂ ଗମ୍ଭୀର

ଭାବରେ ସାଧନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ କରିବା କାରଣ ସହ କରିବେ ତାହା ହେଲେ ଲୋକଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଅଳ୍ପ କାଳରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେବ ।

ଏହି ସାଧାରଣ ମତ ବ୍ୟକ୍ତି କରିବା ବିଷୟ-ରେ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କର ଗୋଟିଏ ମହତ୍ତ୍ଵଦାୟ ଅଛି ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ ତହିଁର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରାମକନ୍ଦର ପ୍ରଭୃତ ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେ-ଶ୍ୟ ଏହି ବକ୍ତୃତାରେ ବୁଝାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ କହିଅଛନ୍ତି ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଶିକ୍ଷା ଲଭିବାରୁ କେବଳ ଅପଣାର ନୁହେ ମାତ୍ର ସର୍ବସାଧାରଣ-ଙ୍କର ହିତ ଓ ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅଇ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷିତ । କେବଳ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ବିଷୟ କଣ୍ଠସ୍ଥ କରି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହଇ । ମନୁଷ୍ୟକୁ ମନୁଷ୍ୟତା ଶିଖାଇବା ଶିକ୍ଷାର ପରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ପରମ ଉପକାର କରି ନ ପାରିଲେ ମନୁ-ଷ୍ୟତା ଲଭ ହୁଅଇ ନାହିଁ । କେବଳ କେତେ-ଗୁଡ଼ିଏ ବିଷୟ ଜାଣିଲେ ଶିକ୍ଷାଲଭ ହେଲ ନାହିଁ । ଯାହା ଜାଣିଅଛି ତହିଁର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବ-ଦାର କରିବାକୁ ତେଣୁ କରିବ ଏବଂ ତହିଁରେ ଯେପରିମାଣରେ ବୁଦ୍ଧିକାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ସେପରିମା-ଣରେ ତୁମ୍ଭେ ଶିକ୍ଷିତ ବୋଲି ଜଣାଯିବ ଯେବେ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷାକୁ ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ଓ ନୀଚ ବିଷୟରେ ନିୟୋଗ କରି ତେବେ ଶିକ୍ଷାଲଭ କରି ନ ଥିଲେ ତୁଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ମନ ଓ ଇଚ୍ଚାର ଯେ ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଓ ମହତ୍ତ୍ଵ ଗୁଣ ଅଛି ଏବଂ ଯାହା ଦେଶ ବି ଜାଳ ବି ପାତ୍ର ବିଶେଷରୁ ଯୈତୁକ ସମ୍ପତ୍ତି ନୁହଇ ସେ ସବୁ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ଏହି କାରଣ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି ବି ଆମ୍ଭେମାନେ କେବଳ ଅପଣା ନିମନ୍ତେ ନିୟୋଗ ନ କରି ତହିଁର ଏପରି ବେଉଷଣ କରିବା ବି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନ ସମ୍ଭବେନାସ୍ତି ବର୍ଦ୍ଧିତ ଏବଂ ତଦ୍ଵାରା ଯେଉଁ ଭବ୍ୟ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ଗୌରବ ବିସ୍ତାର ଏବଂ ଜନସାଧା-ରଣର ସୁଖ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇପାରିବ । ଏହି ସବୁ କଥାକୁ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସୁରଣ ରାଜିବେ ବୋଲି ସେ ବାର୍ତ୍ତା ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ପରଶେଷରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରାମକନ୍ଦର କହିଅଛନ୍ତି ବି ତାହାଙ୍କର ନିଜର ମତ ଏହି ବି ଧର୍ମଶିକ୍ଷା ବିନା ଶିକ୍ଷାଦାନ କଦାପି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ଦେଶର

ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯେଉଁ ଉଦାର ପ୍ରଶାଳାରେ
 କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି, ସେହି ଅନ୍ୟଥାଗୁଡ଼ିକ କର-
 ବାକୁ ସେ କିଛି ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଏ ଦେଶର
 ଅବସ୍ଥା ବିବେଚନାରେ ଭାବ୍ୟ କୌଣସିରୂପେ
 ହୋଇ ନ ପାରେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଧର୍ମ ବିଷୟରେ
 ଉଦାରୀନ ରହିବାକୁ ଅଙ୍ଗୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଭାବ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ରକ୍ଷା କରିବେ ସୁଦୃଶ୍ୟ
 ଲୋକଙ୍କ ମାନସିକ ଦୂର୍ଗମାନ ସତେଜ ଏବଂ
 ପରମାର୍ଜିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଦେବା
 ଭବ୍ୟ ଅଛି ବହୁ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଆମ୍ଭେ-
 ମାନେ ଲର୍ଡ଼ ରିପନଙ୍କର ଏହି ସରଳ ମତକୁ
 ପ୍ରଶଂସା କରୁଁ ବାସ୍ତବରେ ଧର୍ମ ବିଳା ଶିକ୍ଷାର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ କାଳକାର
 ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଧର୍ମରୁକର ଯେପରି
 ଅଭାବ ଦେଖାଯାଏ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଶାଳା ଯେ ଭବ୍ୟରାଜ
 ବିଶେଷରୂପେ ଦାୟୀ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ
 ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଏ ରୋଗର କୌଣସି
 ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ନଗରରେ ଶେରର ସମ୍ପଦା କେତେକ ଦେବ
 ବୃତ୍ତି ହୋଇଅଛି । ଗ୍ରାମ ପ୍ରଦେଶ ଦେଖିଲେ ସମ୍ପଦା
 ଯାଏ ବହୁ ବର୍ଷର ପୁରୁଷ କମା ମାତ୍ରକୃଷ୍ଣ ଅଧିକ ସର୍ବ
 ଦେବୀର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସ୍ତ୍ରୀ ମାତ୍ର । ବାବୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଏହି
 ଉପକ୍ରମରେ ଅନୁଭବେ ଏପରି କାହିଁକି ?

ସୁଦୃଶ୍ୟ ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାରେ ହୁଏ ପେଟି ଅଛନ୍ତି ଲେଖି-
 ଅଛନ୍ତି ତ ଦୋଷାର୍ଥ ମତର ଲକ୍ଷଣସ୍ତ୍ରୀର ଏକ ଚିନ୍ତା
 ଏହି ପ୍ରକାର ଲକ୍ଷଣ ରକ୍ଷା କରନ୍ତା ରେପେଶର ସର୍ବମେଣ୍ଟ
 ** ଦୁରୀତ ଟଙ୍କା କମ୍ ମଜୁର କର ଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ସୁଖର
 ମଣ୍ଡଳ ଅଛନ୍ତି ।

ଏହି ଦୋଷସାଦା ସମୟରେ ସୁଦ ମନର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ
 ଗାତ୍ରିକ ଅବୁଦ୍ଧା ହସ୍ତରେ ଅପେକ୍ଷାରେ ଗାତା ଲେଖିବୁଁ
 ଏହି ପ୍ରକାରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ଯୋଗଦା କର ରହିଛି ।

ଏକ ମାସ ତା ୧୨ ଉପରେ ଅପରାଧୀର ଗୁଡ଼ ପେନା-
 ମଣି ବାବୁ ଡେବକଟି ସମ୍ପର୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋଷ
 ଅପ୍ରା କମ୍ ଦୋଷୀ ସମ୍ପର୍କରେ ପୁରୁଷ ଦେବଦେବୀକୁ
 ପଠାଇ ଥିଲେ ତାହା ଦେଖିବାନମରେ ଅନେକ ସମାଜେତ
 ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିବ ଦୁର୍ବଳତା ଉପରେ ତାହା ଅନୁମତା-
 ମତ୍ତ ହେଇଗଲେ । ଅପରେ ଶୁଣିବୁଁ ଯେ ସେ ବାଧ୍ୟ
 କୌଣସିକମେ ସମ୍ପର୍କର ପଠାଇ ଗାନ୍ଧିଜୀ ଓ ଦୁର୍ବଳତା
 ଚଳନର ପାଦପୋଷ ଚାହିଁବା କରୁଅଛି । ସମସ୍ତଙ୍କର
 ହୁଏ ପ୍ରସନ୍ନମାନ ଉପରେ କିଛି ଦିଆ କର୍ମ ? ତାକୁ
 ମାତ୍ର କି ପଦାଦି କର ଗାନ୍ଧିଜୀ କର୍ମ କରୁଅଛନ୍ତି !!!

ଦେବଦେବୀର ସୁଦୋଷା କିଏମାନକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀମୁଖ
 ମୁଖ୍ୟଦେବ ପଦପୁରୁଷ କପଟ ହେଲେ ମନମତର
 କାହିଁକି ଏଥିରେ କିଛି ହୁଏତ ଦେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ଉପକ୍ରମରେ ତାହାକିପୋଲେ ସଂବାଦ ଅଧିକର

ବାବୁର ଅଧିକର ଅର୍ଥସାଧନ ଦେବା ପ୍ରକାର ରକ୍ଷାପନ
 ଦେବାରେ ଲର୍ଡ଼ ଫାର୍ଣ୍ଡିନ ରକ୍ଷର ଦେଲେ ତ ଅଧିକର
 ଏକକୋଟି ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ବାର ଅର୍ଥାକାର ହୋଇ
 ଥିବ ବୋଲି ସେ ତାଙ୍କ କରୁ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ବ୍ୟାପକ କରବାର
 କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଅମୀର ଏ ପଦକ୍ଷେପ ମୋଟରେ
 ** ଲକ୍ଷଟଙ୍କା ପାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଏକଦାକାଳରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସ୍ତର ହେଉଥିବା ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସନ ୧୮୭୧ ଖଲରେ ଅରଣ୍ଡ ହୋଇ ବର୍ଷମାନ ଅସୁମିତ
 ହେଲା । ଅନ୍ଧାରୁତ ସାଧାରଣ ସାହାଯ୍ୟ ତ ଦେବାକୁ
 ଏପରି ସଫଳ ହୋଇଗଲା ।

ଏହୋଇଲେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ମୌଲବମାନଙ୍କର ଏକ
 ବୃତ୍ତ ସର ହେଇଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମାନେ ଗୋଟିଏ ସଂସ୍କୃତ
 ଦେବାଳୟ ଏବଂ ମୌଲବମାନେ ଅଭାବ ଦେବାଳୟ ନିର୍ମିତ
 ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ । ସଂସ୍କୃତଦେବାଳୟ ନିର୍ମିତ ଏବଂ ଦୟା
 ମେଦସମ ମାସିକ ୫ ୨୦୦ ନା ରେଦା ଦେବାକୁ ଶୁଦ୍ଧିତ
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ରେଦା ପ୍ରସଂସନ୍ନ ଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳବର୍ଣ୍ଣୀୟ ଶକ୍ତିର ସର୍ବର କୃତର ଏକ ନିର୍ମଣ
 କାର୍ଯ୍ୟର ମାତ୍ରାଣ ନିର୍ମିତ ମହାମାନ ଲର୍ଡ଼ ରିପନ ବାହା-
 ଦୁର୍ବ ଏକଦୃଶ୍ୟର ଟଙ୍କା ପାଟ କର ଅଛନ୍ତି ।

ଅନେକକାଳ ସଂବାଦ ଅଧିକର ତ ମିଶ୍ରିତ ନିକ ଦୃଷ୍ଟି-
 ହାର ୮୫୦୦୦ ରେକ ସଂସ୍କୃତର ବସି ଅଛନ୍ତି କି ଇନ୍ଦ୍ର-
 ଦଳ ରହିବ ।

ନିଜାଲସର ସମ୍ପର୍କରେ ଉପ ପଦାତ ଉପକ୍ରମ
 ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ଉତ୍କଳର ମର୍ଦ୍ଦା କାବରକ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି
 ବୁଝି ସମାଜର ଉପରେ ବଡ଼ାକାଳରେ ଶାନ୍ତ ଦେବ
 କରୁ ନାହିଁ କି ?

ବାଇର ବାସକବରର ଉପର ଉତ୍କଳବର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷରେ ବହୁ
 ଅସାଧୁତ ଅଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ପ୍ରଭୁ ଦେବଦା ବାବାଜୀ
 କାବର କଳକାର ସମସ୍ତ ବିବେଚନାରେ ଏକ ଦୁର୍ଲଭରୁ
 ବ୍ୟବହାର ହେଉଛି ବର୍ଷମାନ ମାତ୍ରାଣ ସର୍ବମେଣ୍ଟ
 ଉକ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଏହି କାଳର କଳାକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କର
 ଅଛନ୍ତି । ଏପରି କାଳକଳର ସଂଖ୍ୟା ଏପରି ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ
 ଯାରେ ।

ମହାମାନ ଲର୍ଡ଼ ରିପନ ପ୍ରକାରେ ବାହାଦୁର ଉପକ୍ରମ
 ତା ୧୨ ଉପରେ କରବଦାକୁ ଘାଣ୍ଟା କର ତା ୨୧ ଉପ
 କର ଦୁର୍ଲଭରୁ ଦୁର୍ଲଭତା ସମୟରେ ସିମ୍ଭାରେ କରବ-
 ତରେ ପଦୁକଲେ ।

ଏକଦା ସର୍ବମେଣ୍ଟ ଅପରା ସଦୃଶ୍ୟ ସେକେଟର
 ବାବୁ ସକେଲକାଥ ମିଶ୍ର ନଗେଟ ଯେକେଟ ଦେବା
 କାରଣ ଦୃଷ୍ଟରେ ଉତ୍କଳରେ କର ଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ବର୍ଷମାନ
 କୁଟରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତ ମହାବୀରର ଅପର ଉପର ଦେବୁ କରବେରେ
 ସମସ୍ତ କାବ୍ୟ ହୁଏ ମିଶି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ ।
 ଉତ୍କଳସର କର୍ମପୁର ଶ୍ରୀମତ କାଳରେ ସାହେବ
 ମା ୫ ସର କୁଟି ହେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶ୍ରୀମତ ମେକାଟ
 ଶାହେବ ତାହାକି କର୍ମରେ ନିସ୍ତୁ ହୋଇ ରହିଛି ।

କପଟ କୁଟର ଯେ ସରକାର ଉପଦେବ ଦୁର୍ଲଭକ କୁଟର
 ହେଉ ଦେବା ବାଇର ଦୃଷ୍ଟିକାଳର ସହତ କରବେକ୍ରମ
 କରୁ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବାବାହାର କେତେକ ପ୍ରକାରେ
 ମାନେ ଚରବୁଦର ଶାହେବର ସୁଲକରର ପକ୍ଷ ସମର୍ଥକ
 କରବାକୁ ବୁଦ୍ଧବଦୁ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସୁଦ୍ଧି ସୁଦ୍ଧିକାଳର
 ଉପର ଲୋକକାର ଉପକ ଦେବଦାଏ ।

ଏପରି ଶୁଦ୍ଧି କ ହେଲେ ବହୁମାନ ମଧ୍ୟକରେ ମାନ-

କର ବକ୍ଷୀର ଦେଖିଲେ ଉତ୍କଳ ସିମ୍ଭାକୁ ଦେବ
 କରବେ ଅନୁଷ୍ଠି କରେକମ ପ୍ରଦତ ହେବାର ଦୋଷକୁ
 ଦର୍ଶି ଅଛି ।

ଶ୍ରୀମତ ଅଭିଶାପର ପ୍ରସ୍ତାବ ତ ପ୍ରକାରେ ବାର୍ଦ୍ଧକର
 ହେବ ଦୁର୍ଲଭ ଉପର ମହାମାନ ଲର୍ଡ଼ ରିପନ ବାହାଦୁର
 ସିମ୍ଭାରେ କରବେ । ଏଥିରେ ଅନେକ ସମୟ ଦର୍ଶିବ
 ସୁଦର୍ବ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ଅନେକ ଦେବ ତାହା ଅଗାମୀ
 କର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାଦୁ ନ ପାରେ ।

ବାବୁହାର କୌଣସି ପଦପୋଷ ସମୟରେ ସେଠାର
 ମାତ୍ରକୃଷ୍ଣ ଏଗ୍ରାସରସାହେବ ତାଙ୍କର ନଗର ଅପ୍ରକାଶକର
 ପଦପୁ ଦେବଦେଲେ । ଏକପୋଷ ହେଉଥିଲା ବହୁ ସିତ
 ଅଭବରେ କୌଣସିଦେବ ଉପ ଉପରେ ତହିଁ ନିସ୍ତୁ ଲକାଳ
 ପାକୁ ନ ଥିଲେ । ଏଗ୍ରାସର ସାହେବ ସେଠାରେ ଉପକ୍ରମ
 ଥିଲେ, ସେ ଅଳ୍ପ ଉପାୟ ନ ପାଇ କିଛି ଚିନ୍ତା କେଉଁ
 ଦେଲେ ସାଧାରଣରେକେ ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ କେଉଁଦେଲେ
 ଉପରେ ତହିଁ ଅବପେକ୍ଷରେ ଉପ ନିକଲେ । ଏଗ୍ରାସର
 ସାହେବକର ଅଧିକର ପ୍ରକ୍ରମାକୁ ଧଳା ଦୋଷକୁ ଦେବ
 ଅନାମନ ମହାମାନେ ଏଗ୍ରାସର ସାହେବକର ପ୍ରକ୍ରମ
 ରକ୍ଷକର କରନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳବର୍ଣ୍ଣ କାଳକାଳ ଉପରେ ବର୍ଷମାନ କପଟି
 ପ୍ରକ୍ରମକାର କର ଯାଏ । କରବଦାରେ କର ମା ପରେ ଶୋ-
 ଟର କାଳକାଳରେ ନିର୍ଦ୍ଦା ଦର୍ଶିବ । ସହତ କରବେକ୍ରମ
 ପ୍ରକାତ ଅଧିକର ତ ମୌସେନମାନ ମନମତର ଉପା
 କରରେ ଅଧିକ ଦର୍ଶି ପାଏ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ମଣ୍ଡଳି ନିକ
 ହୋଇଗଲା ।

ଦେବଦେବର ଦକା ଅଧିକ ଅନେକ ହୋଇ ମାତ୍ରାଣ
 ଏହି ତାହାକି ସୁନକର ଉପ ଅପା କରବେ ଉପକ୍ରମେଣ୍ଟ
 ନ ଦେଖିବାକୁ ତାହାକି ପଦପୋଷ ଉପକ୍ରମ କରବା ବା-
 ଶ କାଳରେ ସରକାରକୁ ପ୍ରକାରେ ଅଧିକ କରବେକ୍ରମ
 ତାହାକି ସହାୟ ନିର୍ମିତ ଦେବାକ ଓ ପ୍ରକାରେ କର ଏବଂ
 ପ୍ରକାରେ କରବେକ୍ରମ ଏହି ଚିନ୍ତାକର ଏକ ସର ଅଧିକ
 ହୋଇଅଛି ।

ଏକମ ଅନାଦର ମାତ୍ରାଣ ଉପକ୍ରମ କରବେ ଏକମ
 ଦାଉରେ ନିସ୍ତୁ ଦକା କରବେକ୍ରମ ମଧ୍ୟ ଏକ ଦୁର୍ଲଭା-
 କରବେକ୍ରମ ହୋଇ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା । ଏମାନେ ଦେବଦ-
 ଦାବ ବାର୍ଷିକ ୫ ୨,୦୦,୦୦୦ ନା ବସି ଥିବ । କରବଦା
 କରବ ଦାଉରେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଅପକ କରବେ ଉପକ୍ରମ ।
 କରବେକ୍ରମ ଅଧିକ ଏ ମଧ୍ୟର ଉପାତ ଦେଲ ଦେଶୀୟ
 ଦେବକୁ ଉପ କରବୁ ଦେବକ କଲେ । ଏ ଉପକ୍ରମେ
 ଏକଦେଲେ କରବେ ଦକାଦ ଦେବେ ।

ସହତ ଦକ୍ରମ ମେନକର ବାହାଦୁର ଉପରେ କର-
 ରହିଛି ଯେ, ସୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଅନାମନ କରବେ ମନରେ ସେହି
 ସରକ ଉପକାର ଅପକାଦ ଦେବ ସେ ସମ୍ପଦାକୁ ଦେବଦ-
 ଶିଳ କାଳକାଳ ବହୁ ପ୍ରକାରେ କରବେକ୍ରମ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବାବୁ ଦୋଷାକରକ୍ରମ ମିତ୍ର ଦେବଦେବୀ ଅଧିକ ୫ ୧୪
 ଶେଷିକର ଉପକାର ଦେଖିବୁଁ ହୋଇଦେବ
 ଅଧିକ ୫ ୧୭
 ଦୌଷ୍ୟ ବାବୁ ଉପରେ ଦାଉ ସରକାରକୁ ଦେବଦା ୫ ୧୯
 ଶ୍ରୀ ଏକ ଉପକ୍ରମକା କରବେ କରବେ ଦରଦାକାରକର
 ପ୍ରକ୍ରମକାର ଉପକ୍ରମରେ ମୁକ୍ତ ଓ ପ୍ରକାରେ ଦେବ ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳଦାସିକା ଭା ୧ ଉତ୍କଳ ମାତୃ ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ ଶ୍ରୀମଦୁତ୍କଳଦାସିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ମାନବରେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ଭବକାୟ ଗତ ସପ୍ତାହର ଦାସିକାର ଅଭି-
ଲକ୍ଷ ପତ୍ରରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଦେଖିଥିଲୁ
ଭାବାର ସାରକଥା ଏହି ଯେ ଗୋପାଳରେ
ଯାତାୟୁର କରବା ଅମୃତମାନଙ୍କର ଶାନ୍ତିସମ୍ପର୍କ
କି ନା, ଏ ବିଷୟ ନିଶ୍ଚିତ କରବା ପୂର୍ବରେ
ଅମୃତମାନଙ୍କର ଦେଖାଇବା ଉଚିତ ଯେ ଅମ୍ବେ-
ମାନେ “ଶାନ୍ତି” କାହାକୁ କହୁ । ପ୍ରକୃତରେ
କହିବାକୁ ଗଲେ ଅମୃତମାନଙ୍କ ଶାନ୍ତି କେବଳ ମନ
ଓ ରୁଗିମାନଙ୍କ ଶାନ୍ତିମାତ୍ରର ଲକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ
ନୁହେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଉକ୍ତ ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ଅତର-
ଣର କରୁକ ବିଷୟକୁ ଶାନ୍ତି-ବିଷୟ ଓ ସମ୍ପର୍କକୁ
ଯେ ଶାନ୍ତିସମ୍ପର୍କ କରବାକୁ ହେବ, ଏଥିରେ
କାହାର ବକ୍ତୃମୋଚନ କରବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ
ସ୍ୱାଧିଷ୍ଠିତ୍ୱ ପ୍ରଣୟକାନ୍ ପୁରୁଷମାନେ ଅଶ୍ୱମେଧ
ଯଜ୍ଞ କରୁଥିଲେ ସେହିପରି ଗୋମେଧାଦି ଯଜ୍ଞର
ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ଯଜ୍ଞଦି ଉଷ୍ଣ-
ଦେବତାଙ୍କର ଉଷ୍ଣିସାଧନ ନିମନ୍ତେ ହୁଏ ଓ
ଭାଦ୍ରା ବଳଦାନ ବ୍ୟତିରେକେ ହୋଇ ନ
ପାରେ ଏବଂ ବଳଦାନ ପ୍ରାଣସଦୃଶ ବ୍ୟତି-
ରେକେ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଯେ ଅବସ୍ଥାରେ
ଉଷ୍ଣଦେବତାଙ୍କର ଉଷ୍ଣିସାଧନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାଣ-
ସଦୃଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସ୍ୟ ହୋଇ ପାରେ
ତେବେ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ
ଯେବେ କେବଳ ଶାନ୍ତିରାଜ ପୀତା ଦିଆଯାଏ
ତେବେ ଭାଦ୍ରା ଶାନ୍ତି ବିଷୟ ହେଲେ କି ?

ଯେବେ କୁହ ଶାନ୍ତିରାଜ ପୀତା ମଧ୍ୟ କିଧେୟ
ନୁହେ, ତେବେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ଲଭ୍ୟାସି ଗୋରୁ-
ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା କରବା ମଧ୍ୟ କିଧେୟ ନୁହେ । ମହି

(ଯାହା କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅବସ୍ୟକ ହୁଏ ଭାଦ୍ରା)
ଉପରେ ଅବେଦନ କର ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କର
ବା ଅପେକ୍ଷା କି ଶକ୍ତିଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅଧିକ ପୀତା-
ଦାୟକ ? କହାଯି ନୁହେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ କର୍ମ-
ମାନେ ଅଳ୍ପ ଉତ୍ତୁଲେକ ହେଲେ, ଥରେ
ଗରୁଡ଼ବେଶ ଭାବର ଅବଳାବଳା କଥଣ ?

ପରଶେଷରେ ଅମୃତ ବକ୍ତୃବ୍ୟ ଏହି ଯେ
ଶକ୍ତିଶାସ୍ତ୍ରରେ କହୁ ଏପରି ବିଷୟ ନୁହେ ଯେ
ନ କଲେ ନ ତଲେ; ତେବେ ଉତ୍ତୁସମ୍ପଦେ
ଏବେ ଚର୍ଚ୍ଚିତକର କରବାରେ ଫଳ କି ?

“ସୁଜନବନଜାତେନ ଶାକେନାପି ପ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ୍ୟତେ
(ଉଦରଂ of course) ଅସ୍ୟ ଦଗ୍ଧୋଦର-
ସ୍ୟାର୍ଥେ କଃ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ପାତକଂ ମଦତ୍” ନାହିଁ!

ଏତଦ୍ୱାରାଧିକାରରେ କେତେଜଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ କି
କରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ? ଯେଉଁମାନଙ୍କ
ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ ମିଳିବ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅତି କିଛି
ପ୍ରାୟ ନାହାନ୍ତି କହିଲେ ବୋଧ ହୁଏ ଅଭକ୍ତି
ହେବ ନାହିଁ । ତେବେ ଏପରି କଲେ କି
ମନୁଷ୍ୟ ବଞ୍ଚିବେ ନାହିଁ ? ଭାଦ୍ରା ନୁହେ; କେ-
ବଳ ବିଳାସକାମନାହିଁ ଯାଏ । ଶକ୍ତିଶାସ୍ତ୍ରରେ
ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଜଣାଯାଏ ।

ସର୍ବଶେଷରେ ଉପରେକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତ-
ରରେ ଅମ୍ବେ ଏଭଳି ମାତ୍ର କହିପାରୁଁ ଯେ
ଯେଉଁ ମାନେ ଶକ୍ତିଶାସ୍ତ୍ରରେ କରନ୍ତି ତାଙ୍କପ୍ରତି
ଶାନ୍ତି ବିଷୟ କୌଣସିକଥା ନାହିଁ । ଯେଉଁ-
ମାନେ ନ କରନ୍ତି ତାଙ୍କ ଅତରଣ ଅଧିକ
ହୁଏ ।

“ସୁ ଛିଣ୍ଡି ଭିନ୍ନା ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତମ୍ଭୁ ଭିନ୍ନା । ନାନା-
ରୁଗିଣାଂ ମରତ୍ୟୁଷ୍ଠ ଭିନ୍ନା । ଧର୍ମସ୍ୟ ଭଦ୍ରଂ ନହିତଂ
ଗୁହାୟାଂ । ମହାଜଳ ଯେନ ଗତଃ ସ ପତ୍ନୀ ।

କଟକ } ଏକାନ୍ତ ବସମ୍ଭବ ।
୨୦-୩-୮ } ଜଣେ ଦେଖାୟୁ କରଣ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବାଧକବେଦନାର ମହୋତ୍ସବ ମଇ ୪ ୩୯ ବା
ଏହା ଥରେ ମାତ୍ର ବାଧକର ବଳେ ସମସ୍ତ ସଦ୍‌ଗଣ
ନିବାହନ ହୁଏ ଓ ସମ୍ମାନ ଉପୁଷ୍ଟିର ବ୍ୟାପାର ହୁଏ ।

ସୁଭିକା ମଇ ୪ ୧ ।

ଶ୍ରୀ ଅର୍ପି ହୋଇ ବଡ଼ ଭବିଷ୍ୟତରୁପାଦ ହେଲେ ବ୍ୟକ୍ତି
ରେ ଅବେଦନ ହୁଏ । ମଇ ୪ ୨୯ ବା

ଉପଦେଶ ଅର୍ଥାତ୍ ସରଳୀ ଦେବର

ମହୋତ୍ସବ ।

ନୂତନ ବା ସୁବନ୍ଧନ ବା ୦ ୩ ହରେ ଅବେଦନ ହୁଏ ।
ଏଥିରେ ଉପମୋକ୍ଷ ପାଏ, ନାହିଁ । ମଇ ୪ ୨୯
ଇନ୍ଦ୍ର ପଦସ୍ଥାନ, ଦେହରେ ଯେତେ ବୃଦ୍ଧି ଅ ଶରଣୀ
ଓ ପାରା ବା ମଧ୍ୟରେ ବା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲେ ସପ୍ତାହ
ମଧ୍ୟରେ ଅବୋଦନ ହୁଏ । ଅତି କେବେ ସେ ରୋଗ
ହୁଏ ନାହିଁ । ମଇ ୪ ୨୯

ମେଢ଼ ଗୋବର ମହୋତ୍ସବ ।

ମଇ ୪ ୧୧ ବା ସୁନାତରଂ ଅପରେ ପୁରୀର ଉତ୍କଳାତ୍
ହୁଏ । ଏଥିରେ ଶ୍ରୀ ସୁବ୍ରତ ସମସ୍ତଙ୍କର ନୂତନ ବା ସୁନାତରଂ
ମେଢ଼ ଏବଂ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଅବୋଦନ ହୁଏ ।

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ ଦେବୀ ।
ପାଲପାଲ ଛାନ୍ଦ ।
ଠୁଁଠୁଁ ଗୋଷ୍ଠ

ଗବଶ୍ଟିମେଘ ସିଦ୍ଧୋଳା ଯେହୁପିଉଛ ।
ଏହା ବୃତ୍ତବେଦରେ ବୁଦ୍ଧମାନଙ୍କର ପଦବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଠ
ଶିଷ୍ୟ ହୋଇ ବ୍ୟବହାର । ବନ୍ଧବତାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଥମ
ଉଚ୍ଚବେଦୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କର ବହୁ ସ୍ତରୀୟ
ବନ୍ଧବତା ବୋଧାତରଂ ବାର୍ଦ୍ଧନର ସୁବନ୍ଧବେଶେଷକ ମଦ-
ହରେ ଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ ଦେବର ମିତ୍ରପାରେ ପଥା—
ବାଦମାସର ସହର ୪ ଅକ୍ଟୋବର ୪୫୩ । ୮ ଅକ୍ଟୋବର
୪ ୧୧ ବା । ୧୫ ଅକ୍ଟୋବର ୪ ୨୯ ମଇ ମଦର ।

ମୁଦପତ୍ର ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୭ ଟ
୧୪ ଟ

୦। ୮ ରୁ ମାତ୍ର ଅପ୍ରେଲ ୧୯୩୭ ମସିହା । ମୁ। ଚିତ୍ର ୧୨୮୭ ୧୨୮୯ ମାତ୍ର ପତ୍ରିକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବିକାଶ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫୯	ଟ ୨୯
ତାଦମାସିକ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ମହାନଦୀ ଉତ୍କଳ ବାରିକମାସୁଣୀ ମହଲୁ-
ମାରୁ ସମ୍ଭାବ ପାଇଅଛି କି ଅଗାମୀ ମଇ ମାସ
ତା ୧ ରଖଠାରୁ ତା ୩୧ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହା-
ନଦୀ ଏବଂ ଚହୁଁରୁ ବାଦାରି ଥିବା ଭାଲଦଣ୍ଡା
ମାରୁଣୀ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଏବଂ ଦାଇଲେବଲ
ଜ୍ଞାନମାନ ବାର୍ଷିକ ମସୂମଲ ସକାଶେ ଶୁଣିଲ
ପଡ଼ ରହିବ । ଏ ସମୟରେ ସରକାରୀ ଜାହାଜ
କମ୍ପା ମହାନଦୀ ନୌକା ଉଦ୍ଧାରୀ ସାଧାରଣ
ବନ ହେବ ।

ଏବଂ ନିମ୍ନର କାଗଜ ସବୁ ଦେଖି ମୋକଦମାର
ପ୍ରକୃତ ବସୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଯୋଗ୍ୟତା-
ଦ୍ୱାରା ସେ ମାମଲଭକାର ଏବଂ ଓଜାଲକର
ଅଜନ ବର୍ଜନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନୁମୋଦନ
ଅବଳମ୍ବେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାକର୍ଷ୍ୟନ ସାହେବଙ୍କ
ସମ୍ପର୍କରେ ଏହିପରି ଶୁଭସମ୍ଭାବ ଶୁଣିବୁ ବୋଲି
ନିସ୍ତୟ କରିଅଛି ଦାଇଲେବଲରେ ଏହି ପ୍ରକାର
ଜଜମାନେ ଅସନ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।

ସରେ ରହି ସୁସମ୍ପର୍କଦ୍ୱାରା ଅନୁମାନକର
ଉପକାର କରିବାକୁ ବୁଝି କରିବେ ନାହିଁ ।

କଟକ ରାଜନୀତି କଲେଜର ପ୍ରିକସିପଲ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏକର ସାହେବ ଶିକ୍ଷକଗଣର ନିମ୍ନ-
କର କର୍ମଗୁଣର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଗତ ହେବୁ-
ଏକ ମାସ ତା ୧ ରଖଠାରୁ ଉନ୍ନତ ପାଇ-
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗତ କଲେଜର ଗଜେଟରେ ଏହା
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ଅନୁମୋଦନ ଅପାକରୁ
କି ଏହାକର ଉନ୍ନତ ହେବ କଲେଜର
ଉନ୍ନତ ହେବ ଏବଂ ଅଗାମୀ ପରୀକ୍ଷାରେ କି, ଏ
ପରୀକ୍ଷାର ସନ୍ତୋଷଜନକ ଫଳ ଅନୁମୋଦନ
ଦେଖିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବୁ ।

ବଙ୍ଗଳାର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ମାନ୍ୟବର
ସରୁ ଅସଲ ଉତ୍କଳ ବାବାଦୁର ବଲଭସୁ ଗୁରୁ-
ଭବସୀୟ ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ ସଭାର ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟ-
ନୁସଲା ପଦ କି ଯାହା ସରୁ ଏକପାଇଁ ଶେର
ସାହେବ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବାରୁ ଶୁନ୍ୟ
ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ ନିୟୁତ ହେବାରୁ ତାଙ୍କ
ମାସ ତା ୨୪ ରଖରେ ଯେକେ ନାନକ ଜାହା-
ଜରେ ବଲଭସୁ ଯାହା କରିବାର ସ୍ତ୍ରୀର ହୋଇ
ଅଛି ଏବଂ ସରୁ ରବିବିଷାମସଲ ସାହେବ ବଙ୍ଗ-
ଳାର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ନିୟୁତ ହୋଇ ସା-
ମଲାରୁ ଗୁର୍ଜି କେବା କାରଣ ଅସୁ ଅଛନ୍ତି ।
ସରୁ ଅସଲ ଉତ୍କଳ ସେମନ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକ
ବଲଭସୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କର୍ମ ତାହାକର ଉପଯୁକ୍ତ
ହୋଇଅଛି ଫଳତଃ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁରୁକାର୍ଯ୍ୟରୁ
ଅନ୍ତର ରହି ନ ପାରିବ । ଅନୁମୋଦନ
ଏକାନ୍ତ ବ୍ୟାପ କରୁ କି ସେ ଉତ୍ତମ ଅପା-

କଟକ ଏବଂ ବରଗର ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ
ବିଜଳଜାତ ବସି ଅଛି ପୁଣି ତହିଁରେ ସାଧା-
ରଣ ନିୟମରେ ତାର ସବାଦ ସାଧାରଣ
ଦେଉଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେମାସ ହେଲ
ଟେଲିଫୋନର ବନୋବସୁ ହେବାରୁ ଉକ୍ତ
ଦୁଇସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ କଥାବର୍ତ୍ତାଦ୍ୱାରା ସବାଦ
ସାଧାରଣ ହେଉଅଛି । ଟେଲିଫୋନ ଯତ୍ନ
ପାଠକମାନେ ଜାଣନ୍ତି ପିଲମାନେ ଦୁଇଟା
ବାର୍ତ୍ତମାନରେ ଦୌଡ଼ିବ କି ଦୁଇଟି କଥାବର୍ତ୍ତା
ହେବା ଖେଳ ତହିଁର ଅଦର୍ଶ ଅଟଇ । ବଙ୍ଗଳ
ବଲରେ ଏମନ୍ତ କୌଶଳରେ ଏହି ଟେଲି-
ଫୋନ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୂରପ୍ରକଣସତ୍ତ ନିର୍ମାଣ ହୋଇ-
ଅଛି ଯେ କଟକ ଓ ବରଗର ୮୦ ମାଇଲ
ରୁତାରେ ଅବସ୍ଥିତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କଟକ ତାର
ଘରେ ଥିବା ସତ୍ତ ପାଖରେ ହେବୁ କଥା
କହିଲେ ବରଗର ଯତ୍ନ ପାଖରେ ଥିବା ମନସ୍ୟ
କାହା ଶୁଣୁ ପଛ ଏବଂ ତାହାର ଉତ୍ତର ଏଠା
ଲୋକର ବର୍ଣ୍ଣଗୋତର ଦେଉଅଛି । ଟେଲି-
ଫୋନ ମଧ୍ୟରୁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବଡ଼
ଅସ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥିରୁ ଅଧିକ କେତେ
ଅସ୍ତର୍ଯ୍ୟ କଥା ଏହାଦ୍ୱାରା ସାଧ୍ୟ ହୋଇ ପାରେ
କାହା କିଏ ବଳନା କର ପାରିବ ?

ବାବୁ ଶାନ୍ତନାଥ ବାନାର୍ଜ୍ୟଙ୍କ ଅହୁତ ମତେ ଗତ ସପ୍ତାହ ଶୁକ୍ରବାର ଅପରାହ୍ଣ ୯ ଓ ୧୦ ସମୟରେ ଏ ଜଗତବାସୀ ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ବନଶା କଲେଜର ବୃତ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିଲେ । ଏହାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ହେବ । ଶାନ୍ତବାବୁ ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ଦେଶ ହିତୈର୍ଷୀ ଏବଂ ସାଧାରଣ ହିତକର୍ମକାରୀ ଯାହା ଦେଲେହେଁ ସେ ଧନୀ ଅଥବା ଉଚ୍ଚପଦ-ବିଶିଷ୍ଟ ନୁହେଁ ତାହାଙ୍କ କଥାରେ ଏବେ ଲୋକ ଜମା ହେବାର ଏକମାତ୍ର ଅର୍ଥ ଏହି ଅଟଇ କି ଶାନ୍ତବାବୁଙ୍କର କଣ୍ଠକର ଜମା ଅଧିକାରୀ ପ୍ରକାଶ ବାଧ୍ୟତାକୁ ଚାହିଁ ପ୍ରକାଶକର କରବାକୁ ସେ କେହି ପ୍ରତିମର୍ଣ୍ଣ ହୁଅଇ ତାହା ଶୁଣିବାକୁ ସେମାନେ ଅସ୍ତ୍ରୀ ସହର ଆସନ୍ତି ବାସ୍ତବରେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅପରାହ୍ଣ ଦୁଃଖ ସେ ପ୍ରକାର ବସ୍ତୁତା କଲେ ତାହା ଶୁଣିଲେ ଏମନ୍ତ ପକ୍ଷୀ ମନ ନାହିଁ ସେ ଚାହିଁରେ ଦୟାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ହେବ । ଶାନ୍ତବାବୁଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରକାଶ ଦୁଃଖ ଶୁଣିଲେ ଚାହିଁ ହୋଇ ଶୁଣିଲେ ଦର-ଖାସ୍ତ ପଠାଇବାର ପୁର ହୋଇଅଛି ।

ମିତ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ଏହି ସମ୍ଭାରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ଜଣେ ପ୍ରକାଶକର ଶୁଣିଲେ ସେ ଅନୁମୋଦନଠାରୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଦିଅନ୍ତା । ଜନସଂଖ୍ୟା ଶେଷ ଗଲେ ଚାହିଁ ସକାଶେ ପୁରସ୍ତ ଦାୟୀ ନୁହଇ । ଘରର ମଲ୍ଲିକ ପାଣି ଘରେ ମାରିବା ବାସ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣିଲେ ବସ୍ତୁ ହେବ ଏହିପରି ନାନାଦିକ୍ଷ ସେବେ ସହଜୁ ତେବେ ହିତସ ଦେଇ କେଉଁ ଲକ୍ଷ ? ଅନୁ-ମାନେ ଅନୁସୈଧ କରୁଁ ଦାବମମନେ ଏ ଲକ୍ଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅରେ ହୁଏତମ କରବେ । ପ୍ରକାଶକର ସେ ସାଧାରଣ ମତ ନାହିଁ ଏ କଥା ଅଜ୍ଞ ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ ତେବେ ସେମାନଙ୍କର କେହି ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ ଅପରା ମତ ଜଣାଇବାର ଉପାୟ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଶାନ୍ତବାବୁଙ୍କ ଯୋଗେ ଏ କଥା ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରୁଁ ଏଥିପାଇଁ ତାହାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉ ଅଛୁ ।

ଏ ଜଗତର ପୁରସ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ୍ୱର ବାବୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ବରୁଣ ନାମରେ ତୁଳନମତ ମୋକଦ୍ଦମା ହୋଇଅଛି । ମୋକଦ୍ଦମାର ଦୁଗ୍ରନ୍ଥ ଏହିପରି ବସ୍ତୁ ଅତି ସେ ଗତ ସୋମବାର ଏ ଜଗତର ବିଖ୍ୟାତ ଠାକୁର ଉତ୍କଳୀୟ ଜଣେ

ଶାନ୍ତବାବୁଙ୍କ ନିବାରେ ଯମନା ସହ କର ବାବା ବଜାଇ ମନରୁ ଯେଉଁ ଅସ୍ତ୍ରୁଲେ । ପାଷାଣ ପୁରାଣୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ବାବୁ ଯାହାବାଲଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବଜାଇବାକୁ ନିଷେଧ କରିବାରେ ସେମାନେ ତୁଳି ହୋଇ ଶୁଣି ଗଲେ ମାତ୍ର ମନର ସାଙ୍ଗରେ ପୁନର୍ବାର ସଂଲାର୍ଜନ ଅରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଶ୍ୟାମବାବୁ ସେଠାରୁ ଦୌଡ଼ ଯାଇ ଯଥେଚ୍ଛାରୂପେ ବାତ ଚଳାଇଲେ । ଏଥିରେ ମନରର ଜମା-ଦାର ଠାକୁରଙ୍କୁ ଅପମାନ ଓ ପାଲଟା ଓ ମୁ-ଦଙ୍ଗ ଶୁଣି ପକାଇବା ଏବଂ ମାତ୍ର ଶାନ୍ତବାବୁ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ମାତ୍ରପିଟି ଅପରାହ୍ଣରେ ବେ-ଶ୍ୱରେ ନାଲିଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳୀୟ ଓ ମୁଦଙ୍ଗ ଏବଂ ପରାଅଦଳ ଦେହର ଦାଗ ଦେଖି ସୁଦା ବେଶ୍ ମାଜୁଷ୍ଟିକ ଆସନି ଉପରେ ସମନ ନ କରି ଆଗେ ମୁଦେଇଠାରୁ ପ୍ରମାଣ ନେବା କରଣ ଚଳଇମାତ୍ର ତା ୧୨ ରାଜ୍ୟ ଧର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ମାଜୁଷ୍ଟିକର ଏପରି କର୍ଯ୍ୟରେ ଅନୁମୋଦନ ଦୁରାଣ ଦେଇ ଅଛୁ । ଏବେ ପୁରସ୍ତର ନାମକୁ ଲୋକେ ଅରବର ଦୁଗ୍ରନ୍ଥେ ତାହାଙ୍କ ସମତା ଅମୀନ ଲକ୍ଷା କଲେ ନାନା ଅଭ୍ୟାସର କର ପାରିନ୍ତି ଏହି ଦେହକୁ ଲୋକେ ତାହାଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରପାତର ହେଲେ ସୁଦା ସହଜରେ କାଲିଶ କରବାକୁ ବାଧାଲୁ ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ କେହି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରପାତର ହୋଇ ନାଲିଶ କରିବାକୁ ସାଧ୍ୟା ଦେଲେ ଏବଂ ଅଭ୍ୟନ୍ତରର ନିଦର୍ଶନ ଦେଖାଇଲେ ସୁଦା ଯେବେ ମାଜୁଷ୍ଟିକ ସମନ କରିବାକୁ ଦୁଆ କରବେ ତେବେ ପୁରସ୍ତ ପଥର ସମନ ହେବେ ? ପୁରସ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ୍ୱର ଶାନ୍ତବାବୁଙ୍କ ହୋଇ ସେବେ ଶାନ୍ତିରଙ୍ଗ କର ଶାନ୍ତି ତେବେ ତାହା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ମୁରୁତର ଅପରାହ୍ଣ ଅଛଇ ଏବଂ ଚାହିଁ ଉତ୍କଳ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ବିଶ୍ୱର ଅବଶ୍ୟକ ।

ମିତ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଠାକୁ ବନେ ବସୁ । ଏ ଜଗତର ମିତ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଠାକୁର ନୁତନ ବନୋବସୁ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଆଇତାଳ-ସାରେ ଠାକୁ ବନୋବସୁର ବିଧି ଏହି କି ବନି-ସକରମାନେ ମିତ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଘର ଲକ୍ଷ୍ୟାଦ ଶ୍ରେଣ କରୁ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅବସ୍ଥା ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୁଦା ପ୍ରତି ତର ବାଦା ଉପରେ ଉଚ୍ଚତଃତାକୁ ଧର୍ଯ୍ୟ କରବେ ଠାକୁର ଉତ୍କଳୀୟା ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ହୋଇ ଅଛୁ । ବାବାର ଏକା ଅସୁଦୁଷ୍ଟିରେ ଠାକୁ ଧର୍ଯ୍ୟ

ହେବ ଏପରି ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ ଲେଖା ନାହିଁ କମ୍ପା ଅଭ୍ୟନ୍ତର ମର୍ମ ସହର ତାହା ସଙ୍ଗତ ନୁହଇ । ଚାହିଁ କାରିଶ ଏ ପକ୍ଷେ ନ୍ୟକ୍ତ ହେବ ଏଥି ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତନାମକରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମତେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଥିଲ ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଅନୁଚିତ କେତେକ ଲେଖିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଏଠା ମିତ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏକ ନୁତନ ନିୟମ ବାଦାର କରିଅଛନ୍ତି । ମିତ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ମତକୁ ଏବଂ ଦତ୍ତ ମତକୁ ଅପସରୁ ମାସକୁ ଟ ୨୯୯୯ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ଦେଇନ ପାଉଥିବା ସମସ୍ତ ବର୍ମବୁଦ୍ଧ ଚାଲିବା ଅଣାଇ ସହକାରୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମସ୍ତ ମାନଙ୍କୁ ସାଦେ-ବନ୍ଦୁ ଅର୍ପଣ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଅପରା କଲେଜରେ ବସି ପଢ଼କର ଏକ ଟଙ୍କା ଦରରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଟାକୁ ଧର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ଯେବେ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀୟରେ ଟାକୁ ଧର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବୋଲିଯାଏ ତେବେ ବାସ୍ତବରେ ଅ-ଭ୍ୟନ୍ତର ଅର୍ଥ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ହାତରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଶୁର ଦୂର୍ଦ୍ଦା ନିବ ବାହାଙ୍କ ଉପାକୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦେଲେକରୁ ଦେବ । ଏହା ଦେଲେ କେତେ ଦୁଗ୍ରନ୍ଥ ବିଖ୍ୟାତ ହେବ ତାହା ଶାନ୍ତବାବୁଙ୍କ ଅନୁମୋଦନେ ଅନୁମୋଦନେ ଅନୁମୋଦନ କର ପାରିନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଶାନ୍ତବାବୁ ମାଜୁଷ୍ଟିକ ସାଦେକ ଯେପ୍ରକାର ବନୋବସୁ ଅରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ୍ୱର ବା ଅସୁ-ଦର ଅଛଇ ମିତ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଠାକୁ ନୁହେ ଦାରଣ ଯେ ସମସ୍ତ ବିଷୟପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି କମ୍ପ ସେଣ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଠାକୁ ବନୋବସୁ କରିବା ଉଚିତ ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରକାରୀ ସମ୍ପା ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ । ପୁଣି ଏହି ଅସୁଦର ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରୁ ସେ ଧର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଅଛୁ । ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ୍ୱର ଠାକୁ ଯେତେବେଳେ ନିତାନ୍ତ ଉତ୍କଳରେ ସରକାର ଲୋକଥିଲେ ତେବେକେଲେ ସୁଦା ବାବୁଙ୍କ ଦୁରପତ ଟଙ୍କାର ଅସୁଦୁ ଶୁଣି ଦେଇ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ୍ୱର ଠାକୁରେ ଟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସୁ ଶୁଣି ଯାଇଅଛି । ଏପରି ଦେବାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଧି ଅନୁସାରେ ବାବୁଙ୍କ ଟ ୨୦୦୦ ଦେଇନ ବିଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିତିକାଶକୁ ମୁକ୍ତ ପାଲ ଅଛି । ଏ ସମସ୍ତ ବୋଲିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି କି ତାହାର ଅସୁକୁ ତାହାର ଅବସ୍ଥାର ସରମାପକ ବୋଲି ବଲେ ସୁଦା ଅନୁଚା ଯାହାର ମାସିକ ଦେଇନ ଟ ୧୫୯୯୯୯ ତାହାକୁ ନିତାନ୍ତ ଦୁଃଖୀ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ପୁଣି ସରକାର ଟ ୧୯୯୯୯ ପ୍ରତି

ଧରଲେ ସ୍ୱକା ଟାକୁ ବେତନଭୋଗୀ ଚାକରର ମାସିକ ଟାକୁ ଏକ ଅଣାରୁ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି । କିନ୍ତୁ ମାନସ୍ଥି ସାହେବ ଇଡ଼ାଠାରୁ ସ୍ୱକା ଏକ ଅଣା ଟାକୁ ନେବେ ଏଥିରୁ ଏହି କଥା ବାହା-ରୁଅଛି ଯେ କୌଣସିମତେ ଟାକୁ ବୁଦ୍ଧି କରିବା ତାହାଙ୍କ ମନର ଗଢ଼ ଅଟଇ ସୁତରାଂ ଏପଣି ଲୋକଦ୍ୱାରାରେ ସୁତରାଂ ଦେବା ଅବ୍ୟକ୍ତ କଠି-ନ ଅଟଇ । ଏକେତ ନଗରବାସିନୀମାନେ ଖାସମା-ଦାରର କଠିନ କମାରେ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ତହିଁ ଉପରେ ମିତ୍ତନସିପାଇଁ ଟାକୁର ଏପରି ବୁଦ୍ଧି କଟାବାଅରେ ଲୁଗା ଲଗାଇବା ଦେବ ।

କାହାର ବେତନ ସେ ତାହାର ଅବସ୍ଥାର ପରମାପକ ନୁହଇ ତାହା ଦେଖାଇବକୁ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରୟୋଜନ ନ ରଖେ । ଅନେକ ଲୋକ ମାସକୁ ଟ ୨୦୦ କା ବା ଅଧିକ ବେ-ତନ ପାଇ ତହିଁରେ ଖୁସିଏ ସୁଲଭ ବସା ସ୍ୱକା କରି ନ ପାର ଅପଣା କୁଟୁମ୍ବ ଅଥବା ବନ୍ଧୁ ବସାରେ ରହି କୌଣସି ରୂପେ ଭଜପାତ କରିନ୍ତି । ଏମାନେ କଦାଚ ଟାକୁର ପାଖ ନୁହନ୍ତି ନା ଏହାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ନ । ମିତ୍ତନସିପାଇ-ପାଇଁ ଏହାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅଛି । ଅଧିକ ବେତନ ପାଇବା ଦିଲ୍ଲିକ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱକା ମାନ ବେତନରେ ସ୍ୱାମୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ହୁଅନ୍ତୁ ନା । ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଟ ୫୦୦ କା ବେତନ ପାଇଲେ ସ୍ୱକା ତାହାର କୁଟୁମ୍ବ ଏବେ ସେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଟ ୨୦୦ କା ବେତନଭୋଗୀ ଚାକର ଯେ କହୁଛନ୍ତି ନୁହଇ ତାହାଠା-ରୁ ମନ ଅବସ୍ଥା ହେଉ କରିଇ । ଏହିପରି ଅନେକ ଅବସ୍ଥା ଦିନମାନ ରହିଅଛି । ସନ୍ତୋଷ ରେ ବେତନ ସଙ୍ଗେ ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧିକ ବହୁକୃଷ୍ଣ ଦେଖି ଇତ୍ୟାଦି ନାନା କଥା ମିଶାଇ ବେତନରେ ଲୋକର ଅବସ୍ଥାର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ମିଳଇ ଏକ ଏହି ଭାବଣ ଅନେକ କର୍ତ୍ତମାନେ କମିଶ୍ନରକୁ ସ୍ୱୟଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଟାକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ନିୟମ କରିଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏବେ କଥା ବଦଳିବି ଅଦୈ ମିତ୍ତନସିପାଇ-ପାଇଁ ମଧ୍ୟରେ ଯାହାର ବସା ପାଇ ଖଣ୍ଡେ ନାହିଁ ତାହା ଉପରେ ସ୍ୱକା ଟାକୁ ବସୁଅଛି ।

ଏଥର ପ୍ରଶ୍ନ ଏହି ହେଉଅଛି କି କମିଶ୍ନର-ମାନେ ଅଲଗାଲଗାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାଧା ସ୍ୱକା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଏ ସମସ୍ତ ବେତନ-କାହାଣୀ ବା-ହୁଡ଼ି ? ଏଥିରୁ ଉତ୍ତର ଏହି କି ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡ

କମିଶ୍ନରମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅତି ଗୁରୁତର ଭାର ଅର୍ପଣ କରିଅଛନ୍ତି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ତାହା ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତ ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ସେମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ କରି ନାହାନ୍ତି । କମିଶ୍ନରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶର ସ୍ୱାର୍ଥୀନ ମତ ନାହିଁ ଅଥବା ସ୍ୱଲ୍ପେ ବ୍ୟକ୍ତି କରି-ବାର ସାମର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ସେମାନେ କେବଳ ହୁକୁ-ରକା ଯୋଗୁ ଏ ଭଳି ଲୋକ ଅଟନ୍ତି । କେହି କମିଶ୍ନର ଇଂରାଜୀ ନ ଜଣିବାରୁ କିଛି ନ ହୁ-ଇଁ ଅନେକ ସମୟରେ କେବଳ ଦାକମଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଦେଖି ହିଁ ନା କହୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେହି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପ୍ରଭୃତ ଦାକମଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବସି ପା-ରିଲେ ଏହି ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଲାଭରେ ବିଭୋଳ ହୋ-ଇ ଯଥାସାଧ୍ୟ ମନ ଯୋଗାଇବାରେ ହୁଇ କରିନ୍ତି ନାହିଁ କେହି ଅବା ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ଲାଭ ଅଣା-ରେ କିଛି କହନ୍ତି ଓ ତାହା ପାଇଲେ ଦାକମଙ୍କ ଉକ୍ତି ସାଧନ କରିନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଦୂର ଚାଲି ଜଣ ସ୍ୱାର୍ଥୀନ ମତର ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଏପ୍ରକାର ଅବସ୍ଥାରେ ତାହାଙ୍କ ମତ ସ୍ଥିର ରହି ପାରେ ନାହିଁ ତହିଁ ସେମାନେ ସରକାରୀ ସିବାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ ଅଥବା ଗଲେ ମଧ୍ୟ ତୁଳି ହୋଇ ବସନ୍ତି । ଅନୁମୋଦନ କମିଶ୍ନର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ମନେ ନରୁଅଛି ଯେ ଏହା ଗୋଟିଏ ସୁଅଙ୍ଗ ଅଟଇ ଏବଂ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ଏହା ଉଠି ଯାଇ ଟାକୁଦାତା ମନୋମାତ ଅନୁସାରେ କମି-ଶ୍ନର ନିୟମ ଲୋଭାତ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟ-କିତ ହେବ ଟାକୁଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ତଦନୁ-ରୁଲ ଅନ୍ୟଥା ଭଲ ଗଢ଼ ଦଣୁ ନାହିଁ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଅସମାଜିକର ନିଜ ସାହେବ ଦାଲେସର ଚୌଦ୍ୱାର ଅନେକାଦ ଦେଇ ଅସି ଅଭାଗୀ ସୋମବାର ଏଠାରେ ବେତନ କରିବାର ସମ୍ଭାବ ଅଛି । ଏଠା କେବଳ ଚାଷପତ୍ରର ଅଧିକାରୀ ପର୍ତ୍ତ ବାବୁ ଭଲଭଲ ଦାସ ଦୁଇମାସରୁ କୃଷି ହେବାକୁ ଅଧିକାରୀ ପଦ-ଦେଇ ପି ବଲେସାମାୟୁକ୍ତ ତାହାଙ୍କ କମରେ ଏବେ କମିଶ୍ନର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଶେଷରୁ ମହାତ୍ମା ସ୍ୱାୟଂ ଦେମାସ ଦେବ ଏଠାର ଦାକମେଣ୍ଡେଣ୍ଡ ସୁପ୍ରଶକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଉପସମାପ୍ତେଣ୍ଡେଣ୍ଡ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବେ, ଡ, ପ୍ରକୃତ ହତ୍ୟା ହେବାକୁ ବାଧୁ କନ୍ଦୁପିତର କାର୍ଯ୍ୟା ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ତାହାଙ୍କ ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ଅସୁଅଛନ୍ତି । କନ୍ଦୁପିତର ବାବୁ ବହୁତଦିନରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାକୁ ବାହାର ଯିଲେ । ଦୋଷ ବେତନର ଅନୁର୍ଦ୍ଧ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କରେ ଅଛନ୍ତି ସଂତୋଷ ଘଣ୍ଟି ଅଛି । ଭଲ ଓ ବହୁତାବେଶମାନେ ବର୍ଷ

ଶ୍ରୀମତ୍ତ ଦୋଷକ ବଦ ଅଛନ୍ତି । କେବଳ ନିରୁପାୟ କମି-ଶ୍ନରମାନେ ଶ୍ରୀମତ୍ତ ପରିଚାଳନାରେ ଅଛନ୍ତି ହୋଇ ପିତ୍ତକର ବହୁତମ ପଦ ଅଛନ୍ତି ! ର, ପ, ରଙ୍ଗରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଚୀନ ବଦର ବଳ ଉତ୍ତରୁପେ ବ୍ୟବହାର ଦେଇଅଛି । ମିତ୍ତନ ନାମକ ଜଣେ ଲୋକ ଶ୍ରୀମତ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷରୁ ବହୁତ ପଞ୍ଚା ନେବାପାଇଁ ଅବେଦନ କରିଅଛନ୍ତି । ସେହିଦିନରେ ଏକପ୍ରକାର ମାତ୍ର ଧବ ପଡ଼ିଅଛି । ଏହାର ଅନ୍ତର କଟପର୍ତ୍ତ ମନୋପଦ । ମନୋପଦ ପଦ ମସ୍ତକ, ବେଶ, ଚାନ୍ଦି ମତ୍ତ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଅତି ଚୟୋକ୍ତ ଅପର ପାତ୍ରରେ । ଏମାନେ ଜାଲରେ ଧବ ପଡ଼ଇ ବେଳେ ଦାତ-କାବ ମନୋପଦ ପଦ ଜାଲ ପ୍ରତ୍ୟାକାର ଦେଖା କରିନ୍ତି । ଏହାଙ୍କର ଶ୍ରୀମତ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ମାତ୍ର ପଦ । ପଦେ ଚତୁପଦରେ ଅଧିକ ମନୋପଦ ଓ ଅଧିକ ମାତ୍ରର ଉପ ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ତାଙ୍କ ଅଧିକରେ ଗଣ୍ୟ କରି ନ ହୁଏ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିବାକୁ ଜଗାଣର ପତଳ ହବ ମିତ୍ତ ନୁହେ । ର, ମି । ଅନୁମୋଦନ ମାସରେ ରୁପମହାପ୍ରକାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଦେଖିବା କାରଣ କମିଶ୍ନର ଏକ କମିଶ୍ନର ନିୟମ ବଦ ଅଛନ୍ତି ଏହର ସରକାର ଅଠକର ଜୋରାଟ ଅଛି ଏମାନେ ସୁଅଙ୍ଗ ମହାତ୍ମାମାନ ନିୟୁକ୍ତ ବଦ କାର୍ଯ୍ୟ ବଦବେ । ଅଭାଗୀ ବାହାଣେ ତାହାର ଯୋଗ ସାହେବ ପ୍ରୋପିଡେ-ନ୍ସି ବାଲେକର ଠାକୁରର ଅଧ୍ୟାପକ ନିୟୁ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ନିୟମ ସଂକଳନ କମିଶ୍ନରଦେଖାଯା ଅଛି । ସୁଅଙ୍ଗ ଦେଖା ହେଉଥିଲେ ସିଖା କରପରେ । ସୁଅଙ୍ଗ ବଦ ହୁଇ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଦେଖିଲେ ସିଖା ଦେବେ । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ କେବଳ ଓ ଅଧିକ ଅବଦୁର ଉତ୍ତମାନ ଦାକମର ଉତ୍ତରପର୍ତ୍ତ ଅଠକର କହୁବା ସଦା ଅନୁକର ଅଛନ୍ତି ବଦ ସେ ହୁଇବୁ ସିବାଦ ସମାବଦା ଅଛି । ବଜାର ମାତ୍ରର ଶେଷ ଦଶପାଦେକ ଅଛନ୍ତି କେତାର ପ୍ରଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଦିଏ ବଦପ୍ରଶ୍ନ ବାସନ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କେତେକଦିନ ପ୍ରତିପା ଅଛନ୍ତି ତଦା ହୋଇ ଅଛି । ଏହି ଅଛନ୍ତିରେ କେତାର ପ୍ରଦେଶର ସିଖାପଦର ସନ୍ଧି ପ୍ରକୃତ ମୁତ ତ ଦେବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଏହି ଅଛନ୍ତି ଏକା କନଡ଼ାର ଦେବ । ଦାତପ୍ରକାର ବଦରତା ଏହାହାବ ଜଣେ ଦେବ ଦେବାର ସମାବଦା ତାହା ହେଲେ ଏହାଙ୍କର ସଂକଳନେ ପ୍ରକୃତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟର ଚକ୍ର ସୁଖା ଦେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାତ୍ମା ସୁଅଙ୍ଗ ଦାକମ ଦାକମ ପଦପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖି ଟ ୨୦୦ କା ମୁଦର ବାଣିକ ବୁଦ୍ଧି ଉତ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଦିଏ ଏବଂ ଦେଖି ନିୟମ ଉପଦେଶକ ପ୍ରକୃତେ ଟ ୫୦୦ କା ଉତ୍ତର ବଦ ଅଛନ୍ତି ସେ ଉତ୍ତର ସୁଅଙ୍ଗ ଉତ୍ତରୁ କେବଳ ସଂକଳନେ ଉତ୍ତର । ସୁଅଙ୍ଗ ସଂକଳନକ ସଦ୍ୟ ଲେଖନ ଓ ଶିଳ୍ପ ସିଖା ନିର୍ଦ୍ଦିଏ ପ୍ରଦେଶ କେତେକ ଦେଖିବୁ ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତରଦେବୁ ଠାଉ-ବାର ହବୁ କରପ୍ରକାର ଉତ୍ତର ସାହାବ ନିର୍ଦ୍ଦିଏ ଦେବର ନିର୍ଦ୍ଦିଏମାନେ ବାଣିକ ହୁଇବାର ହବା ବାଦ କରବାକୁ ପ୍ରକୃତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କମିଶ୍ନର-ମାନେ ଏ ଉପଦେଶକ ପଦ୍ୟାଦ୍ୟାମା ଦେଲେ ବଦ ସୁଅଙ୍ଗ ଦେବ । ବୁଦ୍ଧେଦାର ମହାତ୍ମା ଦେବା ସ୍ୱାର୍ଥକାରେ ବଦ-କାରେ ଶାସିତ ଦବା ଉତ୍ତରପର୍ତ୍ତା ସଂକଳନେ ସୁଅ

କରକଳାପାଳକ

ସାମ୍ବାଦିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୭

୧୯୧୫

ତା ୧୯୧୫ ମାସେ ପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦନା ମସିହା । ମା. ଦିଗ୍ରୀ ୧୯୧୫ ମାସ ୧୯ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶ

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ଷାୟ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫୯	ଟ ୨୯
ତାଳମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଓ ଚଳନ ଶକ୍ତି କୃତ ଓଡ଼ିଶା ରୁଗୋଳର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବାହାରିଥିବା ଏକ ଅନୁମୋଦିତ ଚିହ୍ନକୁ ଏକାଧାରରେ ପାଳି-ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର କୃତଜ୍ଞତା ସହଜ ଶ୍ରୀକାର କରୁଅଛୁ ଏଥିର ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନେକ ପରବର୍ତ୍ତୀତ ଦେଖି-ଅଛୁ ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ନୂତନ ବିଷୟ ଅବସରାନ କର ଅଗିବାରେ ପ୍ରଜ୍ଞାକାର ଯଥା ସାଧ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଓ ସହ କରୁଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାକୁ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୁଗୋଳ ବୋଲିଲେ ଅଭୁକ୍ତି ଦେବ ନାହିଁ । ପ୍ରସ୍ତୁତର ମୂଲ୍ୟ ପୁଞ୍ଜ ପ୍ରାୟ ରହିଅଛି ଅତୁର ପୁଞ୍ଜ ବିଷୟ ଅଟଇ ।

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଓ ଚଳନ ଶକ୍ତି କୃତ ଓଡ଼ିଶା ରୁଗୋଳର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବାହାରିଥିବା ଏକ ଅନୁମୋଦିତ ଚିହ୍ନକୁ ଏକାଧାରରେ ପାଳି-ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର କୃତଜ୍ଞତା ସହଜ ଶ୍ରୀକାର କରୁଅଛୁ ଏଥିର ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନେକ ପରବର୍ତ୍ତୀତ ଦେଖି-ଅଛୁ ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ନୂତନ ବିଷୟ ଅବସରାନ କର ଅଗିବାରେ ପ୍ରଜ୍ଞାକାର ଯଥା ସାଧ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଓ ସହ କରୁଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାକୁ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୁଗୋଳ ବୋଲିଲେ ଅଭୁକ୍ତି ଦେବ ନାହିଁ । ପ୍ରସ୍ତୁତର ମୂଲ୍ୟ ପୁଞ୍ଜ ପ୍ରାୟ ରହିଅଛି ଅତୁର ପୁଞ୍ଜ ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ମାନବର ସର ଅସଲ ଲଜନ ଅପେ ପ୍ରାର୍ଥନା କର କଲକସ୍ତୁ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସଭାର ମେମ୍ବର ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ସର ଏକବିନ ସେ-ରକ୍ଷ ପଦ୍ୟଶୃଙ୍ଖଳ ଦେହାରୁ ମହାମାନ୍ୟ ବଜ-ଲଟ ଉପନ ବାହାଦୁର ମାନବର ଲଜନ ସାହେବଙ୍କୁ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଗ କରିବା କାରଣ ଗୋପନରେ ଲର୍ଡ଼ ହାଟିଂଟନକୁ ଅନୁ-ରୋଧ କରିବାରେ ଉଦ୍ୟତରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ-ଅଛି । ଲଜନ ସହେବ ନିଯୋଗ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଏକଥା ବିଚାରାତ୍ମକ ଜାଣି ନଥିଲେ । ଏଥିରେ ବଜ ଲଟକର ଶୁଣାହୁଏ ଉତ୍ତମ-ରୂପେ ପ୍ରତିକ୍ଷା ଦେଲା । ବାସ୍ତବରେ ସେ ଶୁଣର ସମାଦର କରିବାଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରିୟପାତ୍ର ଦେହୁଅଛନ୍ତି । ସର ଉଦ୍ଦର୍ଶ ଟାମସନକୁ ବଙ୍ଗଳାର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସଦ ଦାନ କରିବାଦ୍ୱାରା ଲର୍ଡ଼ ଉପନ ସେହି ଶୁଣର ସମା-ଦର ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ସର ଉଦ୍ଦର୍ଶ ଟାମସନ ଜଣେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଧାର୍ମିକ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ବୋଲି କଥିତ ହୁଅଇ । ଏହାକୁ ବଙ୍ଗଳାର ଶାସନଭାର ଅର୍ପିତ ଦେହାରୁ ସମସ୍ତେ ଅତ୍ୟା-ଦତ୍ତ ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ ସେ ଚଳଚରାସ ତା ୨୦ ରଖରେ ସିନଲ୍ଲାରୁ କଲକତାକୁ ଆସି ଶୂର୍ଯ୍ୟ ନେବେ ।

ଚଳଚରାସ ତା ୨ ରଖ ରୂପକାର ଦୁଇ ପ୍ରହର ସମୟରେ ଶୁଭବାଲି ବନରଠାରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅଗ୍ନି କାଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତର ଯେଉଁ ଅଂଶରେ ନାଗୋଦାମାନଙ୍କର ଗୋଦା-ମ ଅଛି ପ୍ରଥମେ ସେ ଦଗରେ ଅଗ୍ନି ଜାତ ଦେଲା ଏବଂ ସେ କାଳରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଦହାସ ସ୍ତ-ବାକୁ ସେଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସାହେବଙ୍କ କୋଠି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଗୋଦାମ ଓ ଘରମାନ ଦଗୁ କର ପକାଇଲା ଅପରାଧକୁ ଶୁଣ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ନି ଲିଭି ନ ଥିଲା । ଏ ସମୟରେ ସେଠାର ସବତଃପଞ୍ଜ ଶୂନ୍ୟମାନ ସାହେବ ବିଶେଷ ପରାମର୍ଶ ଓ ସାହସ ପୂର୍ବକ କୋଡ଼ିଏ ଜଣ ମାତ୍ର ପୁଲିସ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ନେଇ ଅଗ୍ନି ମୁଖରେ ପଡ଼ୁଥିବା ଗୋଟି-ଏ ଉଚ୍ଚ ଗୋଦାମକୁ ଗୁଞ୍ଜି ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦେହାରୁ ଅଗ୍ନି ଅମି ଗଲା ନେହୁଲେ ଅତୁର ସର୍ବନାଶ ଘଟାଇ ଥାନ୍ତା । ଶୂନ୍ୟମାନ ସାହେବ ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରସଂସାର ପାତ୍ର ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହି ଅଗ୍ନି ଉତ୍ପତ୍ତବରେ ନାଗୋଦା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହାନକର ଅନୁ-ନ ୨୦୧୦ ହଜାର ଟଙ୍କା-ର ଦୁବ୍ୟ ଧୁଂସ ହୋଇଅଛି । ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତୀ-ନୋନୁ ଖ ଦହର ପରରେ ଏପରି ସର୍ବନାଶ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହୁଏତ ବିଷୟ ଅଟଇ । ଭରଣା ହୁଅ-ଇ ମହାନମାନେ ସବୁଧାନ ହୋଇ ଏଭାବରୁ ସେଠାରେ ପକାଇଲମାନ ନିର୍ମୂଳ କରିବାକୁ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେବେ ।

ମାନ୍ୟବର ସବୁ ଅସଲ ଉତ୍କଳସାହେବ ସମ୍ପ୍ରଦି
 ଶ୍ରୀରାମକର୍ଣ୍ଣରୁ ବିଦାୟ ହୋଇ ଯାଉଥିବାରୁ
 ତାହାଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ଦେବା ଉଚିତ
 ବ ନା ଏହି ବିଷୟର ବିବେଚନା ସକାଶେ
 ଗର ଗୁରୁବାର ଗଢ଼ରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ଫାକ୍ଟରୀର ଅଧିକାରୀ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହ ଦୋଲଥିଲ । ଏ
 ସପ୍ତାହରେ କେତେଜଣ ଜମିଦାର ମହାଜନ ଏବଂ
 ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥି-
 ଲେ । ବାବୁ ଜୁଷ୍ଟିସମୋଦନ ବୋଷ ସଭାପତି
 ସଦରେ ବରଣ ଦେଲେ ଏବଂ ବାବୁ ଜଗନ୍ନା-
 ଦନ ସ୍ୱୟ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବୁଝାଇ
 ଦେଇ ପ୍ରଶଂସିତ ମାନ୍ୟବରଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର
 ଦେବାର ଉଚିତତାରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ।
 ବାବୁ ସମଦାୟ ଚଳିବାର୍ତ୍ତୀ ଗୋଟିଏ ସଭାର
 ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ବଳୁତାରେ ଉତ୍କଳ ମନ୍ଦି-
 ଦସୁଙ୍କ ଅନୁରୋଧକୁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
 ଓ ଖ୍ୟାତିପୁତ୍ର ଗଜକାର୍ଯ୍ୟସବୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି
 ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁମୋଦନ କଲେ । ତାହାଙ୍କୁ
 ସେହି ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ଦିଅଯିବ ତାହା ସଭାରେ
 ସଠିକ ଓ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇ ଉକ୍ତରୁ ତାହାଙ୍କର
 ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଅଣାଇ ରେବନସା କଲେଜ
 ଗୃହରେ ପ୍ରାପକ କରିବାର ସ୍ଥିର ଦେଇ ଏବଂ
 ତହିଁର ବ୍ୟୟ ସକାଶେ ଦେବା ସ୍ୱାକ୍ଷର
 ଦେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ସଭ୍ୟମାନେ ଟ ୧୩୦ ଟା
 ସ୍ୱାକ୍ଷର କଲେ । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବାବୁ ଜଗ-
 ନ୍ନାଦନ ସ୍ୱୟ ଓ ଜନକଶୋର ଦାସ ଟ ୨୫
 ଟା ଲେଖିଏ ସ୍ୱୟ ନିମାଇତରଣସବୁ ଏବଂ
 ଶ୍ରୀମାନେ ଟ ୨୦ ଟା ବାବୁ ବରଦାହାନ୍ତ
 ମଜୁମଦାର ଟ ୧୭ ଟା ଏବଂ ବାବୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ
 ପଣ୍ଡିତ ଟ ୧୦ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଦେବନା ଚାର୍ଯ୍ୟବିଧି ପୁନର୍ବାର ସଂଗୋଧିତ
 ହୋଇ ସନ ୧୮୮୨ ସାଲର ୧୫ ଅକ୍ଟୋବର ନା-
 ମରେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ଏହି
 ଅକ୍ଟୋବର ଦଶମୀମାନଙ୍କର ସଖ୍ୟା ସ୍ୱୟ ପ୍ରାୟ
 ରହିଅଛି । କେବଳ କେତେକ ଦଶମୀ ରୁଣା
 ନୁହାଣିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରଧାନ
 ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏହି ବି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରଦତ୍ତ ପେନ-
 ସନ ଏବଂ ମାସକୁ ଟ ୨୦ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଉଥି-
 ବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବନା ରେଭର୍ଣ୍ଣେ ଏଲକା
 କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବେତନ ଉଚ୍ଚାକାରରେ କୋରକ
 ଦେବ ନାହିଁ । କେବଳ ମାସକୁ ଟ ୨୦ ଟା

ଉକ୍ତ ବେତନ ଦେଲେ ଉଚ୍ଚାକାର ଦାୟରେ
 ତହିଁର ଅଧିକ ବୋଧକ ହୋଇ ଯାଇବ । ପା-
 ପର ନାଲିଗରେ ଅଭିଯୋଗକାରର କୌଣସି
 ଖର୍ଚ୍ଚା ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଅଉ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ
 ଏହି ବି ବିଷୟ ସମ୍ପର୍କୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନେ
 ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ରେବନ୍ୟ ଅଦାଲତର
 ରିପୋର୍ଟର ପରୁଆରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ପାଠପଢ଼ରେ
 ଏହିପରି ଅଉ କେତେଜଣ ସ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ
 ହୋଇଅଛି । ଏହି ଅଭିନନ୍ଦନା କରବା ପୂର୍ବେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦେଶ ଉଚ୍ଚା ସକାଶେ ନାଗରାସ
 ଦଣ୍ଡ ଉଠାଇଦେବା ଉଚିତ ଅଟଇ ବ ନା ଏ
 ବିଷୟର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ତୁଖର
 ବିଷୟ ଯେ ନୂତନ ଅଭିନରେ ତାହା ଉଠାଇ
 ଦେବାର ବିଧିପ୍ରା ଦୋଇ ନାହିଁ । ଅନୁମାନ-
 କ ବିବେଚନାରେ ଅନୁରଞ୍ଜ ପରଦାନସିନ ସ୍ତା-
 କ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଉଠାଇ ଦେବାର ଉଚିତ ଥିଲ
 କିନ୍ତୁ ଯେ ପୁଲେ ରଞ୍ଜରେପର ଅକେବ ପୁନ-
 ରେ ଦେଶ ଉଚ୍ଚା ନିମିତ୍ତ ବଏବ ଉଠିଯାଇଅଛି
 ସେ ପୁଲେ ଏ ଦେଶରୁ ତାହା ଏକାବେଳରେ
 ଉଠି ଗଲେ ବହୁ କ୍ଷତି ନ ଥିଲ । ଲକ୍ଷ୍ମୀର
 ଶ୍ରୀରାମକର୍ଣ୍ଣୀୟ ସଭା ଏ ପ୍ରକାର ନାଗରାସ ଦଣ୍ଡ
 ଉଠାଇ ଦେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ଗବ-
 ଶ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେହି କଥାରେ ରୁଚିଗଲେ ।

ମିତ୍ରନିସିପଲ ବକ୍ତେଟ ।

ଏ ନଗରର ତଳତଳବର୍ଷର ବକ୍ତେଟ ବାହାର
 ଅଛି । ତହିଁର ସଂକ୍ଷେପ ବିବରଣ ନମ୍ବେ ଲେଖି-
 ଅଛି ଯଥା;—

ଅସ୍ତ୍ର

ଗୁହାକ ଲେଖକାର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଟାକୁ	ଟ ୧୫୦୦
ସଗଡ଼ ଟାକୁ	ଟ ୨୦୦
ଗାଡ଼ଘୋଡ଼ା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଟାକୁ	ଟ ୧୫୦
ନାୟଗାଟ ମାସୁଲ	ଟ ୮୫୦
କାଞ୍ଜିଦାଉସ ମାସୁଲ	ଟ ୨୦
ଘର ବଗିଚା ଓ ଦାଃ ଖଜଣା	ଟ ୧୨୫
ଜରମାନା ଓ ବାଡ଼େ	ଟ ୧୦୦
∞	ଟ ୨୧୧୦
ସାବକ ବାଣ	ଟ ୮୦୦
∞	ଟ ୩୨୧୦

ଗବର୍ଣ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ଭୁବନା କରିବାରେ ଦେ-
 ଶାସାଏ ସେ କେବଳ ଟ ୨୦୦ ଟା ଅଧିକା
 ଅସ୍ତ୍ର ଏବର୍ଷ ଧର ଯାଇଅଛି କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣର

ଅସ୍ତ୍ର ଟ ୮୫୫୦ ଟା ଧର ଯାଇଥିଲ । ଉକ୍ତ
 ଅଧିକା ଅସ୍ତ୍ର ଦାଃଖଜଣା ଏବଂ ଜରମାନା
 ଲକ୍ଷ୍ୟଦହାର ଲଭ କରିବାକୁ କର୍ମଚାରୀମାନେ
 ଅପା କରନ୍ତି । ସର ଦାଃ ଲକ୍ଷ୍ୟାସ ଖଜଣା
 ଗବର୍ଣ୍ଣ ଟ ୪୦୦୦ ଟା ପୁଲେ ଏବର୍ଷ ଟ ୧୨୫୦୦
 ଟା ଏବଂ ଜରମାନା ବାଡ଼େ ଲକ୍ଷ୍ୟାସ ଟ ୨୫୫୦
 ଟା ପୁଲେ ଟ ୧୦୦୦ ଟା ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀପୁତ୍ର
 ମାନସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବ ଜରସ ଦେଅରମାନ ହୋଇ
 ଦାଃକୁ ଟ ୮୦୦୦ ଟାରେ ନିଲମକର ମିତ୍ରନିସି-
 ପାଇଣ୍ଟର ଗୋଟିଏ ଅସ୍ତ୍ର ଦୁର୍ଭି କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଅଧିକ ସରମାନାରେ ଜରମାନା କରି ଅଧିକର
 ଅସ୍ତ୍ର ବତାଇ ଅଛନ୍ତି ସୁତରାଂ ଏ ଦୁର୍ଭିର ପ୍ରଦ-
 ସା ଏକା ସେହି ପାଇବାକୁ ଗଜନ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର
 ଯେପରି ଅଭିନବ ଏବଂ ଅଭିନ ବହୁଭୂତ
 ନୟମରେ ସେ ଲେବକ ଉପରେ ଟାକୁ ବସାଉ
 ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଯେ ଏହି ବାବଦର ଅସ୍ତ୍ରକୁ
 ସେ ପ୍ରକାଶାୟ ରଖିଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଅନୁମୋ-
 ନେ ଅସ୍ୱର୍ଗ ଦେଲୁ । ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ ହୋଇ-
 ପାଉଳା ସେ ସେ ବଜଲେବକ ଉପରେ
 କଠିନ ଟାକୁ ଉଚ୍ଚ ଦରପ୍ରମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା ଦେବେ
 ମାତ୍ର ଯେପୁଲେ ସେ ଟ ୨୦ ଟା ବେତନର
 ପିୟାଦା ତପସ୍ୱିୟୁ ଶ୍ରୀ ନାଦାନ୍ତି ଏବଂ ଦୁଇ
 ଏକଜଣ ଅଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗରବ ଉପରେ ଟାକୁ ବସା-
 ଲକାର ଅନୁମୋଦନ ଦେଖିଅଛି ସେପୁଲେ
 ଉକ୍ତ ଅନୁମାନ ସଙ୍ଗେ ନୁହଇ । ଯାହାଦେଉ
 ଅନୁମାନେ ଅପା କରୁଁ ସେ ଏହି ଅସ୍ତ୍ରଦୁର୍ଭିର
 ଅଭିନନ୍ଦନ ଦେଖା କରିବେ ନାହିଁ । କମଶା

ବଙ୍ଗଳାର ନାଲମାନ ।

ସନ ୧୮୮୩-୮୧ ସାଲ ବିବଦ୍ଧ ବଙ୍ଗପ୍ର-
 ଦେଶର ଜନ ସେତନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଗଜସ୍ତ୍ର
 ବିଜ୍ଞାପନା ସରକାରୀ ଗଜେଟରେ ଶ୍ରୀୟା ହୋଇ-
 ଅଛି । ତହିଁରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଅଧିକ ଜନ
 ସେତନ ଚାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଲଭ
 ଦେବା ଦୁରେ ଆଉ ତହିଁରୁ ଯେତେ ସୁଜସ୍ତ୍ର
 ଅଦାୟ ଦେଉଅଛି ତାହା ନିୟମିତ ବ୍ୟୟକୁ
 ନିଅନ୍ତୁ ଅଟଇ । ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ସମସ୍ତ ନାବ-
 ରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂସଦ୍ଧା ଟ ୫୦୦୦୨୧୨୧୨
 ଟା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଅଛି ଏଥି ନିମିତ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ବଙ୍ଗଳାକୁ ପୁଅ ପୁରୁଷ ଟ ୨୨୨୨୨୮୮୮ ଟା
 ଦେଶ ହୋଇଥିଲ । ଏଥିରୁ ସରକାରୀ
 ଟ ୧୦୧୩୩୨୧୮ ଟା ଉପରେ ହୋଇଅଛି
 ପୁରୁଷ ଶ୍ରବଣକୁ ପୁଅ ସର ପଡ଼ିଅଛି । କର-

କର ବାବଦରେ ପ୍ରାୟ ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୋଟସ-
ଲ ବାକୀ ପଡ଼ିଅଛି ଏହା ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲେ
ସେ ପରମାଣରେ ସଭା ଉପା ହୋଇଥାନ୍ତା ।
ନାଳ ଅରମ୍ଭ ସମୟରୁ ଦେସୀକ କରବାରେ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବାଧିକା ଦୁଇ କୋଟରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା
ସଭା ହୋଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ନାଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅବଧି ପ୍ରାୟ ଦୁଇ
କୋଟ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଅଛି । ଗତ ବର୍ଷ
ଏ ନାଳମାନଙ୍କର ସରକାରୀ ଏବଂ ସମ୍ଭାରରେ
୩ ଲକ୍ଷ ୨ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିବା
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜଳକର ଲଭ୍ୟାଦିଦ୍ୱାରା କେବଳ ୨
ଲକ୍ଷ ୨ ହଜାର ଟଙ୍କା ଅର୍ଥ ହୋଇଥିଲା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ସ୍ୱଧରଣା କେବଳ ନିୟମିତ ବ୍ୟୟକୁ ଅର୍ଥ
ନିଅନ୍ତା ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ଟଙ୍କା ଚୁକ୍ତି ପଡ଼ି-
ଅଛି । ଏଠା ନାଳ ସମସ୍ତରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗବ-
ଣ୍ଟିମେଣ୍ଟର ଟ ୮୧୧୦୮୧୭ ଟଙ୍କା ଚୁକ୍ତି ପଡ଼ି-
ଅଛି ।

ମେଡ଼ିନାପୁର ନାଳର ଅର୍ଥ ଟ ୨୧୨୪୨୭
ଟଙ୍କା ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଟ ୧୮୧୨୨୦ ଟଙ୍କା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ଏ ନାଳ ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେଇଅଛି କେବଳ ସ୍ୱଧ-
ସାହେଉନି ଲକ୍ଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଦାୟ ହୋଇ ନାହିଁ
ହୁଜୁର ନାଳର ଅର୍ଥ ଟ ୫୫୪୮୭ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ
ଟ ୮୮୧୭ ଟଙ୍କା ଲାଭ ଟ ୮୮୧୭ ଟଙ୍କା
ମାତ୍ର ସ୍ୱଧ ଟ ୨୧୨୭୧ ଟଙ୍କା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱଧ
ଦେବକୁ ଚୁକ୍ତି ପଡ଼ିଅଛି ।

ସୋନନାଳରେ ଅବଧି ୨ କୋଟ ୨୨ ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ବିଜ୍ଞାପନା ବର୍ଷରେ
ଏହାର ଅର୍ଥ ଟ ୪୭୮୭୪୪ ଟଙ୍କା ଏବଂ ବ୍ୟୟ
ଟ ୪୭୨୫୭୦ ଟଙ୍କା ଏପର ଟ ୨୦୭୪୮ ଟଙ୍କା
ଲାଭ ହୋଇଅଛି ମତ୍ର ଏହି ବର୍ଷର ସ୍ୱଧ
ଟ ୧୧୨୭୭୮ ଟଙ୍କା ଅଟଇ । ପ୍ରଥମରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଏହି ନାଳରେ ଗବଣ୍ଟିମେଣ୍ଟର ୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଚୁକ୍ତି ପଡ଼ିଅଛି ।

ଏପର ଦେଖାଯାଏ ଯେତୁଟ ବନା କୌଣସି
ନାଳରେ ଲାଭ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ଏବଂ
ଅଳ୍ପକାଳରେ ଲାଭ ଦେବାର ଅଶାମ୍ୟ ବଣ୍ଟ
ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଉତ୍ତମ ଶେଷକଟ ଏବଂ ବଡ଼ଲଟ
ସାହେଦମାନେ ଏ ଫଳକୁ ସନ୍ତୋଷଜଳକ
କରନ୍ତି । ଉତ୍ତର କାରଣ ଏହିକ ସଦ୍ୟପି
କ ପରୁର ବୃଦ୍ଧି ବର୍ଷରେ ନାଳଜଳର ବିପେକ୍ଷ
ଦରକାର ନ ଦେବାରୁ ଅର୍ଥ ଉତ୍ତମ ହୁଅଇ
ମାତ୍ର ଦେଶର ସାଧାରଣ ସୌଭାଗ୍ୟଦ୍ୱାରା ଭାଦ୍ରା
ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଯାଏ ଏବଂ ଜଳ ବନ୍ଧୁ ସମୟରେ

ନାଳର ଉପକାର ଅର୍ଥାତ୍ ଏମନ୍ତ ବ ପ୍ରାଣର-
କାର କାରଣ ହୁଅଇ । ନାଳରେ ଯାହାପୁର
କରବା ନୌକାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଯେଉଁ ମାସୁଲ
ଆଦାୟ ହୁଅଇ ତାହା କମଣ୍ଡା ବୃଦ୍ଧି ଦେବାର
ଦେଖି ମହାମାନ୍ୟ ବଡ଼ ଲାଟସାହେବ ଅଧିକ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଦେଶର
ଗୋଟିଏ ମହତ୍ତ ଅଭାବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବାର ସ୍ୱପ୍ନ
ପରତପ୍ତ ପାଉଅଛନ୍ତି । ନାଳଦ୍ୱାରା ଯେ ଅନେକ
ଉପକାର ହୋଇଅଛି ଏହା କେହି ଅର୍ଥାକାର
କରିବ ନାହିଁ ବନ୍ତୁ ବର୍ଷକୁ କୋଡ଼ିଏଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଚୁକ୍ତି ସହବା ସହଜ କଥା ନୁହଇ । ନାଳ ସର-
ବର୍ତ୍ତେ ରେଲିକାଟ ହୋଇଥିଲେ ଏହି ସମସ୍ତ
ଉପକାର ସଙ୍ଗେ ଅନେକଟଙ୍କା ଲାଭ ହୋଇ-
ଥାନ୍ତା । ଫଳତଃ ଏତେବେଳେ ଉତ୍କଳେ କ
ଦେବ ।

ତାଳ ବିଭାଗ ।

ଭାରତବର୍ଷୀୟ ତାଳ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ କ-
ମଣ୍ଡା ଉତ୍କଳ ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଲଭିବା
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତିକର ଅଟଇ । ଗତ ଲକ୍ଷିଣ୍ଡ ଗଜେ-
ଟରେ ଏହି ବିଭାଗର ଦାର୍ଶିକ ବିଜ୍ଞାପନା ବାଦା-
ରଅଛି ଏବଂ ଉତ୍ତରେ ଯେଉଁ ସୁନ୍ଦର ଫଳର
ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଅଛି ତାହା ଭାଷା ସନ୍ତୋଷଜନକ
ଅଟଇ । ତାଳଦ୍ୱାରା ପୁରୀ କେବଳ ଚିତ୍ରାପଡ଼
ଯାହାପୁରର ଅର୍ଥାତ୍ ଥିଲା ଏତେବେଳେ
ସେ ବିଭାଗରେ ମନଅର୍ତ୍ତର ସେବଂଶବାକ୍ ପ୍ର-
ଭୂତ ସାଧାରଣ ହୁଇବର ବ୍ୟାପାରମାନ ନ୍ୟସ୍ତ
ଦେବାରୁ ଏ ମହତ୍ତମାତ୍ତ ପୁରୀପେଷା ଅଧିକ
ସାଧାରଣ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
ଏହାର ଦାର୍ଯ୍ୟକାରତା ଦନକୁ ଦନ କି ପ୍ରକା-
ରରେ ବଢ଼ିଅଛି ଏବଂ କେମନ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀରେ
କାର୍ଯ୍ୟଚଳୁଅଛି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜାଣିବାର ଅବଶ୍ୟକ ।
ଅନୁମାନେ ଏ ସୁଲେ ଉପର ଲିଖିତ ବିଜ୍ଞା-
ପନାର ସାରଂଶ ଯାଠକମାନଙ୍କ ଗୋଚରର୍ଥେ
ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ।

ଭାରତବର୍ଷରେ ସର୍ବାଧିକା ୫୨୫ ଗୋଷ୍ଠା-
ପୀସ ୨୨୨୦ ଚିତା ବାକ୍ସ ଅଛି ସର୍ବାଧିକଠାରୁ
ଗତବର୍ଷ ୧୧୨ ଗୋଷ୍ଠାପୀସ ଏବଂ ୨୧୭ ଲେ-
ଟର ବାକ୍ସ ବଢ଼ିଥିଲା । ଏପର ପ୍ରାମାନଙ୍କରେ
ଚିତା ବାକ୍ସ ବାକ୍ସ ୮୮୩୩ ଜଣ ତାଳବାଳ
ନିୟୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ଯୋଗେ ସର୍ବାଧିକା
୧୫,୮୨,୨୭,୦୦୦ ଚିତା ପାକଟ ଲଭ୍ୟାଦି
ବଦନ ହୋଇଥିଲା ଉତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଯୋ-

ଗୁକାର୍ତ୍ତର ସଂଖ୍ୟା ୧,୫୮,୨୫,୦୦୦ ହୋଇ
ଥିଲା । ପୂର୍ବବର୍ଷ ଭୁବନାରେ ସରୁଦବ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା
ଶତକ୍ରମ ୧୧ ଏବଂ ଏହା ଯୋଷ୍ଠାକାର୍ତ୍ତର ସଂଖ୍ୟା
ଶତକ୍ରମ ୫୦ ଲେଖାଏ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।
ଯେତେବେଳେ ଗୋଷ୍ଠାକାର୍ତ୍ତ ପ୍ରଚଳନ ଦେଲ
ତେତେବେଳେ କେହି ମନେ କରୁଥିଲେ କି
ଏହାଦ୍ୱାରା ଚିତାର ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ତମ ପାଠି
ତାହା ନ ହୋଇ ଏହା ଅଦୟା ଚିତାର
ସଂଖ୍ୟା ୮,୮୦,୦୦,୦୦୦ ଠାରୁ ୧,୨୦,୦୦,୦୦୦
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । କେବଳ ରେଜ-
ଷ୍ଟ୍ରା ଚିତା ୩୦ ଲକ୍ଷଠାରୁ ୨,୨,୧୦,୦୦୦
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶା ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଏରୁପ ଉତ୍ତମ
ପଡ଼ିବାର ଏତମାତ୍ତ କରଣମନଅର୍ତ୍ତର ଅଟଇ ।
ପୁରୀ ମନଅର୍ତ୍ତର କି ଥିବାରୁ ନୋଟ ଓ ଜାକ-
ଟକଟ ଲଭ୍ୟାଦି ଲେବେ ରେଜଷ୍ଟ୍ରା ଚିତା
ମଧ୍ୟରେ ପଠାଉ ଥିଲେ । ଏବେ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା
ମନଅର୍ତ୍ତରଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରତ ଦେଉଅଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ରେଜଷ୍ଟ୍ରା ଚିତାର ତେତେ ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।
ମନଅର୍ତ୍ତରଦ୍ୱାରା ଅଳ୍ପ ଟଙ୍କା ପଠାଇବାର ଯେ-
ମନ୍ତ ବିଶେଷ ସୁବଧା ହୋଇଅଛି ଏ ବିଭାଗର
କାର୍ଯ୍ୟରୁ ତାହା ବିଲକ୍ଷଣ ଜଣା ପଡ଼ୁଅଛି ।
ସନ ୧୮୮୮୭୧ ସେପରେ ମାସକୁ ହର-
ଦରରେ ପ୍ରାୟ ଯାତେ ସାତଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମନ-
ଅର୍ତ୍ତରଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରତ ହୋଇଥିଲା । ଗତ
ବର୍ଷରେ ଉକ୍ତ ହରଦର ଦେସୀକ ୩୮ ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଦେଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ମାସକୁ
ଟ ୪୫,୨୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏ ବିଶିଷ୍ଟ ଆଦାୟ
ହୋଇଅଛି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରେଜଷ୍ଟ୍ରାଦ୍ୱାରା ଯାହା
ସଭା ହୋଇଅଛି ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଦୂର
ଅନେକ ଲାଭ ହୋଇଅଛି । ମନଅର୍ତ୍ତରଦ୍ୱାରା
ସର୍ବାଧିକା ସାତେ ଲକ୍ଷକୋଟି ଟଙ୍କା ଭାରତ-
ବର୍ଷର ଏକପ୍ରାନ୍ତରୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତକୁ ପ୍ରେରତ
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ
ଟ ୧୫୦୦ ଟଙ୍କା ଅସୁସାହୁ ହୋଇ ଥିବାରୁ କର୍ମ-
ରୁପ ଅଥବା ତାହାକ କାମିନଦାରକଠାରୁ
ଆଦାୟ ହୋଇଅଛି । ତାଳଦ୍ୱାର ଅଧିକାଂଶ
କର୍ମରୁପ ଦେଶୀୟ ଲେବ ଏବଂ ଉପର ଲିଖିତ
ବ୍ୟାପାର ସେମାନଙ୍କ ସଜରସର ଉତ୍ତମ ପର-
ତପ୍ତ ଦେଉଅଛି । ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଦେ-
ଖାଯାଏ ଯେ କେବଳ ତାଳକଟକଟ ବନ୍ଧୁଦ୍ୱାରା
ଗବଣ୍ଟିମେଣ୍ଟର ଟ ୫୦,୨୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅ-
ମଦାନା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବର୍ଷର ସମସ୍ତ ଅର୍ଥରୁ
ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବ୍ୟୟ ଯାଉ ଟ ୧୧,୧୧,୦୦୦ ଟଙ୍କା

